

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА**

***Ефективност подстицаја у
сточарству***

**Број: 400-1115/2019-04/15
Београд, 17. децембар 2019. године**

ИАКО ЈЕ У ПЕРИОДУ 2016–2018. ГОДИНЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ИЗ БУЏЕТА ИЗДВОЈИЛА ОКО 28 МИЛИЈАРДИ ДИНАРА ЗА ПОДСТИЦАЈЕ У СТОЧАРСТВУ, НИЈЕ ДОШЛО ДО ПОВЕЋАЊА БРОЈА ГРЛА КОД ПОЈЕДИНИХ ВРСТА ЖИВОТИЊА, ПРОИЗВОДЊЕ МЕСА И ПОВЕЋАЊА ИЗВОЗА У ОБЛАСТИ СТОЧАРСТВА

Сточарска производња у Републици Србији суочава се са бројним проблемима који као последицу имају смањење броја грла и пад производње појединих врста меса.

Број грла/кошница (у хиљадама) за период 2015–2018. године

	2015	2016	2017	2018
Говеда	916	893	899	878
Свиње	3.284	3.021	2.911	2.782
Овце	1.789	1.665	1.704	1.712
Козе	203	200	183	196
Кошнице пчела	792	792	849	914

Извор: Зелена књига 2018. година

Министарство пољопривреде управљањем није обезбедило стабилну и предвидиву политику у систему подстицаја у сточарству. Приликом планирања није полазило од потреба пољопривредника већ се прилагођавало добијеним средствима кроз честе измене Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју и Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству. Такође, Министарство пољопривреде је вршило делимичан надзор над радом Управе за аграрна плаћања.

Управа за аграрна плаћања не успева да обради све захтеве корисника за подстицаје у сточарству па, из године у годину, неизмирене обавезе из претходних година чине око 35% планираних средстава у текућој години. Пољопривредни произвођачи не знају када ће добити подстицајна средства и када поднесу уредне захтеве јер одлучивање по захтевима предуго траје. Захтеви се не обрађују по времену доспећа што ствара несигурност код корисника подстицаја да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус. Управа нема прописане интерне процедуре у поступку доделе подстицајних средстава па постоји ризик да пословни процеси, између осталог, и због тога дуго трају.

И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, мере подстицаја у сточарству нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња. Министарство пољопривреде је креатор Стратегије пољопривреде и руралног развоја као и Националног програма за пољопривреду, међутим наведена документа у себи садрже више описне него мерљиве циљеве и смернице па је немогуће оценити да ли је степен развоја сточарства у ревидираном периоду остварио стратешке циљеве.

Препоруке

Државна ревизорска институција је дала следеће препоруке:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде треба да:

- ➔ Обезбеди планска документа којима ће се на краткорочном нивоу, по годинама, утврдити остварење циљева, очекиван резултат, као и облик, врста, намена и обим подстицаја.
- ➔ Обезбеди неопходне услове да се подстицајна средства реализују у разумним роковима да би се обезбедила сигурност пољопривредних произвођача.
- ➔ Утврди разлоге зашто мере подстицаја у сточарству нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња и предложи решења за даљи развој сточарске производње.

Управа за аграрна плаћања треба да:

- ➔ Сачини писане процедуре којима се дефинише начин на који запослени у Управи за аграрна плаћања поступају у свом раду и документују пословне процесе и обезбедити да накнадне контроле сачињених аката обављају лица којима то спада у опис послова.
- ➔ У складу са могућностима, организује едукацију за новозапослене у циљу њихове потпуне припремљености за врсту и обим послова које морају да обаве у процесу контроле захтева за подстицаје.

Садржај

Скраћенице и термини.....	5
I Резиме и препоруке	6
II Увод	8
1. Проблем	8
2. Циљ ревизије	9
3. Ревизорска питања	9
4. Обим и ограничења ревизије	9
5. Методологија у поступку рада	10
III Опис предмета ревизије	12
1. Законодавни и институционални оквир	12
Директна плаћања	14
Остали подстицаји	16
2. Финансирање подстицаја	18
IV Закључци.....	19
ЗАКЉУЧАК 1: Министарство пољопривреде управљањем није обезбедило стабилну и предвидиву политику у систему подстицаја у сточарству.	20
Налаз 1.1: Министарство пољопривреде приликом планирања није полазило од потреба пољопривредника већ се прилагођавало добијеним средствима кроз честе измене уредбе и правилника.	21
Налаз 1.2: Министарство пољопривреде је вршило делимичан надзор над радом Управе за аграрна плаћања.	29
ЗАКЉУЧАК 2: Пољопривредни произвођачи не знају када ће добити подстицајна средства и када поднесу уредне захтеве, јер одлучивање по захтевима предуго траје, захтеви се не обрађују по времену доспећа, што ствара несигурност код корисника подстицаја да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.	31
Налаз 2.1: Управа за аграрна плаћања не успева да обради све захтеве корисника за подстицаје у сточарству па, из године у годину, неизмирене обавезе из претходних година чине око 35% планираних средстава у текућој години.	32
Налаз 2.2: Захтеви за подстицаје у области сточарства се не обрађују по времену доспећа већ по висини захтеваних средстава (велики произвођачи имају приоритет у обради) што за последицу има несигурност малих произвођача да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.	39
ЗАКЉУЧАК 3: И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, мере подстицаја у сточарству, које су за ове три године износиле око 28 милијарди динара, нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња.	41
Налаз 3.1: Министарство пољопривреде је креатор Стратегије пољопривреде и руралног развоја као и Националног програма за пољопривреду, међутим наведена документа у себи садрже више описне него мерљиве циљеве и смернице па је немогуће оценити да ли је степен развоја сточарства у ревидираном периоду остварио стратешке циљеве.	42
Налаз 3.2: И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, број произведених грла, осим у области овчарства, има тренд пада. Разлог је, између осталог, смањен број пољопривредних	

газдинстава у периоду 2012–2018. године. Наведено ствара ризик да сточарска производња стагнира у будућем периоду..... 43

Налаз 3.3: Министарство пољопривреде је за период 2016-2018. година за мере подстицаја у сточарству издвојило око 28 милијарди динара. Међутим, мере подстицаја у сточарству нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња..... 47

V Накнадни догађаји.....	56
VI Захтев за достављање одазивног извештаја	57
1. Прилог 1 – Методологија у поступку рада	59
2. Прилог 2 – Приказ одређених измена у Закону о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју	61
3. Прилог 3 – Број захтева и одобрена средства према скали за подстицаје за тов јунади, јагњаци, јаради и свиња, 2018. година	64
4. Прилог 4 – Анализирани предмети из Одсека за подстицаје за тов	64
5. Прилог 5 - Број захтева и одобрена средства према скали за подстицаје за квалитетна приплодна грла, 2018. година	70
6. Прилог 6 - Анализирани предмети из Одсека за подстицаје за квалитетна приплодна грла	70
7. Прилог 7 - Број захтева и исплаћена средства према скали за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину	76
8. Прилог 8 - Анализирани предмети по захтевима за подстицаје по кошници пчела	76

Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у извештају:

Пун назив	Скраћеница
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ¹	Министарство пољопривреде
Управа за аграрна плаћања	Управа
Управа за заједничке послове републичких органа	УЗЗПРО
Регистар пољопривредних газдинстава	РПГ
Текућа буџетска резерва	ТБР
Приоритетне области финансирања	ПОФ
Заједничка пољопривредна политика	ЗПП
Идентификациони број газдинства	ХИД
Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године	Стратегија пољопривреде и руралног развоја
Национални програм за пољопривреду за период 2018–2020. године	НПП
Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју	Закон
Уредба о расподели подстицајима у пољопривреди и руралном развоју	Уредба
Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла	Правилник за квалитетна приплодна грла
Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради	Правилник за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради
Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству по кошници пчела	Правилник по кошници пчела
Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству	Правилник
Извештај о стању у пољопривреди у Републици Србији	Зелена књига

Поједини изрази који се користе у извештају имају следеће значење:

Значење	Термин
Квалитетна приплодна грла	Уматичена грла
Директна плаћања као врста подстицаја у оквиру којих су: премије, подстицаји за производњу и регреси. Подстицаји за производњу: подстицаји за биљну производњу и подстицаји у сточарству	Подстицаји

¹ До доношења Закона о изменама и допунама Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 62/17), министарство надлежно за послове пољопривреде је било Министарство пољопривреде и заштите животне средине.

I Резиме и препоруке

Државна ревизорска институција спровела је ревизију сврсисходности пословања „Ефективност подстицаја у сточарству“.

Спроведеном ревизијом смо утврдили да је за подстицаје у сточарству на нивоу Републике Србије у периоду 2016–2018. године просечно годишње издвојено преко 9 милијарди динара, из буџета Републике Србије.

Након спроведене ревизије сврсисходности пословања утврдили смо следеће:

Иако је у периоду 2016–2018. године Република Србија из буџета издвојила око 28 милијарди динара за подстицаје у сточарству, није дошло до повећања броја грла код појединих врста животиња, производње меса и повећања извоза у области сточарства.

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су изложени у наставку текста.

Министарство пољопривреде управљањем није обезбедило стабилну и предвидиву политику у систему подстицаја у сточарству. Министарство пољопривреде приликом планирања није полазило од потреба пољопривредника већ се прилагођавало добијеним средствима кроз честе измене уредбе и правилника. Министарство пољопривреде је вршило делимичан надзор над радом Управе за аграрна плаћања.

Пољопривредни произвођачи не знају када ће добити подстицајна средства и када поднесу уредне захтеве јер одлучивање по захтевима предуго траје, захтеви се не обрађују по времену доспећа, што ствара несигурност код корисника подстицаја да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус. Управа за аграрна плаћања не успева да обради све захтеве корисника за подстицаје у сточарству па, из године у годину, неизмирене обавезе из претходних година чине око 35% планираних средстава у текућој години. Захтеви за подстицаје у области сточарства се не обрађују по времену доспећа већ по висини захтеваних средстава (велики произвођачи имају приоритет у обради), што за последицу има несигурност малих произвођача да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.

И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, мере подстицаја у сточарству, које су за ове три године износиле око 28 милијарди динара, нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња. Министарство пољопривреде је креатор Стратегије пољопривреде и руралног развоја као и Националног програма за пољопривреду, међутим наведена документа у себи садрже више описне него мерљиве циљеве и смернице па је немогуће оценити да ли је степен развоја сточарства у ревидираном периоду остварио стратешке циљеве.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије „Ефективност подстицаја у сточарству“, даје следеће препоруке:

Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде да:

1. приликом планирања средстава полази од потреба пољопривредника, а у циљу достизања стабилне и предвидиве аграрне политике – Приоритет 2;
2. обезбеди планска документа којима ће се, по годинама, утврдити циљеви на краткорочном нивоу, очекивани резултати, као и облик, врста, намена и обим подстицаја – Приоритет 2;
3. континуирано прати и анализира извештаје и рад Управе за аграрна плаћања и у сарадњи са Управом за аграрна плаћања решава проблеме, у циљу постизања бољих резултата у систему подстицаја у сточарству – Приоритет 2;

4. у сарадњи са Управом за аграрна плаћања обезбеди неопходне услове да се подстицајна средства реализују у разумним роковима да би се обезбедила сигурност пољопривредних произвођача – Приоритет 2;
5. координира усаглашавање потреба Управе за аграрна плаћања са евиденцијом Централне базе Управе за ветерину, у циљу прецизнијег праћења кретања животиња – Приоритет 1;
6. са Управом за аграрна плаћања одреди приоритете у области функционисања система подстицаја и пронађу начин који ће бити исплатив за аграрну политику, а истовремено и праведан за развој и унапређење производње малих произвођача – Приоритет 2;
7. припреми анализу стања у области сточарске производње, да утврди разлоге зашто мере подстицаја у сточарству нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња и у складу са стратешким циљевима предложи решења за даљи развој сточарске производње – Приоритет 3.

Управи за аграрна плаћања да:

1. сачини писане процедуре којима се дефинише начин на који запослени у Управи за аграрна плаћања поступају у свом раду и документују пословне процесе и обезбеди да накнадне контроле сачињених аката обављају лица којима то спада у опис послова према акту о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места или на основу писаног овлашћења руководиоца у циљу адекватне поделе дужности и обезбеђења ревизорског трага – Приоритет 2;
2. у складу са могућностима, организује едукацију за новозапослене у циљу њихове потпуне припремљености за врсту и обим послова које морају да обаве у процесу контроле захтева за подстицаје – Приоритет 2.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

17. децембар 2019. године

II Увод

Државна ревизорска институција спровела је ревизију сврсисходности пословања „Ефективност подстицаја у сточарству“ у периоду од априла до октобра 2019. године.² Ревизија сврсисходности пословања је спроведена у складу са Законом о Државној ревизорској институцији,³ Пословником Државне ревизорске институције⁴, Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2019. годину⁵.

Ревизија је обављена на начин и према поступцима утврђеним оквиром ревизорских стандарда Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), Кодексом професионалне етике државних ревизора и принципима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ISSAI).

1. Проблем

Сточарска производња у Републици Србији суочава се са бројним проблемима, који се огледају у смањењу броја грла и паду производње појединих врста меса. Иако су у последњих неколико година у Републици Србији предузети значајни напори на унапређењу институционалног и законодавног оквира у области сточарства, стање је још увек незадовољавајуће. Стање у области това јунади се сматра релативно прихватљивим, док се на фармама свиња оцењује као лоше јер се пољопривредници суочавају са бројним проблемима, међу којима су најзначајнији дотрајалост објеката и неадекватна исхрана свиња. Тов јаради и јагњади још увек спада у неорганизовану и појединачну производњу.

Низак степен свести о значају добробити животиња, одсуство адекватних механизма и конкретних подстицаја, разлози су спорог прилагођавања стандардима Европске уније што представља озбиљну сметњу раста конкурентности и поверења европских потрошача у српске производе и српску сточарску производњу.⁶

Према Националном програму за пољопривреду за период 2018–2020. године⁷, обим подршке често је више зависио од економских прилика у земљи и неопходности да се подмире потребе других буџетских корисника, него што је био одраз реалних потреба пољопривреде за финансијском подршком.

У току предстудије, утврдили смо да је у периоду 2016–2018. године донето три уредбе и 12 измена уредби о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, којима се дефинише обим средстава, врсте подстицаја и максимални износи по врсти подстицаја за текућу годину. Истовремено, у овом периоду је донето и више Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству.

Наведени разлози определили су Државну ревизорску институцију да спроведе ревизију сврсисходности пословања „Ефективност подстицаја у сточарству“.

² Број ревизије: 400-1115/2019-04.

³ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18-др.закон.

⁴ „Службени гласник РС“, број 9/09.

⁵ 06-5961/2018-02/1 од 26. децембра 2018. године, Измена и допуна број 06-1074/2019-02/1 од 5. априла 2019. године.

⁶ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године (“Службени гласник РС”, бр. 85/2014), стр. 20.

⁷ „Службени гласник РС”, број 120/17.

2. Циљ ревизије

Циљ ревизије је да се испита да ли начин функционисања програма подстицаја у сточарству доприноси расту производње и стабилности дохотка произвођача, као и расту конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

3. Ревизорска питања

Имајући у виду значај који пољопривредна производња, у коју улази и сточарство као једна од битних грана, има на бруто домаћи производ, Државна ревизорска институција се определила да испита врсте подстицаја у сточарству, њихову ефективност и како они утичу на повећање извоза и стварање спољнотрговинског суфицита Републике Србије.

Да бисмо остварили циљ ревизије, испитивали смо:

1. Како Министарство пољопривреде управља подстицајима у сточарству?
 - 1.1. Да ли Министарство пољопривреде планира средства за подстицаје ради остваривања циљева у сточарству?
 - 1.2. Да ли Министарство пољопривреде врши адекватан надзор над радом Управе за аграрна плаћања?
2. Да ли Управа за аграрна плаћања ефективно спроводи програм подстицаја у сточарству?
3. Да ли програм подстицаја у сточарству испуњава циљеве повећања извоза и производње одабраних врста животиња?

4. Обим и ограничења ревизије

Министарство пољопривреде надлежно је за утврђивање стратегије и политике развоја пољопривреде и прехранбене индустрије, као и за спровођење мера подстицаја за унапређење пољопривредне производње⁸.

Управа за аграрна плаћања је орган управе у саставу Министарства пољопривреде и овлашћена је да администрира обраду захтева за подстицаје, врши контролу на лицу места, одобрава плаћања и врши праћење спровођења уговорених обавеза као и исплату подстицајних средстава по одобреним захтевима⁹.

Надзор над радом Управе за аграрна плаћања, као органом у саставу врши Министарство пољопривреде¹⁰.

Ревизијом смо обухватили активности надлежних органа (Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања) у периоду 2016–2018. године, али су одређени подаци тражени и за 2015. годину за потребе праћења ефективног спровођења мера подстицаја у сточарству. За потребе ревизије користили смо и податке из ранијих година, ради праћења тренда.

Предмет испитивања су биле:

- ✓ Активности Министарства пољопривреде у планирању и извршавању расхода и издатака из буџета Републике Србије у циљу спровођења мера подстицаја у сточарству,
- ✓ Активности Министарства пољопривреде у спровођењу надзора над Управом за аграрна плаћања, која према Закону о пољопривреди и руралном развоју администрира подстицаје,

⁸ Члан 5. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 44/2014, 14/2015, 54/2015, 96/2015 - др. закон и 62/2017).

⁹ Информатор о раду Управе за аграрна плаћања, децембар 2018. године.

¹⁰ Члан 49. став 1. Закон о државној управи („Службени гласник РС“, број 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др.закон).

- ✓ Активности Управе за аграрна плаћања у реализацији процеса примања, обраде и реализације захтева за подстицаје у сточарству,
- ✓ Активности које је Управа за аграрна плаћања предузела у циљу остварења циљева подстицаја у сточарству у смислу остварења што бољих резултата у оквиру њихове надлежности,
- ✓ Активности Министарства пољопривреде у погледу раста производње и конкурентности сточарских производа,
- ✓ Активности Министарства пољопривреде у смислу јачања извозних капацитета сектора сточарства.

Ревизијом су обухваћени подстицаји у сточарству као део директних плаћања. С обзиром на то, ревизијом нису обухваћене активности органа аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, јер у складу са чланом 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју¹¹ „органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе“.

Ограничења ове ревизије, у смислу давања оцене да ли се ефикаснијим спровођењем мера подстицаја у сточарству може постићи производња већег број грла одређених врста животиња, њихов пласман на домаћем и иностраном тржишту и самим тим бољи извозни резултати као и побољшање материјалних услова пољопривредног произвођача, су:

- Није могуће прецизно предвидети заинтересованост пољопривредника за сваку врсту подстицаја у сточарству;
- Нерешени имовинско правни односи наследника пољопривредних газдинстава;
- Ризик да се у одређеном периоду, за који се достављају захтеви за подстицаје, десе елементарне непогоде, болести (лудих крава, свињска куга, квргавост коже, болест плавог језика, итд.);
- Чињеница да су просечни корисници подстицаја лица старије доби, са слабијим степеном образовања који у мањем степену користе средства јавног информисања (новине, ТВ, интернет, итд.)¹².

5. Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизорска питања, анализирали смо Стратегију пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године¹³, Национални програм за пољопривреду за период 2018–2020. године (за раније периоде не постоје), законску и подзаконску регулативу која се односи на област подстицаја у сточарству (уредбе и правилници).

Такође, анализирали смо податке за период 2016–2018. године добијене од субјеката ревизије (Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања), Извештаје о стању у пољопривреди у Републици Србији у 2016, 2017. и 2018. години (Зелене књиге).

У вези са ревизорским питањем које се односи на планирање буџета од стране Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања, као надлежних органа, анализирани су информације и подаци који се односе на начин планирања и извршења расхода и издатака за програм Подстицаји у сточарству.

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016.

¹² Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године, стр. 37.

¹³ „Службени гласник РС“, број 85/2014.

За потребе одговора на друго ревизорско питање анализирана је документација која се односи на сам процес примања и обраде захтева, доношење решења о одобравању, одбијању или допуни захтева, као и Налога за исплату. У поступку ревизије имали смо увид у начин провере навода из документације која се прилаже приликом подношења захтева за доделу подстицаја у сточарству (провере које обрађивач спроводи кроз Регистар пољопривредних газдинстава и Централну базу Управе за ветерину), обраде захтева, контроле и реализације средстава.

У трећем питању анализирали смо све доступне податке из Зелене књиге за 2016, 2017. и 2018. годину, Републичког завода за статистику, као и податке које смо прикупили у периоду ревизије од субјеката ревизије.

У циљу потврђивања информација из документације и прикупљања оних које нису доступне у документима, обавили смо интервјуе и спровели телефонску анкету. Обављени су интервјуи са представницима Министарства пољопривреде, Управе за аграрна плаћања, њиховим одговорним лицима као и извршиоцима у процесу реализације подстицаја у сточарству. Са насумично изабраним пољопривредницима обавили смо телефонску анкету.

Детаљнији опис коришћене методологије дат је у Прилогу 1.

III Опис предмета ревизије

Израз „подстицаји“ се у Закону о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју¹⁴ дефинише као средства обезбеђена у буџету Републике Србије, као и средства обезбеђена из других извора која се додељују пољопривредним газдинствима и другим лицима у складу са овим законом у функцији остваривања циљева пољопривредне политике и политике руралног развоја.

Овај закон уређује врсте подстицаја, начин коришћења подстицаја, Регистар подстицаја у пољопривреди и руралном развоју и услове за остваривање права на подстицаје у пољопривреди и руралном развоју.¹⁵

За сваку буџетску годину Влада прописује обим средстава, врсте и максималне износе по врсти подстицаја, у складу са овим законом и законом којим се уређује буџет Републике Србије, у року од 30 дана од дана ступања на снагу закона којим се уређује буџет Републике Србије. Обим средстава се утврђује у оквирима буџета Министарства пољопривреде, а Закон прописује да буџет Министарства пољопривреде не може бити мањи од 5% буџета Републике Србије за одређену годину у смислу закона којим се уређује буџетски систем.¹⁶

Максималан износ по врсти подстицаја зависи од: расположивих средстава одређених законом којим се уређује буџет Републике Србије, обима тих средстава по врсти подстицаја, броја корисника и јединице мере у зависности од врсте подстицаја.¹⁷

1. Законодавни и институционални оквир

Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, који је на снази од 7.2.2013. године, мењан је три пута крајем 2014, 2015, и 2016. године. Важећа верзија Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју је почела да се примењује 1. јануара 2017. године.

Циљеви доношења овог закона, између осталог, били су да се:

- Створе бољи услови за планирање буџетских средстава потребних за реализацију мера аграрне политике у сваком буџетском периоду, а на основу прецизније процене потреба крајњих корисника;
- Успостави Регистар подстицаја у пољопривреди и руралном развоју;
- Обезбеди квантитативна основа за прецизну оцену ефикасности реализованих мера и ниво остварења циљева;
- Створе бољи услови за унапређење аналитике и статистике у Министарству пољопривреде, што ће представљати добру основу за унапређење мера аграрне политике и њиховог бољег прилагођавања потребама крајњих корисника.¹⁸

Намера овог закона је била да се непосредно утиче на све пољопривредне произвођаче, који ће успостављањем законом регулисаних стандарда за транспарентно коришћење буџетских средстава бити мотивисани да улажу у пољопривредну производњу и тиме унапреде производњу у погледу квантитета и квалитета. У циљу планирања производног циклуса потребно је да пољопривредни произвођачи унапред буду упознати са могућношћу субвенционисања своје производње од стране државе. На тај начин се значајно утиче на планирани обим производње у

¹⁴ Члан 2. тачка 8).

¹⁵ Члан 1.

¹⁶ Члан 4. став 1-3. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

¹⁷ Члан 4. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

¹⁸ Образложење Предлог закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

наредном производном циклусу а самим тим и на крајњу понуду финалних производа на тржишту по завршеном производном циклусу.¹⁹

Овим законом је постигнут виши ниво усаглашености са прописима Европске уније, с обзиром да се Република Србија налази у процесу придруживања Европској унији и да у складу са обавезама проистеклим из тог процеса, ради на хармонизацији свог законодавства са легислативом Европске уније. Постиге се већи степен у усклађивању аграрне политике Републике Србије са Заједничком пољопривредном политиком Европске уније. Овим законом је дефинисана обавеза корисника да поштују прописе којим се уређују стандарди квалитета животне средине, заштита јавног здравља, заштита здравља животиња и биљака, заштита добробити животиња и заштита пољопривредног земљишта, што су уједно и захтеви које мора да испуни пољопривредни произвођач у Европској унији како би остварио право на коришћење подстицаја.²⁰

Испуњеност наведених захтева представља основ такозване унакрсне усклађености (cross compliance) у Заједничкој пољопривредној политици Европске уније, а имплементација ових услова у законски оквир Републике Србије је основа за припрему пољопривредних произвођача за аграрну политику која ће се имплементирати након стицања пуноправног чланства у Европској унији.²¹

Такође, у контексту процеса европских интеграција овај закон преузима један од механизма редистрибуције средстава између различитих група (стубова) мера аграрне политике из Заједничке пољопривредне политике Европске уније, такозвани механизам модулације, којим се врши прерасподела финансијских средстава из групе подстицаја по основу директних плаћања ка групи подстицаја руралног развоја.²²

Овим законом дефинишу се врсте подстицаја, корисници подстицаја, минимални нивои подстицаја, као и услови њиховог коришћења. Намера је била да се створи основа за дугорочно планирање пољопривредне производње од стране непосредних корисника подстицаја. Наведено је требало да створи простор за реализацију средњорочних и дугорочних инвестиционих активности и могућности коришћења вишегодишњих кредитних аранжмана за покретање и унапређење пољопривредне производње. Због тога се очекује повећање обима а тиме и вредности пољопривредне производње, повећање продуктивности и ефикасности производње, а у одређеној мери и повећање конкурентности.

Право на подстицаје имају²³:

- пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава²⁴,
- јединице локалне самоуправе, и
- друга лица и организације (у даљем тексту корисници подстицаја).

Да би се покренуо поступак за остваривање права на подстицаје, неопходно је да корисник подстицаја поднесе захтев Управи за аграрна плаћања. Такође, поступак се може покренути путем конкурса, захтева банци за одобрење кредитне подршке и др. Одлуку о остваривању права на подстицаје доноси директор Управе за аграрна плаћања решењем.²⁵

¹⁹ Образложење Предлог закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²⁰ Образложење Предлог закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²¹ Образложење Предлог закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²² Образложење Предлог закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²³ Члан 5. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²⁴ Министарство надлежно за послове пољопривреде води Регистар подстицаја. Садржи податке о врсти и висини остварених подстицаја по кориснику. Подаци из овог регистра су јавни и користе се у циљу спровођење мера за подстицање пољопривреде и руралног развоја и за потребе вођења статистике и аналитике у министарству. (Члан 11. став 1. и 2.).

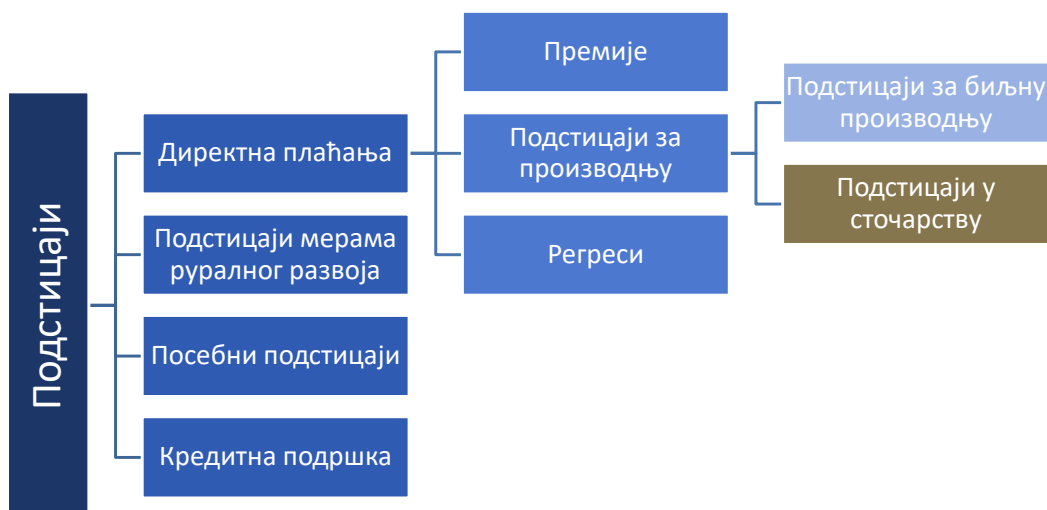
²⁵ Члан 7. став 1,3. и 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

Корисник подстицаја дужан је да²⁶:

- 1) се придржава прописа којима се уређују стандарди квалитета животне средине, заштита јавног здравља, заштита здравља животиња и биљака, заштита добробити животиња и заштита пољопривредног земљишта;
 - 2) поступа на начин и под условима предвиђеним посебним прописом који ближе уређује поједине врсте подстицаја;
 - 3) даје тачне податке и документацију за остваривање права на подстицаје;
 - 4) наменски користи подстицајна средства као и да наменски користи, не отуђи и не омогући другом лицу коришћење предмета подстицаја, у року одређеном у складу са посебним прописом;
 - 5) чува документацију која се односи на остваривање права на подстицаје најмање пет година од дана њихове наплате;
 - 6) врати исплаћена новчана средства ако се не придржава обавеза из тачака 2)-4) овог члана;
 - 7) врати неосновано исплаћена средства услед административне грешке;
- врати вишак новчаних средстава у складу са чланом 33. овог закона.

Слика 1. *Врсте подстицаја*

Директна плаћања

Директна плаћања обухватају премије, подстицаје за производњу и регресе.²⁷

Према Закону, подстицаји за производњу су новчани износи који се исплаћују по јединици мере за посејан усев, вишегодишњи засад, односно стоку одговарајуће врсте²⁸, и обухватају подстицаје за биљну производњу и подстицаје у сточарству.

²⁶ Члан 10. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²⁷ Члан 14. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

²⁸ Члан 14. став 3. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

Слика 2. Подстицаји у сточарству

Подстицаји у сточарству

- квалитетне приплодне млечне краве,
- квалитетне приплодне товне краве и бикове (у даљем тексту: квалитетне приплодне товне краве),
- краве за узгој телади за тов,
- краве дојиље,
- квалитетне приплодне овце и овнове, козе и јарчеве (у даљем тексту: квалитетне приплодне овце и козе),
- квалитетне приплодне крмаче и нерастове (у даљем тексту: квалитетне приплодне крмаче),
- тов јунади,
- тов јагњади,
- тов јаради,
- тов свиња,
- кошнице пчела,
- родитељске кокошке тешког типа,
- родитељске кокошке лаког типа,
- родитељске ћурке,
- квалитетне приплодне матице риба шарана,
- квалитетне приплодне матице риба пастрмке,
- производњу конзумне рибе.

Подстицаје у сточарству има право да користи правно лице, предузетник и физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, под условом да је²⁹:

- 1) уписано у Регистар пољопривредних газдинстава;
- 2) пријавило врсту и број животиња;
- 3) извршило обележавање и регистрацију грла, односно кошница пчела у Централној бази података о обележавању животиња, осим за живину и рибе;
- 4) власник грла, односно кошница пчела које је пријавио у Централној бази или је власник грла, односно кошница пчела члан његовог пољопривредног газдинства;
- 5) пријавило површине под рибањацима уколико остварује подстицаје из члана 17. став 1. тачка 2) подтачка (15), (16) и (17).

Ако корисник подстицаја по основу директних плаћања за једну календарску годину оствари укупан износ од 10.000.000 динара, тај износ се не умањује. Уколико укупан износ директних плаћања прелази 10.000.000 динара, а мањи је од 20.000.000 динара, умањиће се исплата износа који прелази 10.000.000 динара за 10%. Ако овај износ средстава прелази 20.000.000 динара, умањиће се исплата износа који прелази 20.000.000 динара за 20%. Ако је кориснику подстицаја по основу директних плаћања за једну календарску годину исплаћено више од износа добијеног обрачуном у претходна два случаја, вишак средстава се умањује од исплате директних плаћања за наредну календарску годину, а ако то није могуће или није довољно, корисник подстицаја је дужан да врати вишак новчаних средстава у року од 60 дана од дана пријема решења о умањењу исплата директних плаћања које доноси директор Управе.³⁰

Министарство надлежно за послове пољопривреде преко инспектора надлежног за послове пољопривреде (пољопривредни инспектор) врши инспекцијски надзор над применом

²⁹ Члан 20. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³⁰ Члан 33. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона.³¹ Права и дужности пољопривредног инспектора у вршењу послова инспекцијског надзора су да³²:

- 1) врши преглед пољопривредног земљишта, засада, стоке, пословних и производних простора, објеката, уређаја, робе и пословне документације корисника подстицаја који се баве пољопривредном производњом и прерадом пољопривредних производа биљног порекла;
- 2) по налогу Управе за аграрна плаћања врши увид у исправе на основу којих су корисници подстицаја остварили право на подстицаје;
- 3) по налогу Управе за аграрна плаћања проверава испуњеност услова за остваривање права на подстицаје код лица која су поднела захтев или на други начин покренула поступак за остваривање права на подстицаје, као и код лица која су остварила право на подстицаје;
- 4) предузме друге мере и радње, у складу са законом.

Пољопривредни инспектор је овлашћен да³³:

- 1) наложи решењем извршење мера и радњи уз одређивање за то потребног рока;
- 2) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;
- 3) донесе меру обезбеђења у случају опасности за живот и здравље људи и животиња или за друге јавне интересе;
- 4) обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан;
- 5) покрене иницијативу код овлашћеног органа за обустављање од извршења, односно за поништавање или укидање прописа или другог општег акта органа или организације која врши послове државне управе, односно за обустављање од извршења општег акта предузећа, установе и друге организације ако нису у складу са Уставом и законом;
- 6) покрене иницијативу код Управе за вођење пољопривредног газдинства у пасивном статусу;
- 7) предузима друге мере и радње, у складу са законом.

Остали подстицаји

Регреси представљају новчане износе који се у одређеном проценту или апсолутном износу исплаћују за купљену количину инпута за пољопривредну производњу (гориво, ђубриво, семе и други репродуктивни материјал) и трошкове складиштења у јавним складиштима.³⁴

Подстицаји за мере руралног развоја обухватају подршку програмима који се односе на³⁵:

³¹ Члан 43. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³² Члан 45. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³³ Члан 46. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³⁴ Члан 14. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³⁵ Члан 34. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

- 1 • унапређење конкурентности
- 2 • очување и унапређење животне средине и природних ресурса
- 3 • диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима
- 4 • припрему и спровођење локалних стратегија руралног развоја
- 5 • унапређење система креирања и преноса знања

Посебни подстицаји обухватају³⁶:

- 1) подстицаје за маркетинг- информационе системе у пољопривреди;
- 2) подстицаје за успостављање, развој и функционисање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима;
- 3) подстицаје за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству;
- 4) подстицаје за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју;
- 5) подстицаје за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију.

Кредитна подршка је врста подстицаја којом се пољопривредним газдинствима омогућава олакшани приступ коришћењу кредита.³⁷

Графикон 1. Учесће сваке врсте подстицаја у укупним средствима одређеним за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју, просек за период 2013–2017. године

Извор: Подаци из Националног програма за пољопривреду за период 2018-2020. године

У Прилогу 2 приказане су одређене измене Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јер су обе верзије закона биле важје за период који је анализиран овом ревизијом.

Осим овог закона за потребе ове ревизије вршили смо анализу Закона о сточарству³⁸, као и Закона о пољопривреди и руралном развоју.³⁹

³⁶ Члан 41. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³⁷ Члан 42а. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

³⁸ „Службени гласник РС“, бр. 41/2009, 93/2012 и 14/2016.

³⁹ „Службени гласник РС“, бр. 41/2009, 10/2013-др. закон и 101/2016.

2. Финансирање подстицаја

Средства намењена за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју опредељена су Законом о буџету Републике Србије за текућу годину, а расподељују се кроз Уредбу о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за текућу годину. Финансијски основ за реализацију подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, представља Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за текућу годину, којом се дефинише обим средстава, врсте подстицаја и максимални износи по врсти подстицаја за текућу годину. Детаљни услови и критеријуми за остваривање права на подстицаје у пољопривреди и руралном развоју за поједине врсте мера прописани су правилницима и Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.⁴⁰

Обим средстава се утврђује у оквирима буџета Министарства пољопривреде, а Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју у члану 4. став 3. прописује да буџет министарства не може бити мањи од 5% буџета Републике Србије за одређену годину у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

На основу Закона о буџету за 2016. годину, средства расподељена Министарству пољопривреде износила су 40,5 милијарди динара што, је представљало 4,9% буџета Републике Србије за 2016. годину.⁴¹

На основу Закона о буџету Републике Србије за 2017. годину, средства расподељена Министарству пољопривреде износила су 43,8 милијарди динара, што је 3,3 милијарде динара више него у 2016. години. Са друге стране, учешће буџета Министарства пољопривреде у укупном буџету Републике Србије, показује тенденцију смањења и у 2017. години је износило око 4,8%.⁴²

Буџетска средства за пољопривреду у 2018. години износила су 44,1 милијарди динара, што је приближно нивоу из претходне године (0,7% више), али је настављен тренд смањења учешћа буџета Министарства пољопривреде у националном буџету, који 2018. године достиже вредност од 4,46%.⁴³

Од укупно опредељених средстава буџетом Републике Србије за Министарство пољопривреде у 2017. години планирано је 28,6 милијарди динара за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју, док је у 2018. години планирано 30,4 милијарди динара.

Табела број 1: Обим планираних и реализованих средстава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју према врсти подстицаја (брutto*), 2018/2017 (у хиљадама динара)

Врста подстицаја	2017		2018	
	Планирано	Реализовано	Планирано	Реализовано
Директна плаћања	19.062.453	18.852.697	21.001.813	20.953.936
Билна производња	2.925.162	2.924.345	6.189.945	6.189.262
Премија за млеко	4.781.748	4.781.221	5.184.265	5.183.577
Подстицаји у сточарству	8.967.549	8.761.829	9.626.925	9.580.936
Регреси	2.387.872	2.385.201	678	160
Реал.субв. по решењима суд. пресуда	122	102		
Подстицаји мерама руралног развоја	7.732.000	7.172.490	6.407.400	6.205.029
Посебни подстицаји	255.350	149.381	223.350	203.235
Кредитна подршка	600.000	599.999	950.000	912.198
ИПАРД подстицаји ⁴⁴	1.000.000	0	1.832.695	0
Укупно	28.649.803	26.774.568	30.415.258	28.274.398

Извор: Зелена књига 2018. година, Министарство пољопривреде

* Наведена средства обухватају како плаћања у текућој години тако и неизмирене обавезе, настале по основу мера из претходних година.

⁴⁰ Зелена књига 2016. године.

⁴¹ Зелена књига 2016. године.

⁴² Зелена књига 2017. године.

⁴³ Зелена књига 2018. године.

⁴⁴ Средства за ИПАРД подстицаје укључују средства Европске уније и средства из буџета Републике Србије.

IV Закључци

У овом поглављу наводимо закључке до којих смо дошли ревизијом.

На основу анализе података и документације достављене од стране субјеката ревизије, обављених интервјуа и анкета на које су одговориле пољопривредни произвођачи, донели смо следеће закључке:

1. Министарство пољопривреде управљањем није обезбедило стабилну и предвидиву политику у систему подстицаја у сточарству;
2. Пољопривредни произвођачи не знају када ће добити подстицајна средства и када поднесу уредне захтеве јер одлучивање по захтевима предуго траје, захтеви се не обрађују по времену доспећа, што ствара несигурност код корисника подстицаја да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус;
3. И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, мере подстицаја у сточарству, које су за ове три године износиле око 28 милијарди динара, нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња.

У наставку Извештаја наводимо закључке са одговарајућим налазима које илуструјемо примерима.

ЗАКЉУЧАК 1: Министарство пољопривреде управљањем није обезбедило стабилну и предвидиву политику у систему подстицаја у сточарству.

Доношењем Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју намера је била да се створе услови за успостављање функционалног и транспарентног механизма имплементације подстицаја у области пољопривреде и руралног развоја, чиме би се омогућило спровођење стабилне, доследне и предвидиве аграрне политике у дугорочном периоду.⁴⁵

У складу са наведеним, формулисали смо следећа питања:

1. Како Министарство пољопривреде управља подстицајима у сточарству?

Да би одговорили на ово питање предвидели смо два потпитања:

- 1.1. Да ли Министарство пољопривреде планира средства за подстицаје ради остварења циљева у сточарству? и
- 1.2. Да ли Министарство пољопривреде врши адекватан надзор над радом Управе за аграрна плаћања?

Законом о буџетском систему⁴⁶ прописано је да директни корисници средстава буџета Републике Србије, на основу инструкције, достављају Министарству финансија предлоге за утврђивање приоритетних области финансирања за буџетску и наредне две фискалне године, као и годишњи извештај о учинку програма за претходну годину.

На основу наведеног, добро планирање би подразумевало да је Министарство пољопривреде:

- утврдило колико је средстава потребно за подстицаје у сточарству ради остварења циљева пољопривредне политике,
- било доследно у постављању захтева према Министарству финансија за недостајућим средствима уколико су иста недовољна за оперативно функционисање.

Један од буџетских циљева⁴⁷ је и алокацијска ефикасност која подразумева могућност успостављања приоритета унутар буџета, распоређивање средстава у складу са приоритетима Владе Републике Србије унутар буџета, као и могућност пребацивања средстава са старих на нове или са мање продуктивних на више продуктивне системе.

Закључак темељимо на следећим налазима:

У циљу планирања производног циклуса потребно је да пољопривредни произвођачи унапред буду упознати са могућношћу субвенционисања своје производње од стране државе.

Министарство пољопривреде приликом планирања није полазило од потреба пољопривредника већ се прилагођавало добијеним средствима кроз честе измене уредбе и правилника.

Изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју и Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству, Министарство пољопривреде је у току године преносило средства са мање тражених

⁴⁵ Образложење Предлог закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, стр. 6.

⁴⁶ Члан 31. тачка 1 подтачка (2) ("Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017 и 95/2018).

⁴⁷ Члан 4. тачка 2. Закона о буџетском систему.

подстицаја на оне подстицаје који су у одређеној години показивали тренд раста и прилагођавало се константном расту захтева за подстицаје.

Овим је потенцијално угрожена ефективност функционисања подстицаја у сточарству, јер се честим изменама уредби и правилника ствара неизвесност код корисника подстицаја, који не могу предвидети који ће услов важити у тренутку подношења захтева, што утиче на поверење произвођача да ће добити подстицаје за улагања у процес производње.

У посматраном периоду Министарство пољопривреде је вршило делимичан надзор над радом Управе.

Налаз 1.1: Министарство пољопривреде приликом планирања није полазило од потреба пољопривредника већ се прилагођавало добијеним средствима кроз честе измене уредбе и правилника.

До доношења Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју 2013. године, подстицаји су били дефинисани Законом о пољопривреди и руралном развоју.⁴⁸ Део Закона о пољопривреди и руралном развоју које се односи на подстицаје и коришћење подстицаја престаје да важи 7. фебруара 2013. године, даном ступања на снагу Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.⁴⁹

Законом о пољопривреди и руралном развоју је образована Управа за аграрна плаћања и у члану 8. дефинисани су њени послови. Законом о министарствима⁵⁰ је дефинисана надлежност Министарства пољопривреде у креирању аграрне политике, а као директни корисник буџета Републике Србије одговорно је за процес планирања, обезбеђивања, реализације и праћење ефеката реализованих средстава намењених подстицајима у сточарству.

Систем планирања средстава за подстицаје функционише у сарадњи Министарства пољопривреде и Управе.

Представници Министарства пољопривреде су истакли да подстицаје по хектару могу да планирају прецизно у фази буџетирања на основу Регистра пољопривредног земљишта, док код подстицаја по грлу не могу са великом сигурношћу да планирају средства јер товна грла флукутирају, болести животиња су непредвидиве (луде краве, свињска куга, квргавост коже и болести плавог језика), као и елементарне непогоде које утичу не само на живот људи већ и животиња. Због тога се за поједине врсте подстицаја у одређеној години јавило више, а за друге мање заинтересованих пољопривредника, те из тог разлога Министарство пољопривреде предлаже Влади Републике Србије измене Уредбе ради промене нивоа средстава за поједине категорије животиња.

Такође, утврдили смо да Министарство пољопривреде, у току припреме буџета, планира средства за редовне обавезе за наредну годину, а истовремено планира и средства за неизмирене обавезе из претходних година по подстицајима.

На основу података Министарства пољопривреде, утврдили смо да у посматране три године опада ниво планираних средстава за подстицаје у сточарству. У 2017. години долази до благог пада нивоа средстава у односу на 2016. годину, али је зато у 2018. години тај износ мањи за милијарду динара у односу на 2017. годину.

⁴⁸ "Службени гласник РС", број 41/2009.

⁴⁹ "Службени гласник РС", број 10/2013.

⁵⁰ "Службени гласник РС", бр. 44/2014, 14/2015, 54/2015, 96/2015-др.закон и 62/2017.

Табела број 2: Преглед планираних и реализованих средстава за подстицаје у сточарству (без неизмирених обавеза) за период 2016–2018. године (у хиљадама динара)

	2016. год.		2017. год.		2018. год.	
	План	Реализ.	План	Реализ.	План	Реализ.
Приплодне млечне краве	4.471.000	4.465.069	4.456.000	4.430.751	3.460.332	3.460.196
Тов свиња	835.024	835.024	726.566	726.461	600.353	600.353
Тов јунади	591.799	591.788	843.219	843.077	559.019	558.959
Приплодне овце и козе	672.582	663.364	338.000	333.740	635.814	635.814
Кошнице пчела	420.000	399.211	550.000	548.415	500.000	499.985
Приплодне крмаче и нерастови	215.000	214.410	176.500	172.960	236.850	236.440
Тов јагњади	134.915	134.915	154.619	154.619	135.295	135.295
Краве за узгој телаци за тов	0	0	69.744	52.365	150.000	149.860
Родитељске кокошке тешког типа	21.975	19.601	11.000	8.938	18.339	18.338
Краве дојиље	20.000	12.380	100	0	12.600	12.420
Приплодне товне краве и бикови	6.025	6.000	10.000	9.850	13.300	13.300
Родитељске кокошке лаког типа	3.200	2.945	7.000	5.759	3.570	3.569
Родитељске ћурке	800	0	500	0	1	0
Тов јаради	262	262	596	596	332	332
Конзумна риба	1.000	0	100	0	1	0
Приплодне матице риба пастрмке	100	0	500	0	1	0
Приплодне матице риба шарана	100	0	500	0	1	0
Укупно	7.393.782	7.344.969	7.344.944	7.287.531	6.325.808	6.324.860

Извор: Министарство пољопривреде

Посматрајући поједине врсте животиња, код това јунади је у 2017. години планирано више средстава него 2016. године, али је зато 2018. године за ову категорију подстицаја планирано скоро 300 милиона динара мање. Средства која су планирана за приплодне овце и козе значајно варирају у ове три године. Планирана средства за тов свиња имају тенденцију пада, па је од 835 милиона динара планираних у 2016. години, 2018. године планирано 600 милиона динара.

Неизмирене обавезе, чија се исплата планира у наредној години, представљају око 35% средстава која се планирају за текуће обавезе у наредној години. Разлози за овако висок ниво неизмирених обавеза за подстицаје, према речима министра надлежног за послове пољопривреде, су:

- за постојећи Закон о подстицајима би требало да добијају 33–34 милијарде динара годишње јер је све већи број захтева у односу на раније године и већи број уматичених грла;
- немогућност Управе за аграрна плаћања да обради све захтеве корисника подстицаја;
- *no limit* субвенције као наслеђени проблем из 2016. године, односно „да колико год да пољопривредник произведе држава ће субвенционисати“.

Табела број 3: Преглед пристиглих захтева и захтеване суме, за период 2017–2018. године

	2017. год.		2018. год.	
	Број поднетих захтева	Захтевана сума, у хиљадама динара	Број поднетих захтева	Захтевана сума, у хиљадама динара
Приплодне млечне краве	49.344	5.915.650	35.593	5.048.414
Приплодне товне краве	30	12.975	22	15.425
Приплодне овце и козе	8.973	1.355.624	7.223	1.438.599
Приплодне крмаче	905	405.265	686	350.200
Родитељске кокошке тешког типа	33	28.554	26	27.218
Родитељске кокошке лаког типа	10	10.019	3	3.830
Приплодне родитељске ћурке	1	682	2	617
Приплодне матице рибе шарана	-	-	-	-

	2017. год.		2018. год.	
	Број поднетих захтева	Захтевана сума, у хиљадама динара	Број поднетих захтева	Захтевана сума, у хиљадама динара
Приплодне матице рибе пастрмке	-	-	-	-
Краве дојиље	30	14.580	20	13.200
Кошнице пчела	13.937	606.414	14.819	679.763
Тов јунади	30.269	1.404.987	31.573	1.489.235
Тов свиња	24.920	1.547.937	22.181	1.431.812
Тов јагњади	5.672	280.866	6.212	346.873
Тов јаради	29	1.128	28	1.410
Краве за узгој телаци за тов	11.963	122.815	8.362	293.645
Укупно	146.116	11.707.495	126.750	11.140.242

Извор: Министарство пољопривреде

Табела број 4: Преглед планираних и реализованих средстава за неизмирене обавезе* за подстицаје у сточарству за период 2016–2018. године (у хиљадама динара)

	2016		2017		2018	
	План	Реализ.	План	Реализ.	План	Реализ.
Приплодне млечне краве	898.067	898.059	746.974	746.973	1.155.635	1.152.778
Тов свиња	700.000	699.882	384.240	254.521	435.900	434.364
Тов јунади	206.030	205.987	179.660	179.660	496.648	464.166
Приплодне овце и козе	97.415	97.414	155.529	155.528	747.852	747.262
Кошнице пчела	5.283	5.283	2.089	2.085	37.582	34.774
Приплодне крмаче	20.485	20.410	27.245	20.105	189.550	189.362
Тов јагњади	80.490	80.309	69.352	62.926	111.500	110.438
Краве за узгој телаци за тов	0	0	0	0	44.800	43.850
Родитељске кокошке тешког типа	10.200	10.185	5.822	5.822	13.000	12.842
Краве дојиље	1.600	1.500	2.780	2.160	12.900	12.892
Приплодне товне краве	800	625	600	600	2.550	2.250
Родитељске кокошке лаког типа	1.547	1.547	0	0	4.350	4.314
Родитељске ћурке	0	0	662	662	0	0
Тов јаради	100	20	170	170	500	436
Конзумна риба	52.112	52.040	47.483	43.085	48.350	46.347
Плаћање по судским пресудама	0	0	0	0	0	0
Реал.субв. по решењима суд. пресуда	847	751	122	102	0	0
Укупно неизмирене обавезе	2.074.975	2.074.012	1.622.727	1.474.399	3.301.117	3.256.076
% реализације планираних средстава		100,0%		90,9%		98,6%

Извор: Министарство пољопривреде

* Обавезе по захтевима за подстицаје у сточарству који нису решени у години када су поднети, већ се преносе у наредне године.

Степен реализације средстава за неизмирене обавезе је висок и има тенденцију раста у посматраном периоду.

У поступку планирања буџета користи се као почетна основа ПОФ, информација о реализацији подстицаја у току године на дан 30.9. текуће године и пројекција захтева који ће бити решени у наредној години за средства која су намењена неизмиреним обавезама.

Процес буџетирања

Процес буџетирања у Министарству пољопривреде и Управи је цикличног карактера у коме се информације размењују између Управе и Сектора за пољопривредну политику и Сектора за рурални развој.

Представници Управе су објаснили да процес припреме буџета почиње од момента доношења Уредбе у фебруару месецу. Тек након доношења Уредбе могу да знају колике ће бити неизмирене обавезе по основу захтева за подстицаје у сточарству које ће пренети у наредну годину.

Предлог приоритетних области финансирања се припрема у марту месецу у складу са задатим лимитом. Овај предлог се формира на основу усвојене Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у текућој години, пројектоване реализације средстава за подстицаје у току текуће године и очекиваних обавеза по захтевима поднетих у текућој години, а који ће се пренети у наредну годину.

У поступку планирања буџета полази се од Предлога приоритетних области финансирања, информације о реализацији средстава за подстицаје у сточарству у текућој години и пројекције средстава за захтеве поднете у текућој години а који ће бити решени у наредној години.

Улазни параметри у процесу планирања потребних средстава за подстицаје у сточарству јесу:

- реализација из претходног периода;
- стање у обради пристиглих захтева, пројекција броја захтева који ће бити поднети до краја текуће године и потребних средстава за њих, и пројекција обавеза по захтевима из текуће године које ће бити пренете у наредну годину;
- укупан потенцијал захтева које је могуће обрадити у једној години.

Износ који се добије коригује се за очекивани проценат одбијања (захтеви који делимично или у потпуности не испуњавају услове), одбацивања (захтеви који су поднети пре или након прописаног рока) и повлачења (захтеви које подносиоци сами повлаче).

Средства у лимиту се расподељују тако што се прво планирају средства за ИПАРД програм, затим за подстицаје за мере руралног развоја, посебне подстицаје и, на крају, преостала средства се усмеравају на директна плаћања. Од укупних средстава која су планирана за директна плаћања, прво се планирају средства за подстицаје за биљну производњу, јер се она, према речима представника Управе, могу прецизно планирати. Затим се планирају средства за неизмирене обавезе из претходног периода, а преостала средства се усмеравају на подстицаје у сточарству.

На основу изјашњења одговорних лица субјекта ревизије, одређивање нивоа подстицаја у највећој мери је опредељено алокацијом средстава за директна плаћања из Закона о буџету Републике Србије за текућу годину, па се следљивост мера огледа у закону и у лимитима који су њиме предвиђени, а у оквиру који се крећу измене подзаконских аката. Аграрни буџет Републике Србије, конципиран је у складу са свеукупним реалним финансијским могућностима земље, а уз претпостављене макроекономске параметре за исту годину. У отежаним условима привређивања, при чему средства аграрног буџета нису довољна да подмире реалне потребе домаћег агара, Министарство пољопривреде је принуђено да рedefинише приоритете својих активности, а истовремено обезбеди основне услове за остварење стратешких циљева у сектору сточарства.

Изменама Уредбе и правилника, Министарство пољопривреде је у току године преносило средства са мање тражених подстицаја на оне подстицаје који су у одређеној години показивали тренд раста и прилагођавало се константном расту захтева за подстицаје.

У току ревизије утврдили смо да је Влада Републике Србије за период 2016–2018. године донела три уредбе и 12 измена уредби о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, и то 2016. године три пута, 2017. године седам пута, а 2018. године пет пута. Наведеним изменама Уредбе мењао се ниво распоређених средстава у одређеним годинама, али најчешће се мењао ниво средстава за одређене врсте подстицаја у циљу боље реализације средстава.

Табела број 5: Приказ измена Уредби у периоду 2016–2018. године (у хиљадама динара)

➤ 2016. година

Утврђена и распоређена средства за директна плаћања

	2016. год.		
	8/2016	93/2016	105/2016
Утврђено	20.430.670	20.430.670	20.430.670
Распоређено		19.780.670	19.617.670

Обим средстава за подстицаје у сточарству

	2016. год.		
	8/2016	93/2016	105/2016
Подстицаји за квалитетне приплодне млечне краве, квалитетне приплодне товне краве, квалитетне приплодне крмаче, квалитетне приплодне овце и козе, родитељске кокошке тешког типа, родитељске кокошке лаког типа, родитељске ћурке, квалитетне приплодне матице рибе шарана и квалитетне приплодне матице рибе пастрмке	5.248.782	5.390.782	5.390.782
Подстицаји за тов јунади, тов јагњади, тов јаради и тов свиња	900.000	1.550.000	1.562.000
Подстицаји за краве дојиље	20.000	20.000	20.000
Подстицаји за кошнице пчела	320.000	420.000	420.000
Подстицаји за производњу конзумне рибе	28.000	1.000	1.000
Подстицаји за краве за узгој теладина за тов			
Укупно подстицаји у сточарству	6.516.782	7.381.782	7.393.782

➤ 2017. година

Утврђена и распоређена средства за директна плаћања

	2017. год.						
	8/2017	53/2017	67/2017	88/2017	101/2017	106/2017	115/2017
Утврђено	21.172.453	21.172.453	21.172.453	21.172.453	21.172.453	21.172.453	21.172.453
Распоређено	21.172.453	20.272.453	20.272.453	19.062.453	19.062.453	19.062.453	19.062.453

Обим средстава за подстицаје у сточарству

	2017. год.						
	8/2017	53/2017	67/2017	88/2017	101/2017	106/2017	115/2017
Подстицаји за квалитетне приплодне млечне краве, квалитетне приплодне товне краве, квалитетне приплодне крмаче, квалитетне приплодне овце и козе, родитељске кокошке тешког типа, родитељске кокошке лаког типа, родитељске ћурке, квалитетне приплодне матице рибе шарана и квалитетне приплодне матице рибе пастрмке	5.200.000	5.200.000	5.200.000	5.200.000	5.200.000	5.000.000	5.000.000

Подстицаји за тов јунади, тов јагњади, тов јаради и тов свиња	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.500.000	1.500.000	1.700.000	1.725.000
Подстицаји за краве дојиље	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	100	100
Подстицаји за кошнице пчела	400.000	400.000	400.000	550.000	550.000	550.000	550.000
Подстицаји за производњу конзумне рибе	25.000	25.000	25.000	25.000	100	100	100
Подстицаји за краве за узгој телади за тов	604.744	604.744	604.744	94.744	94.744	94.744	69.744
Укупно	7.549.744	7.549.744	7.549.744	7.389.744	7.364.844	7.344.944	7.344.944

➤ 2018. год.

Утврђена и распоређена средства за директна плаћања

	2018. год.				
	18/2018	66/2018	86/2018	93/2018	101/2018
Утврђено	21.268.248	21.268.248	20.368.248	21.001.813	21.001.813
Распоређено	21.068.248	20.168.248	20.168.248	20.801.813	

Обим средстава за подстицаје у сточарству

	2018. год.				
	18/2018	66/2018	86/2018	93/2018	101/2018
Подстицаји за квалитетне приплодне млечне краве, квалитетне приплодне товне краве, квалитетне приплодне крмаче, квалитетне приплодне овце и козе, родитељске кокошке тешког типа, родитељске кокошке лаког типа, родитељске ћурке, квалитетне приплодне матице рибе шарана и квалитетне приплодне матице рибе пастрмке	4.343.208	4.343.208	4.343.208	4.343.208	4.368.208
Подстицаји за тов јунади, тов јагњади, тов јаради и тов свиња	1.000.000	1.000.000	1.224.999	1.224.999	1.294.999
Подстицаји за краве дојиље	10.000	10.000	10.000	12.600	12.600
Подстицаји за кошнице пчела	400.000	400.000	470.000	470.000	500.000
Подстицаји за производњу конзумне рибе	10.000	10.000	1	1	1
Подстицаји за краве за узгој телади за тов	400.000	400.000	150.000	150.000	150.000
Укупно	6.163.208	6.163.208	6.198.208	6.200.808	6.325.808

Извор: Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју

Последица ових измена је врло висок степен реализације подстицаја као посебне категорије расхода буџета Републике Србије.

Табела број 6: Процент реализације за подстицаје у сточарству (без неизмирених обавеза) за период 2015–2018. године

Врста подстицаја	2015. год.	2016. год.	2017. год.	2018. год.
Приплодне млечне краве	99,9%	99,9%	99,4%	100,0%
Приплодне крмаче и нерастови	100,0%	99,7%	98,0%	99,8%
Приплодне овце и козе	100,0%	/	/	/
Приплодне овце и овнови*	/	98,6%	98,7%	100,0%
Приплодне козе и јарчеви*	/	/	98,6%	100,0%
Приплодне матице риба шарана	/	0,0%	0,0%	0,0%
Приплодне матице риба пастрмке	/	0,0%	0,0%	0,0%
Родитељске кокошке лаког типа	100,0%	92,0%	82,3%	100,0%
Родитељске кокошке тешког типа	100,0%	89,2%	81,3%	100,0%
Родитељске ћурке	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Приплодне товне краве и бикови	98,3%	99,6%	98,5%	100,0%
Тов јунади	99,8%	100,0%	100,0%	100,0%
Тов јагњади	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Тов свиња	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Тов јаради	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Краве дојиље	15,8%	61,9%	0,0%	98,6%

Врста подстицаја	2015. год.	2016. год.	2017. год.	2018. год.
Кошнице пчела	100,0%	95,1%	99,7%	100,0%
Конзумна риба	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Краве за узгој телаци за тов	/	/	75,1%	99,9%
Учешће укупних реализованих средстава у укупним планираним средствима	99,8%	99,3%	99,2%	100,0%

*Од 2016. године је успостављена евиденција којом је омогућено раздвајање инвестиција у овце и инвестиција у козе у систему за обраду националних мера.

Ознака „/“ указује да није било планираних нити реализованих средстава у датој години. Вредност 0,0% означава да је било планираних средстава али није било реализације.

Извор: Министарство пољопривреде

Табела број 7: Процент реализације неизмирених обавеза за подстицаје у сточарству, период 2015–2018. године

Врста подстицаја	2015. год.	2016. год.	2017. год.	2018. год.
Приплодне млечне краве	100,0%	100,0%	100,0%	99,8%
Приплодне крмаче	100,0%	99,6%	73,8%	99,9%
Приплодне овце и козе	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%
Родитељске кокошке лаког типа	100,0%	100,0%	/	99,2%
Родитељске кокошке тешког типа	100,0%	99,9%	100,0%	98,8%
Родитељске ћурке	/	/	100,0%	/
Приплодне товне краве	/	78,1%	100,0%	88,2%
Тов јунади	100,0%	100,0%	100,0%	93,5%
Тов јагњади	100,0%	99,8%	90,7%	99,0%
Тов свиња	100,0%	100,0%	66,2%	99,6%
Тов јаради	/	20,0%	100,0%	87,2%
Краве дојиље	100,0%	93,8%	77,7%	99,9%
Кошнице пчела	99,9%	100,0%	99,8%	92,5%
Конзумна риба	/	99,9%	90,7%	95,9%
Краве за узгој телаци за тов	/	/	/	97,9%
Реал.субв. по решењима суд. пресуда	/	88,7%	83,9%	/
Плаћање по судским пресудама	100,0%	/	/	/
Учешће укупних реализованих средстава у укупним планираним средствима	100,0%	100,0%	90,9%	98,6%

Извор: Министарство пољопривреде

Честим изменама Уредбе и правилника, ствара се неизвесност код корисника подстицаја јер не могу предвидети који ће услов бити важећи у тренутку подношења захтева, што утиче на поверење произвођача да ће добити део средстава која је уложио у процес производње.

У циљу планирања производног циклуса потребно је да пољопривредни произвођачи унапред буду упознати са могућношћу субвенционисања своје производње од стране државе. На тај начин се значајно утиче на планирани обим производње у наредном производном циклусу, а самим тим, и на крајњу понуду финалних производа на тржишту по завршеном производном циклусу.

У ревидираном периоду, осим Уредбе мењали су се и правилници о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству, и то:

- Код Правилника за квалитетна приплодна грла мењали су се услови два пута у току 2018. године за минимални број грла, које правно лице, предузетник и физичко лице мора да испуњава приликом подношења захтева. Прва измена Правилника је усвојена непосредно

пре периода подношења захтева, где су повећани услови за остваривање права на подстицај, а друга измена, којом су враћени првобитни услови, била је усвојена у периоду подношења захтева.

Слика 3. *Измене услова за остваривање права на подстицај за квалитетна приплодна грла*

*за подручја са отежаним условима рада у пољопривреди

- Код Правилника по кошници пчела дошло је до промене услова у 2018. години, три недеље пре периода подношења захтева, повећан је услов за минимални број кошница и додат је услов за максималан број кошница пчела.

Слика 4. *Измене услова за остваривање права на подстицај по кошници пчела*

Правилником о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњаци и тов јаради од 29. децембра 2018. године⁵¹ дошло је до промене услова у делу где је смањен број свиња за које може да се оствари право на подстицај (са 10.000 на 5.000 товних свиња). Према изјашњењу одговорних лица субјекта ревизије ову меру Министарство пољопривреде планира постепено да искључи из система подстицаја, у складу са процесом хармонизације са правним тековинама Европске уније, а постепеност у искључивању је управо уступак произвођачима свиња како би могли да се прилагоде наступајућим изменама. Наиме ова мера није дозвољена ни у једној земљи Европске уније. Такође, овим правилником додат је услов које лице мора да испуни уколико подноси захтев за тов јунади (најмање три грла товне јунади). Истом изменом Правилника скраћен је рок подношења захтева за подстицаје, па

⁵¹ „Службени гласник РС“, бр. 104/2018

уместо од 1. јануара до 15. октобра, подношење захтева је од 1. фебруара до 31. јула текуће календарске године.

Према налазима Групе за интерну ревизију Министарства пољопривреде, Управа за аграрна плаћања, као једини меродаван доказ за утврђивање испуњености услова на дан подношења захтева, у погледу истоветности грла и њиховог постојања на пољопривредном газдинству у тренутку подношења захтева, узима информације које су садржане у Централној бази Управе за ветерину. Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла⁵² налаже да странка уз захтев мора да приложи извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев оверен од стране одгајивачке организације, а подаци из захтева странке се, по налогу Управе за аграрна плаћања, у циљу контроле испуњености услова за остваривање права на подстицајна средства, проверавају и на терену, од стране републичких пољопривредних инспектора Министарства пољопривреде, неретко у року од више месеци од тренутка подношења захтева за доделу подстицаја, услед чега се дешава да подаци о броју грла и постојању или угинућу грла, садржани у Централној бази, изводу из главне матичне евиденције и записнику републичког пољопривредног инспектора, нису сагласни.⁵³

Налаз 1.2: Министарство пољопривреде је вршило делимичан надзор над радом Управе за аграрна плаћања.

Законом о државној управи⁵⁴ дефинисан је положај и састав државне управе, образовање, делокруг органа државне управе, између осталог и унутрашњи надзор који орган државне управе врши над другим органима државне управе и имаоца јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе. Члановима 46, 47. и 49. су дефинисани појам и предмет надзора над радом, општа овлашћења у вршењу надзора над радом као и надзор над радом органа у саставу.

Овим законом је прописано да надзор органа у саставу врши министарство у чијем саставу је орган⁵⁵, а тај надзор подразумева надзор над законитошћу рада и надзора над сврсисходношћу рада органа државне управе и имаоца јавних овлашћења у вршењу поверених послова⁵⁶. У вршењу надзора орган је овлашћен да⁵⁷:

1. Захтева извештаје и податке о раду;
2. Утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање;
3. Издаје инструкције;
4. Наложити предузимање послова које сматра потребним;
5. Покрене поступак за утврђивање одговорности, итд.

На интервјуима и састанцима са овлашћеним представницима Министарства пољопривреде и Управе, представници Министарства пољопривреде су изјавили да у смислу Закона о државној управи не врше надзор над радом Управе. Исто су нам потврдили и дописом.

Међутим, достављени су нам квартални извештаји Управе којима извештавају Министарство пољопривреде о току процеса контроле захтева за подстицајима као и о осталим битним питањима из делокруга рада Управе. Такође, Министарство пољопривреде је доставило информације о раду министарства надлежног за послове пољопривреде које доставља Одбору за

⁵² „Службени гласник РС”, бр. 46/2015, 111/2015 и 14/2016.

⁵³ НАЦРТ ИЗВЕШТАЈА о извршеној ревизији поступка доделе подстицајних средстава по основу Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла, стр. 14.

⁵⁴ „Службени гласник РС”, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др.закон.

⁵⁵ Члан 49. Закона о државној управи.

⁵⁶ Члан 46. Закона о државној управи.

⁵⁷ Члан 47. Закона о државној управи.

пољопривреду, шумарство и водопривреду Народне скупштине Републике Србије. Наведени извештаји у себи садрже и извештај о раду Управе за аграрна плаћања.

У току ревизије, достављен нам је „НАЦРТ ИЗВЕШТАЈА о извршеној ревизији поступка доделе подстицајних средстава по основу Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла⁵⁸“. Предмет ревизије су били услови и начин остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла у 2016. години. Међутим, наведени нацрт није уручен одговорном лицу, у том тренутку в.д. директора Управе за аграрна плаћања, а копија која нам је достављена је непотписана, како од стране одговорног лица над којим је вршена ревизија, тако и од стране руководиоца Групе за интерну ревизију и овлашћеног интерног ревизора који је вршио ревизију.

⁵⁸ „Службени гласник РС“, бр. 46/2015, 111/2015 и 14/2016.

ЗАКЉУЧАК 2: Пољопривредни произвођачи не знају када ће добити подстицајна средства и када поднесу уредне захтеве, јер одлучивање по захтевима предуго траје, захтеви се не обрађују по времену доспећа, што ствара несигурност код корисника подстицаја да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.

Управа за аграрна плаћања је прва специјализована институција која се искључиво бави субвенцијама у пољопривреди. Њен задатак је да омогући пољопривредним произвођачима да се јасно и на поуздан начин обавесте о свим актуелним подстицајима у пољопривреди, да им помогне да остваре субвенције на које имају право и да обезбеди ефикасну и брзу исплату средстава газдинствима.⁵⁹

Управа води евиденцију о свим обавезама према пољопривредницима и исплатама газдинствима по основу субвенција, брине се о регистру пољопривредних газдинстава, управља подстицајним средствима за пољопривреду из међународних извора и брине се о томе да она стигну до крајњих корисника.⁶⁰

Формирањем Управе испуњен је основни институционални услов да српска пољопривредна газдинства користе средства из претприступних фондова Европске уније, а потом, кад Србија постане чланица Европске уније, да кроз коришћење средстава из Европског гарантног фонда и Европског фонда за рурални развој, прилагоде свој начин рада у складу са Заједничком пољопривредном политиком Европске уније. Управа ради у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а основана је Законом о пољопривреди и руралном развоју из 2009. године^{61, 62}

Један од циљева ревизије је био да утврдимо да ли Управа ефективно спроводи мере подстицаја у сточарству, у циљу благовремене обраде захтева за подстицаје пољопривредних произвођача, како би пољопривредници могли да рачунају на подстицајна средства приликом планирања наредног циклуса производње. Да би постигли циљ, истражили смо: да ли пословни процеси Управе обезбеђују благовремену доступност подстицаја у сточарству и да ли је успостављена ефикасна координација између надлежних органа у спровођењу мера подстицаја.

За потребе одговора на друго ревизорско питање, да ли Управа за аграрна плаћања ефективно спроводи програм подстицаја у сточарству, анализирали смо документацију која се односи на сам процес примања и обраде захтева, доношење решења о одобравању, одбијању или допуни захтева, као и Налога за исплату. У поступку ревизије имали смо увид у начин провере навода из документације која се прилаже приликом подношења захтева за доделу подстицаја у сточарству (провере које обрађивач спроводи кроз Регистар пољопривредних газдинстава и Централну базу Управе за ветерину), обраде захтева, контроле и реализације средстава.

⁵⁹ Управа за аграрна плаћања, О нама: »<http://uap.gov.rs/o-nama/>«.

⁶⁰ Управа за аграрна плаћања, О нама: »<http://uap.gov.rs/o-nama/>«.

⁶¹ „Службени гласник РС“, бр. 41/2009.

⁶² Управа за аграрна плаћања, О нама: »<http://uap.gov.rs/o-nama/>«.

Закључак темељимо на следећим налазима:

Управа за аграрна плаћања је надлежна за спровођење поступка доделе средстава за подстицаје у сточарству за сваку календарску годину. Такође, решење по захтевима за подстицаје у сточарству треба да донесе у року од 30, односно 60 дана.

Међутим, Управа не успева да обради све захтеве које су корисници подстицаја у сточарству поднели у току једне године, па, из године у годину, неизмирене обавезе из претходних година чине око 35% планираних средстава у текућој години.

Захтеви за подстицаје у области сточарства се не обрађују по времену доспећа већ по висини захтеваних средстава (велики произвођачи имају приоритет у обради) што за последицу има несигурност малих произвођача да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.

Узрок за наведено је да Управа нема прописана интерна правила и процедуре у поступку спровођења доделе подстицајних средстава, као и одговарајући број обучених кадрова. Такође, на дужину обраде захтева утиче и немогућност Управе да се у потпуности ослони на Централну базу Управе за ветерину.

Налаз 2.1: Управа за аграрна плаћања не успева да обради све захтеве корисника за подстицаје у сточарству па, из године у годину, неизмирене обавезе из претходних година чине око 35% планираних средстава у текућој години.

Управа за аграрна плаћања обавља послове који се односе на⁶³:

- вршење избора поступака у складу са критеријумима, механизмима и правилима утврђеним прописима за доделу подстицаја;
- расписивање конкурса за доделу подстицаја;
- објављивање јавних позива за подношење пријава за остваривање права на подстицаје са условима за коришћење права на подстицаје;
- проверавање испуњености услова за одобравање и исплату средстава по захтеву за остваривање права на подстицај у складу са прописима и условима конкурса и где је потребно по правилима јавних набавки;
- припрему уговора о коришћењу подстицаја између Управе и корисника средстава подстицаја;
- одлучивање о праву на подстицај;
- вршење исплате на основу оствареног права на подстицај и повраћај средстава у случају неиспуњавања уговорених обавеза од стране корисника;
- вршење административне контроле и контроле на лицу места и испуњености уговорених обавеза и утврђивање да су послови обављени или услуге извршене у складу са закљученим уговором;
- успостављање, вођење и рачуноводствено евидентирање уговорених обавеза и исплата;
- спровођење програма међународних подстицаја пољопривредне политике;
- спровођење поступка доделе подстицаја из ИПАРД фондова;
- вођење Регистра пољопривредних газдинстава;
- вршење независне интерне ревизије;
- достављање извештаја и анализа министру;
- обавља и друге послове из ове области.

⁶³ Члан 8. став 2. Закона о пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 41/2009, 10/2013 - др. закон и 101/2016).

У складу са наведеним, испитивали смо да ли је у посматраном периоду Управа предузела све потребне активности како би систем подстицаја био у потпуности реализован.

Процес доставе захтева

Управи годишње пристигне око 150.000 захтева за подстицаје у сточарству. Пријем захтева за подстицаје се обавља у УЗЗПРО. Према речима представника Управе, од момента подношења захтева и његовог завођења у УЗЗПРО до момента пристизања истог у Управу може да прође и више од 30 дана.

Законом о општем управном поступку⁶⁴ прописани су рокови за издавање решења. Тако је чланом 145. став 2. прописано да кад је поступак покренут по захтеву странке или по службеној дужности, а у интересу странке, и кад се о управној ствари одлучује у поступку непосредног одлучивања, орган је дужан да изда решење најкасније у року од 30 дана од покретања поступка. Такође, у ставу 3 истог члана се наводи да кад је поступак покренут по захтеву странке или по службеној дужности, а у интересу странке, и када се о управној ствари не одлучује у поступку непосредног одлучивања, орган је дужан да изда решење најкасније у року од 60 дана од покретања поступка.

Процес обраде захтева

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.⁶⁵ Чланом 81. Закона о буџетском систему је прописано да финансијско управљање и контрола обухвата: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације, праћење и процену система, и организује се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

У поступку ревизије утврђено је да не постоје усвојене писане процедуре којима се ближе уређује поступање запослених у Управи за аграрна плаћања у спровођењу поступака доделе подстицајних средстава (од расписивања конкурса, подношења захтева, одлучивања по захтевима корисника до исплате средстава подстицаја). Њихово постојање би олакшало рад како стално запосленим лицима тако и лицима која тек почињу да савладавају систем подстицаја. Такође, послове накнадне контроле сачињених аката обављају „супервизори“, при чему поједини „супервизори“ нису руководиоци организационих јединица чије акте контролишу, а овлашћења за контролу се додељују на основу усмених налога. Према речима представника Управе, Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и Закон о општем управном поступку су им упутство за рад.

Да би се уверили у процес обраде пристиглих захтева, организовали смо више састанка са представницима Управе и са обрађивачима захтева за подстицаје прошли кроз поступак обраде захтева. Такође смо анализирали 45 предмета по захтевима за подстицаје – 15 предмета за подстицаје за тов, 15 предмета за подстицаје за квалитетна приплодна грла и 15 предмета за подстицаје по кошници пчела с обзиром да је реч о подстицајима за које се издваја највише средстава.

⁶⁴ "Службени гласник РС", бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење.

⁶⁵ Члан 2. тачка 51в Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр. 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016 113/2017, 95/2018 и 31/2019).

Одсек за подстицаје за тов

Одсек за подстицаје за тов има следећу структуру запослених:

- шеф одсека
- три стално запослена
- један запослени на одређено време
- 17 запослених ангажованих по уговору о привременим и повременим пословима.

У току више састанка са одговорним лицима и запосленима у Управи, истакли су да обрађивачи проверавају да ли су подаци из документације по пристиглим захтевима релевантни, док ветеринарски инспектори контролишу уверења о здравственом стању животиња која добијају од ветеринара, а кланица издаје откупни лист тј. пријемницу.

Право на подстицаје могу да остваре лица ако поднесу захтев за сваку годину од 1. јануара до 15. октобра текуће календарске године и ако су грла предата кланици или извезена у периоду од 1. октобра претходне календарске године до 30. септембра текуће календарске године⁶⁶. Уз захтев се подноси пријемница за откупљена грла оверена од стране кланице и надлежног ветеринарског инспектора, као и копија уверења о здравственом стању животиња, оверене од стране надлежног ветеринарског инспектора.⁶⁷ У 2018. години у Одсек за подстицаје за тов је пристигло укупно 60.767 захтева. Детаљна структура захтева је приказана у Прилогу 3.

Процес обраде захтева:

I корак: врши се пријем све документације која се прегледа да би се утврдило да ли је комплетна. Пријем документације врши један запослени.

II корак: сва примљена документација се уноси у систем и врши се прорачун средстава која ће бити потребна да се исплате у одређеном проценту од тражене суме.

III корак: руководилац организационе јединице врши распоређивање предмета на запослена лица. Према речима шефа одсека, сама обрада не траје дуго, али с обзиром да доста запослених ради на истом систему долази до преоптерећености и успореног рада тог система.

Да би пољопривредник продао грло кланици, мора у ветеринарској станици да тражи преглед грла и да добије Уверење о здравственом стању животиња. Са уверењем, пољопривредник одлази у кланицу и, након клања, добија Пријемницу од кланице. Код јунади није битна тежина грла за добијање подстицајних средстава. Код свиња је тежина грла битна и просечна тежина по Пријемници мора бити преко 90 кг. Пољопривредник може да поднесе укупно три захтева по једној врсти стоке (јунад, јарад, јагњад и свиње), што значи укупно 12 захтева за све врсте. Изводе из Управе за трезор и из Управе за ветерину, Управа прибавља по службеној дужности. Изводи из Управе за трезор су: Подаци о пољопривредном газдинству, Подаци о члановима пољопривредног газдинства и Структура сточног фонда. Изводи из Управе за ветерину су: Листа газдинства и Подаци о животињи.

У поступку обраде захтева користи се систем „Data entry“. Пољопривредник мора да има ХИД, односно број домаћинства који додељује ветеринарска станица и да буде регистрован у Регистру пољопривредних газдинстава.

Уносом броја животиње у базу за одабрани подстицај се проверава да ли је неко грло већ добило подстицај и да ли је на захтеву дупло унесен број за исто грло.

IV корак: супервизија и слање предмета у финансије.

V корак: штампа се решење и налог за исплату, или се враћа у рад.

У случају непотпуног захтева Управа тражи допуну и то тако да се допуна веже за број захтева. Уколико пољопривредник не нагласи да је реч о допуни, Управа мора допуну да повеже

⁶⁶ Члан 4. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради ("Службени гласник РС", бр. 111/2015, 9/2016 и 110/2016).

⁶⁷ Члан 5. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради ("Службени гласник РС", бр. 111/2015, 9/2016 и 110/2016).

са постојећим предметом, а уколико не успе, позива странку да провери да ли је реч о новом захтеву или допуни постојећег.

Анализирали смо 15 предмета по захтевима за подстицаје за тов, и следећи пример је из групе предмета где су захтев и пратећа документација били исправни:

Решавајући по захтеву за подстицај за тов свиња за 2018. годину, заведеном код Управе под бројем 401-00-19228/2018-03 од 29.3.2018. године пољопривредни произвођач са тачним личним подацима, бројем пољопривредног газдинства, је доставио Пријемнице за откупљена грла од више (седам) откупљивача са уредном документацијом. Захтевом је лице тражило подстицаје за 146 грла свиња. Међутим, обрађивач је контролом утврдио да се једна ушна маркица два пута понавља, те је лицу одобрен подстицај за 145 товних свиња, док је за једно грло лице одбијено јер је наведено грло дупликат. Решење је припремљено 28.6.2018. године, достављено је директору на потпис и експедовано 29.6.2018. године. Дакле, прошла су три месеца од дана пријема до дана израде решења.

У већини преосталих анализираних предмета, период од пријема захтева до издавања решења је био дужи од шест месеци, а код неких захтева је тај период и до 12 месеци (У Прилогу 4 су приказани остали обрађени предмети).

Одсек за подстицаје за квалитетна приплодна грла

У 2018. години Управи је пристигло 64.978 захтева за подстицаје за квалитетна приплодна грла. Детаљна структура захтева је приказана у Прилогу 5.

Постоје два рока за предају захтева за једну календарску годину:

- од 21. марта до 31. јула текуће године, и
- од 1. јануара до 31. јануара наредне године за грла укључена у производњу до 31.12. претходне календарске године.⁶⁸

Уз захтев за подстицаје, подноси се извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла, оверен од стране основне и главне одгајивачке организације.⁶⁹

Одсек за подстицаје за квалитетна приплодна грла има следећу структуру запослених:

- шеф одсека,
- четири стално запослена,
- четири запослена на одређено време,
- 13 ангажованих по уговору о привременим и повременим пословима.

Број ангажованих лица по уговору о привременим и повременим пословима се стално мења, јер се људи по потреби премештају у оквиру Управе, и прошле године (2018.) је био мањи него што је сада. У 2015. години су ангажовали и волонтере, а сада све мање јер нема заинтересованих.

Подела рада у Одсеку је следећа: обрађивач уноси бројеве грла, а шеф проверава све опште елементе из правилника (ХИД – да ли је за конкретно грло исто у Централној бази Управе за ветерину и РПП-у; да ли су испуњени услови за остваривање права на подстицаје; датуме из Централне базе Управе за ветерину – да ли је грло било на газдинству у моменту подношења захтев; итд.). Сва грла из захтева морају бити обележена у Централној бази Управе за ветерину.

⁶⁸ Члан 3. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла („Службени гласник РС”, број 26/17).

⁶⁹ Члан 3. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла („Службени гласник РС”, број 26/2017 и 20/2018).

Да би обезбедили да пољопривредник за једно квалитетно приплодно грло, у току једне године, оствари једном право на подстицаје, Управа користи следеће механизме провере у поступку утврђивања права на подстицајна средства:

- 1) врши увид у Централну базу Управе за ветерину (основни механизам),
- 2) упућује предмет на инспекцијску контролу (допунски механизам),
- 3) врши увид у веб апликацију (представља помоћно средство приликом обраде захтева), која даје упозорење када се унесе идентификациони број грла које је већ остварило право на подстицаје за посматрану годину.

Евиденција Централне базе Управе за ветерину је поуздана када су у питању говеда, али се повремено тражи инспекцијски надзор од стране пољопривредних инспектора.

Ова евиденција није поуздана за овце и козе, па се захтеви за подстицаје у сточарству за квалитетне приплодне овце и козе често шаљу на инспекцијски надзор. Подносилац захтева треба да испуњава услове за подстицаје на дан подношења захтева. Ако се приликом обраде захтева не може установити да подносилац испуњава услове увидом у евиденцију Централне базе Управе за ветерину, Управа ће тражити да се спроведе инспекцијски надзор. Ако пољопривредна инспекција утврди да подносилац захтева нема објективан разлог због чега грло за које тражи подстицај није на газдинству (нпр. доказ о угинућу, доказ о продаји), захтев се одбија.

Сви захтеви за подстицаје за квалитетне приплодне крмаче, родитељске кокошке и родитељске ћурке се шаљу на инспекцију, јер евиденција у Централној бази Управе за ветерину не постоји.

Када инспектор изврши надзор, шаље записник Управи. Управа на основу записника, односно чињеничног стања из записника, доноси одлуку о одобравању или одбијању захтева за подстицајима. На питање да ли би постојала потреба за инспекцијом у поступку одобравања захтева када би Централна база Управе за ветерину била поуздана, шеф Одсека је изјавила да би и даље користили инспекцију да би корисници били у приправности, инспекција је неопходна.

Указано нам је да се у Одсеку прво обрађују „велики предмети“, односно захтеви за подстицаје са највећим бројем грла, да би се реализовала одобрена средства. Како наводе, ако би се обрађивали предмете по редоследу пристизања никада не би реализовали одобрена средства Законом о буџету Републике Србије.

Анализирали смо 15 предмета за подстицаје за квалитетна приплодна грла и следећи пример је из групе предмета где су првобитно поднети захтеви били неуредни па је било неопходно да се исти уреди:

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници Управе за заједничке послове републичких органа под бројем 320-02-82991/2018-03 од 27.7.2018. године, усваја се захтев у делу који се односи на 35 грла квалитетне приплодне овце и овнове и утврђује се право на подстицаје у износу од 245.000 динара.

Првобитно поднет захтев је био неуредан па је било неопходно да се исти уреди тако што ће подносилац захтева доставити оригинал извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев, оверен од стране основне и главне одгајивачке организације (за 38 грла квалитетних приплодних оваца). Извод из главне матичне евиденције је достављен и подносилац захтева је остварио право на подстицај за 35 грла квалитетне приплодне овце и овнове. Одбија се део захтева који се односи на три грла као неоснован. Увидом у захтев и предметну документацију, утврђено је да два грла нису прихваћена од стране правних лица овлашћених за послове селекције (одгајивачке организације) јер није у складу са чланом 20. став 2. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, којим је прописано да лице мора да испуни услов да су та грла пријављена на његовом пољопривредном газдинству под контролом правних лица овлашћених за послове селекције – одгајивачке организације. Једно грло у тренутку подношења захтева, није евидентирано у Централној бази Управе за ветерину,

што није у складу са чланом 20. став 1. тачка 3) и 4) Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, којим је прописано да правно лице, предузетник и физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства има право на коришћење подстицаја у сточарству под условом да је извршило обележавање и регистрацију грла, и да је власник грла, које је пријавио у Централној бази или је власник грла члан његовог пољопривредног газдинства.

Решење је потписано, оверено од стране Сектора за економско-финансијске послове 6.12.2018. године, што значи да је од тренутка подношења захтева за подстицаје до његове реализације прошло више од четири месеца.

У преосталим анализираним предметима период од пријема захтева до издавања решења је од четири месеца, а код неких захтева је тај период и до 10 месеци (У Прилогу 6 су приказани остали обрађени предмети).

Подстицаји по кошници пчела

Подстицаји по кошници пчела, који организацијски припадају одсеку за подстицаје за квалитетна приплодна грла, имају мало другачију процедуру па смо их посебно обрадили.

Обраду захтева за подстицаје по кошници пчела тренутно врши три лица:

- једно стално запослено
- једно запослено на одређено време
- једно ангажовано по уговору о привременим и повременим пословима.

У 2018. години обрадом ових предмета се бавило петоро запослених. Број пристиглих захтева у 2018. години био је 14.836. Детаљна структура захтева је приказана у Прилогу 7.

Захтев за остваривање права на подстицаје по кошници пчела подноси се од 15. априла до 31. маја текуће године.⁷⁰

Поступак обраде предмета је следећи:

I корак: Предмети се преузимају из писарнице преко интерне доставне књиге.

II корак: Захтеви се уносе у базу за Националне мере (ДАТА база).

III корак: Шеф додељује предмете обрађивачима.

IV корак: Обрађивач проверава да ли је захтев уредан: да ли је наведена исправна година за коју се подноси захтев, да ли је захтев потписан, број кошница за које се подноси захтев, проверава се датум слања захтева да би се утврдило да ли је захтев благовремен према одредбама Правилника по кошници пчела о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству по кошници пчела (ако је захтев послат обичном поштом релевантан датум је онај који је наведен у заводном печату писарнице, а ако је захтев послат препорученом поштом релевантан датум је датум назначен на коверти).

V корак: Штапају се изводи из РПГ и из Централне базе Управе за ветерину. Извештај РПГ Управе за трезор се штампа на основу броја пољопривредног газдинства (БПГ) или ЈМБГ-а. Проверава се да ли је исти носилац газдинства наведен у захтеву и у извештају РПГ-а, да ли је газдинство активно, да ли је у комерцијалном статусу, затим се у извештају у делу структуре сточног фонда проверава да ли је пчелиње друштво уписано на ХИД броју (ХИД број се добија у ветеринарској заједници).

VI корак: На основу ХИД броја у Листи газдинстава из Централне базе Управе за ветерину се проверава да ли је лице из захтева евидентирано на ХИД-у, да ли је газдинство комерцијално и да ли је вршен редован попис у априлу текуће године када се захтев за подстицаје и подноси (реч је о попису кошница – ветеринар проверава бројно стање кошница). Управи за

⁷⁰ Члан 3. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству по кошници пчела („Службени гласник РС”, бр. 33/2015, 14/2016 и 20/2018).

аграрна плаћања је то провера да ли су кошнице присутне. Ако у Централној бази Управе за ветерину није наведено да је вршен попис у априлу захтев ће бити одбијен. За ове подстицаје се не тражи излазак на терен пољопривредног инспектора (само понекад ако је нпр. два пута био попис у приближно исто време онда пошаљу пољопривредног инспектора да установи шта се десило).

VII корак: Према броју пољопривредног газдинства (БПГ) у бази за Националне мере Управе проверава се да ли је странка већ поднела захтев за подстицаје по кошници пчела.

VIII корак: Ако је странка испунила све услове доноси се решење и штампа налог за исплату.

Подносилац захтева мора да испуњава услове за добијање подстицаја у тренутку подношења захтева.

Према наводима представника Управе, захтеви за подстицаје по кошници пчела се обрађују искључиво по датуму пристизања. Не врше контролу потрошње средстава и према њима РПГ и Централна база Управе за ветерину су поуздан извор података.

Анализирали смо 15 предмета за подстицаје по кошници пчела. Следећи пример је из групе предмета где подносиоци нису испуњавали услове за подстицаје:

Странка је 19.4.2018. године поднела Захтев за подстицаје по кошници пчела⁷¹ за 27 кошница (27 кошница*720 динара = 19.440 динара).

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 30.7.2018. године.

Управа је донела Решење којим је одбијен захтев странке, јер је утврђено да странка није испунила услове за остваривање права на подстицаје из члана 2. Правилника по кошници пчела, који се односе на број кошница пчела за који се може остварити право на подстицаје (најмање 30, а највише 200 кошница пчела). Решење је састављено 31.7.2018. године (писарница/експедиција 9.8.2018.).

Датум подношења захтева ⁷²	Датум на омоту списка	Датум на Решењу
19.4.2018.	8.5.2018.	31.7.2018.

У преосталим анализираним предметима, у већини случајева, је период од пријема захтева до издавања решења дужи од три месеца, а код неких захтева је тај период и до 10 месеци (у Прилогу 8 су приказани остали обрађени предмети).

Кадрови

Један од фактора који утиче на ефективно функционисање подстицаја у сточарству су кадрови, у смислу:

- да постоји потребан број извршилаца како би се обрадили сви пристигли захтеви за подстицаје,
- да су прошли одговарајућу обуку како би ефективно спроводили задатке.

У Управи за аграрна плаћања је систематизовано 184 радних места. На неодређено време је ангажовано 146 запослених, девет запослених је ангажовано на одређено време и 70 по уговору о привременим и повременим пословима. Одељење за одобравање плаћања подстицаја за производњу у сточарству, сектор за одобравање плаћања подстицаја, има 15 до 17 стално запослених и 40 запослених по уговору о привременим и повременим пословима.

⁷¹ Захтев број 320-08-26510/2018-03

⁷² назначен на коверти

У Одсеку за подстицаје за гов и Одсеку за подстицаје за квалитетна приплодна грла, за које смо вршили анализу процеса одобравања подстицаја у сточарству, ангажовано је осам стално запослених лица и 37 лица по уговору о привременим и повременим пословима.

Питали смо да ли су радили процене о оптималном броју запослених за све послове из надлежности. Нису нам доставили доказ да су радили процене.

На нивоу Управе не постоји посебна врста обуке кроз коју пролазе запослени пре него што уђу у систем административне контроле захтева за подстицај, већ како нам је на састанку речено, запослени са више искуства обучавају новозапослене или им шефови одсека практично покажу како се процес обавља на предметима у току. По њиховим речима, један од проблема је и флукутација запослених по уговору о привремено повременим пословима, јер, већ обучени запослени, одлазе због обима и тежине посла. Такође, ови запослени раде само део послова из надлежности административне контроле подстицаја.

Разлози за овако висок проценат неизмирених обавеза, према изјашњењу одговорних лица субјекта ревизије су што за један број правилника о подстицајима у сточарству, прописано је подношење захтева у последњем кварталу, или чак до краја текуће године (за подстицаје за првотелке, или за производњу рибе захтеви се подносе до 31.12. текуће године). Тиме је системом подстицаја предвиђено да се захтеви поднети у току једне године, природно решавају у току наредне године. Поред наведеног, један број нерешених, преноси се у наредну годину, углавном услед повећања годишњег броја захтева, ограничених кадровских могућности услед забране запошљавања, вишеструке исправке неуредних захтева, али и ограничених могућности Писарнице Управе за заједничке послове републичких органа управе.

Налаз 2.2: Захтеви за подстицаје у области сточарства се не обрађују по времену доспећа већ по висини захтеваних средстава (велики произвођачи имају приоритет у обради) што за последицу има несигурност малих произвођача да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.

Чланом 8. став 2. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју дефинисано је да „ако се право на подстицаје остварује на основу захтева корисника подстицаја, исплата се врши по редоследу подношења уредно поднетих захтева“.

У поступку ревизије утврђено је да се поднети захтеви за доделу подстицајних средстава у сточарству, осим за подстицаје по кошници пчела, нису решавали хронолошким редом, према датуму пријема захтева, већ према висини износа средстава који је назначен у захтеву подносиоца, при чему се приоритет давао захтевима са највишим износима подстицајних средстава. Према изјави запослених оваквим поступањем се брже реализује утрошак средстава опредељених буџетом за ове намене.

И поред свих аргумената да се на овај начин брже решавају захтеви великих произвођача, јер су окосница привредног раста Републике Србије и утичу на извозне потенцијале, да се од њих убирају велика пореска средства и на тај начин враћају средства у буџет, мали произвођачи се стављају у неравноправан положај са великим произвођачима и то може бити један од разлога несигурности малих произвођача да ће им подстицајна средства бити на располагању за нови производни циклус.

Наведени проблем је идентификован и у Националном програму за пољопривреду 2018–2020. године, и предвиђена је редистрибуција плаћања тако што би се смањио ниво подршке у виду подстицаја већим пољопривредним произвођачима, а увела посебна подршка малим произвођачима.

Анкета

Да бисмо утврдили да ли су и како пољопривредни произвођачи обавештени о систему подстицаја, да ли су задовољни брзином исплате, како подстицаји утичу на њихову производњу и како унапредити систем, анкетирали смо пољопривредне произвођаче методом случајног узорка из сваке од категорија подстицаја које смо обрађивали.

Анкету смо планирали да спроведемо на узорку од 18 пољопривредника, али смо успели да ступимо у контакт са њих 14 и у разговору са њима покушали смо да добијемо одговоре на следећа питања:

1. Да ли сте корисник подстицаја?
2. Колико дуго сте корисник подстицаја?
3. На који начин се информишете у вези подношења захтева за подстицаје?
4. Да ли сте задовољни брзином исплате средстава за подстицаје?
5. На који начин подстицаји утичу на вашу производњу?
6. Да ли намеравате да будете корисник подстицаја и у будућем периоду?
7. Шта мислите како би могао процес доделе подстицаја да буде ефикаснији за пољопривреднике? Како га унапредити?

Одговори анкетираних су за одређена питања слични, а за друга различити, и није их могуће до краја систематизовати.

Закључак спроведене анкете је:

- Процес исплате средстава је дуг и због тога неки пољопривредници не успевају да унапреде производњу у мери у којој би желели;
- Подстицаје користе за исхрану животиња или/и за унапређење производње;
- Скраћење рока за подношење захтева (Правилник за тов од 29.12.2018. године), као и промена услова (Правилник за квалитетна приплодна грла) које подносилац захтева мора да испуњава да би добио средства, може да доведе до тога да лице не буде обавештено о изменама правилника и тиме изгуби право за добијање подстицаја.

ЗАКЉУЧАК 3: И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, мере подстицаја у сточарству, које су за ове три године износиле око 28 милијарди динара, нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња.

Један од циљева ревизије је био да утврдимо да ли Министарство пољопривреде спроводи мере подстицаја у сточарству, у циљу развоја сточарске производње, побољшања снабдевености сточарским производима на домаћем тржишту, повећања извоза, како је то предвиђено Стратегијом пољопривреде и руралног развоја за период 2014–2024. године.

Министарство пољопривреде је надлежно за утврђивање политике развоја пољопривреде, као и спровођење мера подстицаја за унапређење пољопривредне производње (у које спадају подстицаји у сточарству као један од директних подстицаја намењен развоју сточарске производње у Републици Србији).⁷³

Иако Република Србија остварује спољнотрговински суфицит у области пољопривреде, природни ресурси Републике Србије су огроман потенцијал за много боље производне резултате у области сточарства, нарочито ако се узме у обзир да Република Србија има 1,4 милиона хектара пашњака.⁷⁴

Закључак темељимо на следећим налазима:

Министарство пољопривреде је креатор Стратегије пољопривреде и руралног развоја као и Националног програма за пољопривреду, међутим наведена документа у себи садрже више описне него мерљиве циљеве и смернице па је немогуће оценити да ли је степен развоја сточарства у ревидираном периоду остварио стратешке циљеве.

И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, број произведених грла, осим у области овчарства, има тренд пада. Разлог је, између осталог, смањен број пољопривредних газдинстава у периоду 2012–2018. године. Наведено ствара ризик да сточарска производња стагнира у будућем периоду.

Министарство пољопривреде је за период 2016–2018. година за мере подстицаја у сточарству издвојило око 28 милијарди динара. Међутим, мере подстицаја у сточарству нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња. Из расположивих података се може закључити да је у посматраном периоду (2016–2018. године) остварен спољнотрговински дефицит за свињско месо. За говеђе месо је у посматраном периоду остварен спољнотрговински суфицит. Извоз овчијег меса тек почиње да се развија док је извоз меда, као и укупни девизни салдо константно растао.

⁷³ Члан 5. Закона о министарствима.

⁷⁴ Зелена књига 2018. година.

Налаз 3.1: Министарство пољопривреде је креатор Стратегије пољопривреде и руралног развоја као и Националног програма за пољопривреду, међутим наведена документа у себи садрже више описне него мерљиве циљеве и смернице па је немогуће оценити да ли је степен развоја сточарства у ревидираном периоду остварио стратешке циљеве.

Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије одређују се дугорочни правци развоја пољопривреде, и то: успостављање тржишне економије, повећање профитабилности пољопривреде Републике Србије и брига о развоју руралних области. Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије усклађује се са стратешким документима Републике Србије. Стратегију доноси Влада, на предлог Министарства пољопривреде, за период од најмање 10 година. Министарство прати реализацију Стратегије и предлаже њено усклађивање са реалним потребама у области пољопривреде и руралног развоја.⁷⁵

Наведена Стратегија је усвојена 2014. године и односи се на период 2014–2024. године и предвиђа опште циљеве и смернице за дугорочни развој пољопривреде. Међутим, уз Стратегију није усвојен акциони план, нити су дефинисани мерљиви индикатори на основу којих би могли да проценимо да ли су стратешки циљеви остварени и у којој мери.

У разговору који смо у току ревизије обавили, представници Министарства пољопривреде су истакли да приликом доношења стратегије није било предвиђено да се донесе и Акциони план, већ да су Национални програм за пољопривреду за период 2018–2020. године и Национални програм руралног развоја од 2018–2020. године први акти донесени на основу Стратегије. Како су нагласили, реализацију Стратегије прате на основу индикатора који су предвиђени Стратегијом али су се сложили са нашом констатацијом да су циљеви више описни него што су мерљиви. Између осталог, нагласили су да неке мере које Министарство пољопривреде спроводи можда не дају резултате који су планирани али су усмерене на побољшање материјално угрожених категорија корисника подстицаја.

У складу са чланом 5. Закона о пољопривреди и руралном развоју предвиђено је да, на предлог Министарства пољопривреде, Влада Републике Србије доноси Национални програм за пољопривреду. Њиме се утврђују средњорочни и краткорочни циљеви пољопривредне политике, начин, редослед и рокови за остваривање циљева, очекивани резултати као и облик, врста, намена и обим појединих подстицаја. Национални програм не може да обухвата период дужи од седам година.

Национални програм за пољопривреду је усвојен тек за период 2018–2020. година па је немогуће проценити остварење циљева који су дефинисани. Остварење постављених циљева ће моћи да се мери на крају овог периода.

Национални програм за пољопривреду за период 2018–2020. године дефинише динамику прилагођавања мера националне пољопривредне политике Заједничкој пољопривредној политици (ЗПП) Европске уније.

Услед разлика у обиму и начину спровођењу мера у оквиру ЗПП, приступање нових земаља Европске уније је изазов за сваку земљу, а поготову за мање земље и земље у транзицији, које су на нижем нивоу привредног развоја и по правилу, не улажу довољно у пољопривреду. У том смислу, стицање пуноправног чланства у Европској унији и оспособљавање за имплементацију ЗПП, посебан је изазов за Србију.

Заједничка пољопривредна политика Европске уније се заснива на два стуба: први стуб се односи на директна плаћања и мере уређења тржишта, а други на политику руралног развоја.

Директна плаћања се непосредно додељују произвођачима кроз одређене шеме подршке, а која су у највећој мери невезана за врсту и ниво производње. Директна плаћања се одобравају

⁷⁵ Члан 4. став 1-4 Закона о пољопривреди и руралном развоју.

са намером да се стабилизује доходак произвођача. Међутим за то је потребно да произвођачи прилагоде производњу са тражњом на тржишту.

Национални програм за пољопривреду (НПП) дефинише мере првог стуба подршке у периоду 2018–2020. године, као и посебне подстицаје и кредитну подршку. Мере, садржане у НПП, прате свих пет основних стратешких циљева развоја пољопривреде, а нарочито повећање конкурентности, стабилност дохотка произвођача кроз директна плаћања и стварање стабилног тржишног амбијента.

У НПП се наводи да подршка првом стубу обухвата мере, које су кључне за развој српске пољопривреде. Ове мере подржавају доходак у пољопривреди и усмерене су на решавање проблема ниске продуктивности у пољопривреди и преради пољопривредних производа, због претежно екстензивне производње, слабо развијеног тржишта и неефикасног и неадекватног коришћења природних ресурса.

Примењени принципи приликом дефинисања мера подршке у оквиру првог стуба јесу:

1) смањење мера, које нису СТО⁷⁶ и ЕУ комфорне. Са применом овог принципа почеће се већ почетком периода, који обухвата НПП;

2) постепено обезбеђивање једнаких конкурентних услова, какви постоје у земљама чланицама Европске уније, нарочито у оним у окружењу. У том смислу, предвиђено је увођење подршке за мере, које се односе на стабилизацију тржишта;

3) редистрибуција плаћања, у смислу снижавања апсолутног нивоа подршке за већа пољопривредна газдинства и увођење посебне подршке за мала пољопривредна газдинства. Очекује се да ће редукација плаћања за велика пољопривредна газдинства бити велики изазов политике, с обзиром да постојећа структура корисника (по типовима пољопривредних газдинстава и подручјима), указује на изузетно неравномерну дистрибуцију средстава према ова два критеријума;

4) проширење круга корисника и систематско, постепено увођење нових система крајем пројектованог периода. Такође, предвиђено је постепено преузимање имплементационих правила ЗПП и за мере које ће се финансирати из националних буџетских средстава.⁷⁷

Иако је документ Национални програм за период 2018–2020. године врло детаљан, са утврђеним базним вредностима из 2017. године и циљаним вредностима до краја периода тј. 2020. године, у броју произведених грла која користе националне подстицаје и постављеним циљем за период 2018–2020. година који предвиђа раст у свим категоријама, у овом тренутку је немогуће дати оцену да ли је и колико остварив до краја периода, нарочито ако се има у виду да су сви параметри у 2018. години процентуално нижи од базне 2017. године, осим код оваца и меда.

Налаз 3.2: И поред погодних природних ресурса за развој сточарства, број произведених грла, осим у области овчарства, има тренд пада. Разлог је, између осталог, смањен број пољопривредних газдинстава у периоду 2012–2018. године. Наведено ствара ризик да сточарска производња стагнира у будућем периоду.

Иако је процес транзиције утицао на смањење доприноса пољопривреде бруто домаћем производу, а са друге стране расту активности у непроизводном сектору, привредна структура Републике Србије се није битније променила. Учешће бруто додате вредности (БДВ) сектора пољопривреде у укупном БДВ у Републици Србији је значајно изнад просека земаља Европске уније (ЕУ27), и у 2017. оно је износило 6%⁷⁸. Такође, пољопривреда у Републици Србији има

⁷⁶ Светска трговинска организација.

⁷⁷ Национални програм за пољопривреду за период 2018–2020. године.

⁷⁸ Извор: Републички завод за статистику.

удео у запослености који је међу највишима у Европи. Поред природних богатстава и повољне климе, разлог наведеног стања је и спорост у спровођењу привредне реформе.

Стање у области заштите животиња није задовољавајуће јер, и поред предузетих мера на унапређењу законодавног и институционалног оквира, постоји низак степен свести о значају добробити животиња и споро је усклађивање са стандардима Европске уније у овој области. Наведеним стандардима су се фарме товних јунади већином прилагодиле. Фармама млечних крава је потребно додатно обучавање радника и побољшање стања објеката. Фарме свиња имају бројне проблеме, међу којима је најзначајнији дотрајалост објеката. Стандарди добробити животиња у транспорту и у кланицама су такође незадовољавајући.⁷⁹

Према попису пољопривреде из 2012. године у Републици Србији је било укупно 631.522 пољопривредних газдинстава. У складу са динамиком пописа, тачне податке о броју пољопривредних газдинстава имаћемо 2022. године. Према Анкети о структури пољопривредних газдинстава, 2018. коју је спровео Републички завод за статистику и објавио 18.4.2019. године, број пољопривредних газдинстава је пао за 10% у односу на 2012. годину, тј. процењује се да их у 2018. години има 569.310. Наведена анкета је рађена од 1. октобра до 30. новембра 2018. године на великом узорку који чини 120.000 газдинстава и део је пројекта који је финансиран из претприступних фондова Европске уније и из националног буџета.

Међутим, увидом у Регистар пољопривредних газдинстава, који се води у Управи за трезор, утврдили смо да је на дан 31.12.2018. године било укупно 442.553 пољопривредних газдинстава, од чега је 383.116 у активном статусу. Разлике у броју пољопривредних газдинстава између података Републичког завода за статистику и Регистра пољопривредних газдинстава у Управи за трезор су последица чињенице да се пољопривредна газдинства региструју добровољно на основу Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства⁸⁰. Такође, услов за подношење захтева за неки од видова подстицаја је да пољопривредно газдинство мора бити регистровано у Регистру пољопривредних газдинстава из чега можемо да закључимо да велики број пољопривредних газдинстава нису корисници ни једне врсте подстицаја.

Према Анкети о структури пољопривредних газдинстава, 2018. коју је спровео Републички завод за статистику, број газдинстава који се бави сточарском производњом је у истом односу као што је био и 2012. године, тачније осам од 10 газдинстава се бави гајењем стоке (око 455.000).

Сточарска производња у Републици Србији углавном се заснива на малим и средњим породичним пољопривредним газдинствима, која располажу већим делом пољопривредног земљишта и имају већи утицај на укупну сточарску производњу. Такође, јављају се и као основни снабдевачи сточарским производима на домаћем тржишту. Мали произвођачи традиционално примењују производњу ниског интензитета засновану на локално адаптивним расама.

Република Србија има више од 1,4 милиона хектара сталних травњака високог квалитета, а такође располаже и са неискоришћеним капацитетима за смештај говеда и оваца. Тиме су обезбеђени природни услови за развој сточарства који нису искоришћени јер према подацима из Стратегије пољопривреде и руралног развоја за период 2014–2024. године број условних грла по хектару пољопривредне површине смањен је са 0,34 на 0,27.⁸¹

⁷⁹ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

⁸⁰ “Службени гласник РС”, бр. 17/2013, 102/2015, 6/2016, 46/2017, 44/2018 – др.закон, 102/2018 и 6/2019.

⁸¹ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

Број животиња

Расни састав стоке није задовољавајући, а развој сектора сточарства је у великој мери условљен увозом раса и хибрида из земаља са развијеним сточарством. У говедарској производњи преовлађује домаће шарено говече типа сименталац, док су знатно мање заступљена грла чисте сименталске и холштајн расе. Заступљеност товних раса је занемарљива. У овчарству доминирају домаће расе, у које спадају различити сојеви праменке и цигаја, а од страних раса виртемберг и ил де франс. Чести су случајеви непланског укрштања, при чему се не добијају нове особине, али се у значајној мери губе постојећа препознатљива својства раса.⁸²

а) Говедарство

Посматрајући период од 2009–2018. године, број говеда константно опада (осим у 2014. и 2017. када је забележен раст за мање од 1%), мада је говедарство најважнија грана сточарства у Републици Србији, пре свега за мала и средња породична пољопривредна газдинства.

Према подацима добијених Пописом пољопривреде из 2012. године, говедарством се бави око 177 хиљада пољопривредних газдинстава (28% укупног броја пољопривредних газдинстава), која гаје 908 хиљада говеда. Просечан број грла по пољопривредном газдинству је 5,1. Највећи је број пољопривредних газдинстава која имају један до два грла говеда (49,9%) и они поседују 14,8% укупног броја говеда. Највећи број говеда се гаји на пољопривредним газдинствима која имају три до девет грла (36,4%), док је најмањи број говеда на пољопривредним газдинствима која имају 50 до 99 грла (5,8%). Иако чине свега 0,15% укупног броја, пољопривредна газдинства са 100 и више грла у свом поседу држе 11,2% укупног броја говеда.⁸³

На основу изјашњења субјекта ревизије, уколико се посматра просечан број грла по газдинству, може се уочити повећање просечног броја грла на газдинствима код свих категорија животиња, што говори о побољшању структуре газдинстава у погледу њихове величине. Тако је просечан број музних крава повећан са 2,8 у 2012. на 3,6 грла у 2018. години, осталих крава са 2,6 у 2012. на 4 грла у 2018, просечан број говеда се са 5,1 грла у 2012. повећао на 6,8 грла у 2018. години.

Повећање просечног броја грла говори у прилог побољшању структуре газдинстава која гаје поједине категорије животиња, с обзиром да се пораст броја газдинстава у 2018. у односу на 2012. годину уочава код газдинстава величине 10-19 грла и преко 20 грла, док се број газдинстава са капацитетом до 9 грла смањило у овом периоду. Код музних крава, број газдинстава која гаје до 9 крава смањен је у 2018. години у односу на 2012. за чак 30%, али је истовремено број газдинстава која гаје више од 20 музних грла повећан у овом периоду за 22%, при чему је број газдинстава која гаје 10-19 грла остао непромењен у односу на 2012. годину. Слична ситуација присутна је и у случају броја говеда, где је у 2018. години дошло до смањења броја „малих“ газдинстава (до 9 грла) за 32%, док је број газдинстава која гаје више од 20 говеда повећан за 23% у 2018. години у односу на 2012. годину.

Према Зеленој књизи 2018. године, број говеда је смањен за 2,3%, тачније тренутно их је 878 хиљада.

⁸² Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

⁸³ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

б) Овчарство и козарство

У Републици Србији овчарство има дугу традицију, а производња се обавља на екстензивним пашњацима и концентрише се у брдско–планинском подручју, на истоку и југу Србије.

Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, овчарством се бави око 155 хиљада пољопривредних газдинстава (24,5% укупног броја газдинстава) и она у свом поседу имају преко 1,73 милиона оваца. Највећи број пољопривредних газдинстава има три до девет оваца (преко 53% од укупног броја газдинстава), иза којих следе они који гаје 10 до 19 оваца (27% од укупног броја грла).⁸⁴

Према Зеленој књизи 2018. године, број оваца бележи раст од 0,5% тачније тренутно их је 1.712 хиљада.

Према попису из 2012. године козарством се бави око 63 хиљаде пољопривредних газдинстава (10% укупног броја газдинстава), која држе око 232 хиљаде коза.

Козе се у већини случајева гаје екстензивно, и то у брдско–планинским подручјима, мада има тенденције ка интензивирању производње.⁸⁵

Према Зеленој књизи 2018. године, број коза бележи раст од 7,1% тачније тренутно их је 196 хиљада.

в) Свињарство

Укупан број свиња последњих година има тенденцију смањења. Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, свињарском производњом се бави око 355 хиљада пољопривредних газдинстава (56% укупног броја газдинстава), која држе око 3,4 милиона грла свиња. Просечан број грла по пољопривредном газдинству је 9,6. Највећи је број пољопривредних газдинстава која имају три до девет грла свиња. Њихово учешће у укупном броју пољопривредних газдинстава која имају свиње износи 39,8%, а у укупном броју свиња 19,4%. Највећи број свиња (22,5%) се гаји на пољопривредним газдинствима која имају преко 400 грла (0,1% газдинстава), док је најмањи број свиња на пољопривредним газдинствима која имају 200 до 399 грла (2,6%).⁸⁶

Према изјашњењу одговорних лица субјекта ревизије, број газдинстава које гаје до 9 свиња је смањен у 2018. години за 11% у односу на 2012. годину али је истовремено број газдинстава која гаје више од 20 свиња повећан за 20%.

Према Зеленој књизи 2018. године, број свиња бележи пад од 4,4% у 2018. години у односу на 2017. годину, тачније у 2018. години било их је 2.782 хиљаде.

д) Пчеларство

Према Попису пољопривреде из 2012. године у Републици Србији је било 673.000 кошница пчела. Постојећа паша пчела користи се свега 5%, али сектор пчеларства показује знаке раста у погледу броја пољопривредних газдинстава која се баве овом производњом, као и броја кошница које поседују.⁸⁷

Према Зеленој књизи 2018. године, број кошница пчела бележи раст од 7,7% у 2018. години, тачније тренутно их је 914 хиљада.

⁸⁴ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

⁸⁵ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

⁸⁶ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

⁸⁷ Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године.

Табела број 8: Кретање броја грла у периоду 2009-2018. године (у хиљадама)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Говеда	1.002	938	937	921	913	920	916	893	899	878
Стопа раста, у %		-6,4%	-0,1%	-1,7%	-0,9%	0,8%	-0,4%	-2,5%	0,7%	-2,3%
Свиње	3.631	3.489	3.287	3.139	3.144	3.236	3.284	3.021	2.911	2.782
Стопа раста, у %		-3,9%	-5,8%	-4,5%	0,2%	2,9%	1,5%	-8,0%	-3,6%	-4,4%
Овце	1.504	1.475	1.460	1.635	1.616	1.748	1.789	1.665	1.704	1.712
Стопа раста, у %		-1,9%	-1,0%	12,0%	-1,2%	8,2%	2,3%	-6,9%	2,3%	0,5%
Козе	263	237	239	232	225	219	203	200	183	196
Стопа раста, у %		-9,9%	0,8%	-2,9%	-3,0%	-2,7%	-7,3%	-1,5%	-8,5%	7,1%
Кошнице пчела	490	520	593	665	653	677	792	792	849	914
Стопа раста, у %		6,1%	14,0%	12,1%	-1,8%	3,7%	17,0%	0,0%	7,2%	7,7%

Извор: Управа за аграрна плаћања

⁸⁸Стање сточног фонда говеда показује дугорочну тенденцију благог опадања, што је настављено и током 2018. године, с обзиром да број говеда од 878 хиљада грла представља смањење од 2,3% у односу на претходну годину и налази се 3,3% испод петогодишњег просека. Број грла крава (434 хиљаде) остао је на приближно истом нивоу као и претходне године, док је број грла музних крава смањен за 1,4%.

Број грла свиња наставља тренд смањења, тако да је 2017. године први пут пао испод 3 милиона грла, да би се 2018. године наставио пад броја грла на 2,8 милиона, односно 4,4% у односу на претходну годину. О убрзаном паду броја свиња говори чињеница да је број свиња у 2018. години чак 10,8% нижи од просека у последњих пет година.

Број коза је за 7,1% већи у односу на претходну годину, али је и даље 5% испод петогодишњег просека, с обзиром да је и код коза приметан дугорочни тренд пада броја грла. Насупрот томе, број оваца бележи дугорочни тренд раста, а њихов број у 2018. години је на нивоу прошлогодишњег.

Најзначајнији раст бројног стања присутан је у сектору пчеларства, нарочито у последњих неколико година, тако да је број кошница 2018. године достигао ниво од 914 хиљада кошница, што је 7,7% више од броја кошница 2017. године, а чак 21,5% више од просечног броја кошница у последњих пет година.

Међутим, према изјашњењу одговорних лица субјекта ревизије измена структуре газдинстава која гаје наведене животиње су последица унапређене структуре производње проширивањем газдинстава и преласком из ниже у вишу категорију произвођача, као и делимичним изласком из производње „малих“ произвођача.

Налаз 3.3: Министарство пољопривреде је за период 2016-2018. година за мере подстицаја у сточарству издвојило око 28 милијарди динара. Међутим, мере подстицаја у сточарству нису довеле до значајног напретка у извозу и обиму производње посматраних врста животиња.

Производња и кретање цена у сектору сточарства

И поред благог смањења броја грла говеда током 2018. године у односу на претходну, производња у сектору говедарства, изражена као однос прираста и живе мере, на приближно је истом нивоу као претходне године, док је истовремено производња говеђег меса повећана за 7%.

У сектору сточарства, а нарочито говедарства, дошло је до повећања цена за око 20%, а што је резултат повећаног извоза говедине у Турску (одобрене извозне квоте по преференцијалном режиму) и Кину. Због високих цена јунећег бута током 2018. године,

⁸⁸ Зелена књига 2018. године.

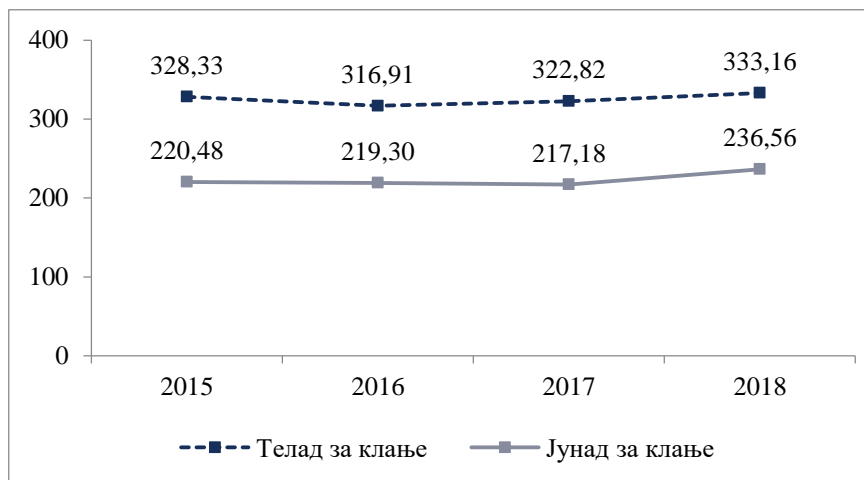

становништво се у већој мери преоријентисало на потрошњу свињског и пилећег меса, које је јефтиније.

Током 2018. године дошло је до пораста цена свих категорија говеда у односу на претходну годину. Код категорије јунади за клање (изражено у еврима) дошло је до повећања цене за 11,7%, односно за 8,9% изражено у динарима.

Значајно повећање цена забележено је и код крава за клање током 2018. године, где су цене (у еврима) више за 11,4% у односу на претходну годину, док је цена телад за клање виша за 5,9%.⁸⁹

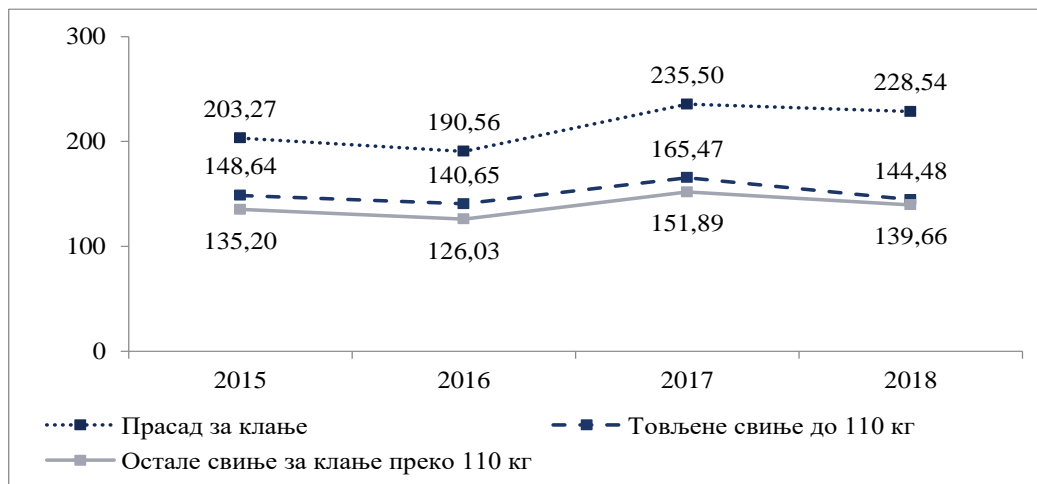
Графикон број 2: Просечне годишње откупне цене говеда за клање за период 2015–2018. године, у дин./кг

Док је производња у сектору свињарства смањена за 1,4%, производња свињског меса, узрокована падом броја свиња у 2018, бележи смањење од 1,3%.

Током 2018. године, забележен је пад цена свих категорија свиња, након пораста цена забележеног претходне године. Цена прасади за клање (изражена у динарима) у 2018. години за 3% била је нижа него претходне године, а у односу на петогодишњи просек била је виша за 3,2%. Цена товних и осталих свиња (изражена у динарима), бележи пад од 12,7%, односно од 8% поређењу са претходном годином.⁹⁰

Графикон број 3: Просечне годишње откупне цене свиња за клање за период 2015–2018. године, у дин./кг

⁸⁹ Зелена књига 2018. године.

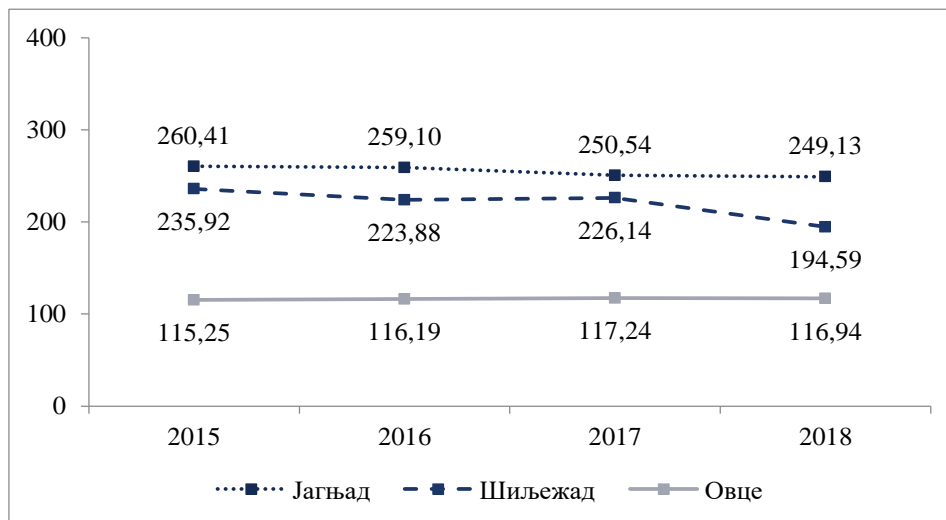
⁹⁰ Зелена књига 2018. године.

У сектору овчарства производња се током 2018. године повећала за 1,6%, уз повећање производње овчијег меса од 6,7% у односу на претходну годину.

Цене две категорије оваца су скоро непромењене у односу на 2017. годину. Пад цене од 12% евидентан је у категорији шиљежади, док је код категорије јагњади и оваца у благом паду.⁹¹

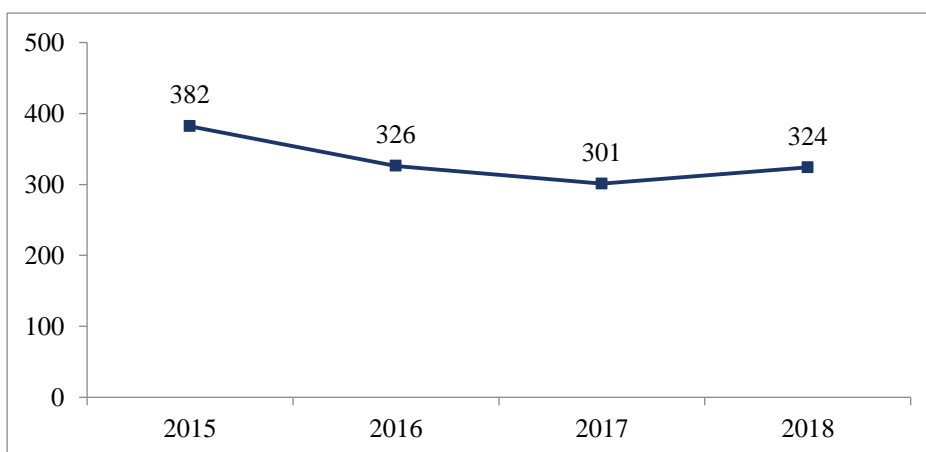
Графикон број 4: *Просечне годишње откупне цене оваца за клање за период 2015–2018. године, у дин./кг*

Производња меда значајно је повећана у односу на претходну годину (63%), чиме је настављен тренд раста у последњих пет година, а просечан ниво премашен за чак 50%.

Повећање производње меда и повећан извоз, тј. повећана тражња, имало је за последицу незнатан раст откупне цене меда. Откупне цене меда бележе раст у 2018. години, након пада у последњих пар година. Цена меда је у 2018. години већа за 7% у односу на претходну годину.⁹²

Графикон број 5: *Просечне годишње откупне цене меда за период 2015–2018. године, у дин./кг*

⁹¹ Зелена књига 2018. године.

⁹² Зелена књига 2018. године.

Увоз – Извоз⁹³

Учешће извоза пољопривредно-прехрамбених производа у укупном извозу Србије смањује се током периода са 23,4% колико је било 2009. године на 17,5% у 2018. години.

Током 2018. године, вредност спољнотрговинске размене пољопривредно-прехрамбених производа забележила је ниво од око 4,6 милијарди евра, односно 3% више него претходне године. Вредност увоза је повећана 6% у односу на 2017. годину, уз забележен ниво од 1,7 милијарди евра, док се извоз задржао на нивоу из претходне године (2,8 милијарди евра). Овакав однос размене резултирао је суфицитом на нивоу од 1,1 милијарде евра, односно око 6% мање него претходне године.

Структура извоза и увоза у 2018. години донекле је промењена у односу на претходну годину, и то у корист прерађених пољопривредних производа, чије је учешће у извозу повећано за 2,7 процентних поена (на 27%), док је у увозу повећано за 4,2 процентна поена (на 32%).

Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије у погледу пољопривредно-прехрамбених производа и током 2018. године остаје Европска унија, с обзиром да је око 46% вредности извоза пољопривредно-прехрамбених производа током 2018. године пласирано на тржиште земаља Европске уније, док је истовремено из Европске уније увезено 62% укупне вредности увоза пољопривредно-прехрамбених производа.

Када је реч о увозу пољопривредно-прехрамбених производа у области сточарства из Европске уније, током 2018. године у највећој мери се увозило смрзнуто свињско месо.

Око трећина вредности извоза пољопривредно-прехрамбених производа током 2018. године остварена је извозом на тржишта СЕФТА земаља, док је на увозној страни ово тржиште присутно са око 10%, што је непромењено учешће у односу на претходни период. Непромењено учешће у односу на претходне године присутно је и код тржишта осталих земаља, које су током 2018. године учествовале у извозној вредности са 22%, док је 28% увезене вредности потицало са тржишта ових земаља.

Ако посматрамо само извоз у национална тржишта у оквиру осталих земаља, уочава се доминација оних земаља са којима Република Србија има потписане споразуме о слободној трговини и са којима се трговина одвија по преференцијалном режиму, а у које, пре свега, спадају Руска Федерација и Турска.

Највећа вредност извоза у Турску у 2018. остварена је извозом свежег јунећег меса.

Иако производња живе стоке стагнира из године у годину, због прираста квалитетних грла производња и извоз меса код већине животиња које смо обрађивали расте, осим за свињско месо.

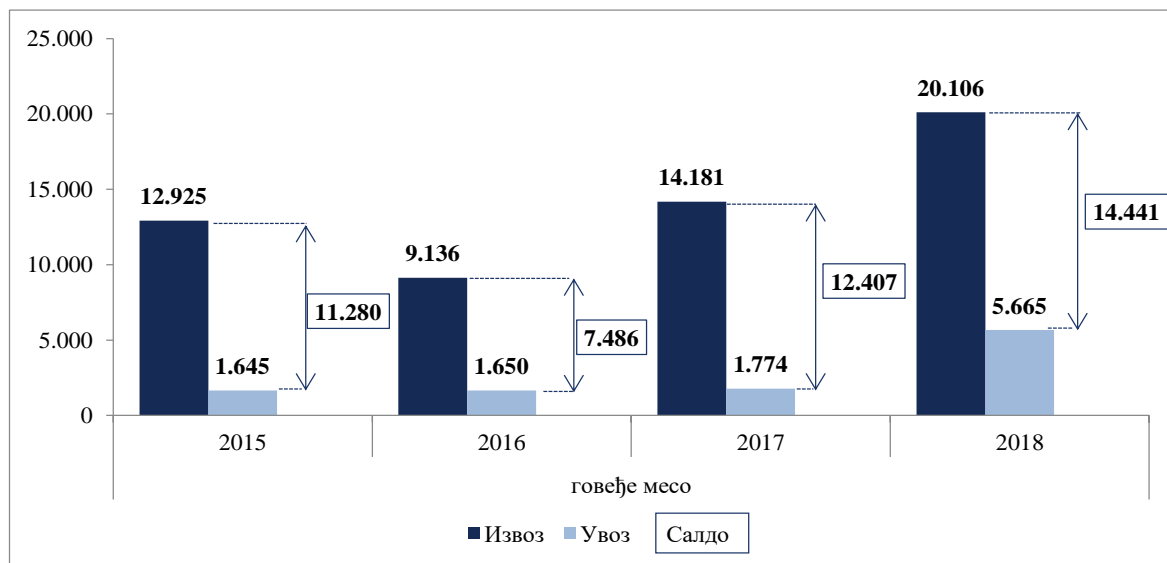
У наредним графиконима је приказан увоз–извоз по категоријама животиња који укључује живе животиње, месо и месне прерађевине.

⁹³ Извор: Зелена књига 2018. године.

Говеђе месо

Графикон број 6: Спољнотрговинска размена говеђег меса у периоду 2015–2018. године, у тонама (еквивалент масе трупа)

С обзиром да број произведених грла говеда има константни пад у посматраном периоду, а захваљујући производњи квалитетних грла, прирастом је остварено повећање производње говеђег меса за 7%. Ово повећање је утицало да извоз говеђег меса на тржишта Европске уније, СЕФТА и осталих тржишта са којима се трговина одвија по преференцијалном режиму, константно расте. Један од узрока овог раста је квалитет говеђег меса, а са друге стране евидентно је смањена домаћа потрошња говеђег меса. Такође, према изјашњењу одговорних лица субјекта ревизије број грла је мањи, а квалитет производа бољи.

Иако и даље доминира у извозу говеђег меса, процентуално опада учешће живих животиња у корист говеђег меса.

Табела број 9: Учешће категорија у укупном увозу/извозу говеђег меса за период 2015–2018. године, у %

	2015. год.	2016. год.	2017. год.	2018. год.
Живе животиње	87%	74%	72%	62%
Месо	10%	23%	25%	32%
Месне прерађевине	2%	4%	3%	5%
Извоз	100%	100%	100%	100%
Живе животиње	15%	14%	26%	53%
Месо	75%	74%	62%	42%
Месне прерађевине	10%	12%	13%	5%
Увоз	100%	100%	100%	100%

Извор: Управа за аграрна плаћања

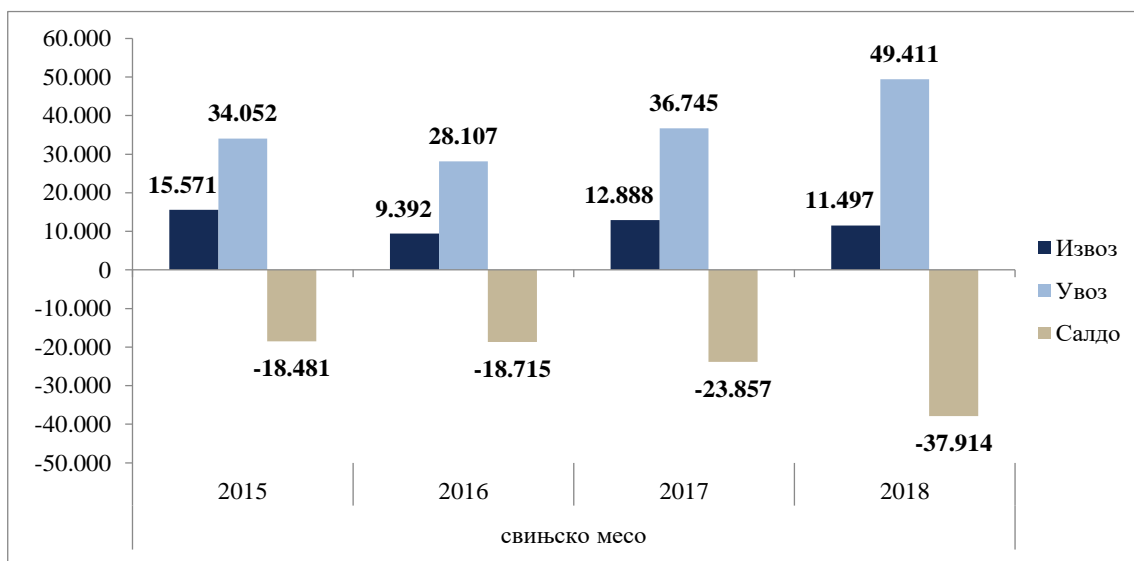
Са аспекта аграрне политике, повећање извоза меса и месних прерађевина у односу на смањење извоза живих животиња је добар показатељ почетка опоравка прерађивачке индустрије, унапређења квалитета процеса производње у српским кланицама и остварење бољег девизног прилива.

Свињско месо

Током 2018. године настављен је тренд пада броја свиња. Број грла свиња наставља тренд смањења, тако да је 2017. године први пут пао испод 3 милиона грла, да би се 2018. године наставио пад броја грла на 2,8 милиона, односно 4,4% у односу на претходну годину. О убрзаном паду броја свиња говори чињеница да је број свиња у 2018. години чак 10,8% нижи од просека у последњих пет година. Истовремено је производња у сектору свињарства смањена за 1,4%. Производња свињског меса, узрокована падом броја свиња у 2018. години, бележи смањење од 1,3%, али и даље је на нивоу 8,8% вишем од просечног.

Графикон број 7: Спољнотрговинска размена свињског меса у периоду 2015–2018. године, у тонама (еквивалент масе трупа)

Табела број 10: Учешће категорија у укупном увозу/извозу свињског меса за период 2015–2018. године, у %

	2015. год.	2016. год.	2017. год.	2018. год.
Живе животиње	5%	9%	5%	7%
Месо	77%	67%	58%	45%
Месне прерађевине	17%	24%	37%	48%
Извоз	100%	100%	100%	100%
Живе животиње	34%	11%	19%	30%
Месо	55%	76%	71%	60%
Месне прерађевине	10%	13%	10%	10%
Увоз	100%	100%	100%	100%

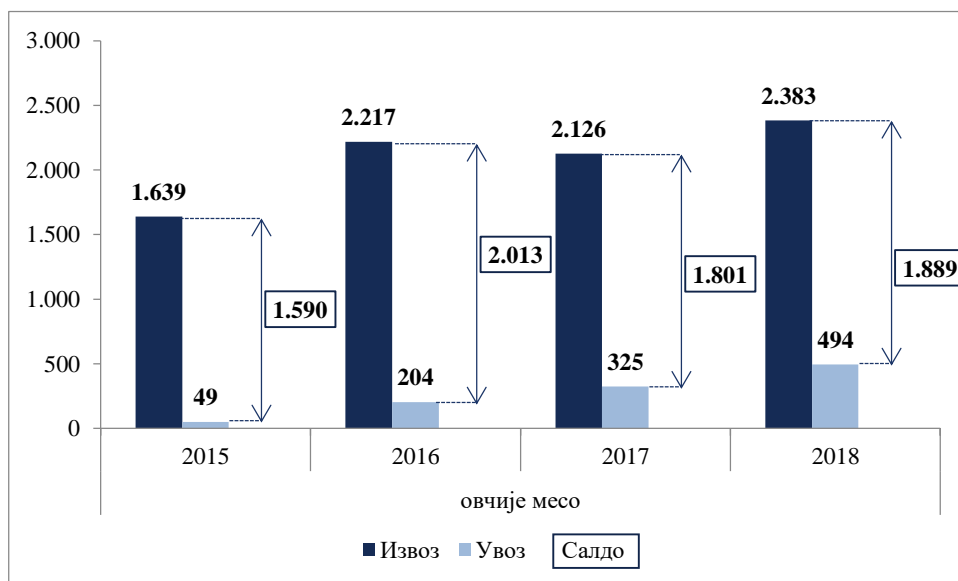
Извор: Управа за аграрна плаћања

У извозу свињског меса до 2018. године доминирало је месо, да би се у 2018. години учешће месних прерађевина и меса скоро изједначило. У увозу доминира месо, док учешће живих животиња варира 11-34%. Овако висок ниво увоза свињског меса указује на чињеницу да домаћа производња није довољна за задовољење домаћих потреба, јер се са падом стандарда грађана Републике Србије мења и структура потрошње па грађани све мање користе скупље категорије меса као што су телетина и јунетина, а повећавају тражњу за јефтинијим производима као што су свињско месо и пилетина.

Овчије месо

Графикон број 8: Спољнотрговинска размена овчијег меса у периоду 2015–2018. године, у тонама (еквивалент масе трупа)

Табела број 11: Учешће категорија у укупном увозу/извозу овчијег меса за период 2015–2018. године, у %

	2015. год.	2016. год.	2017. год.	2018. год.
Живе животиње	97%	98%	97%	97%
Месо	3%	2%	3%	2%
Месне прерађевине	0%	0%	0%	1%
Извоз	100%	100%	100%	100%
Живе животиње	4%	14%	55%	72%
Месо	94%	86%	44%	28%
Месне прерађевине	2%	0%	0%	0%
Увоз	100%	100%	100%	100%

Извор: Управа за аграрна плаћања

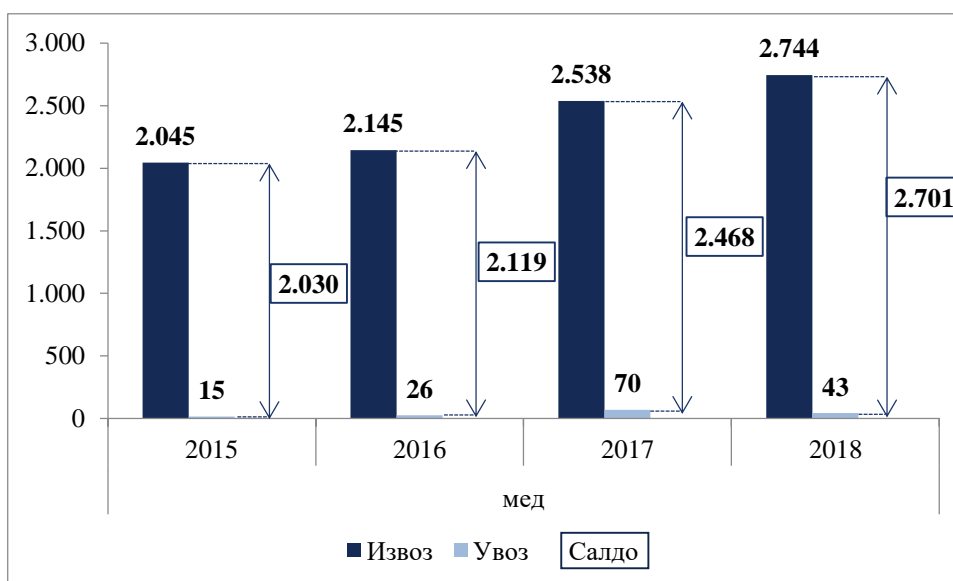
У складу са подацима који су објављени у Зеленој књизи за 2018. годину, живе животиње чине 97% извоза, а месне прерађевине од овчијег меса 1%. До 2017. године највише се увозило месо, а након тога примат имају живе животиње. Из наведених података се види да интересовање за овчије месо расте, како код иностраних партнера којима извозимо наше овчије месо, тако је све већа потражња и код домаћих потрошача.

Број закраних оваца у кланицама је у порасту (са 104 хиљаде на 118 хиљада грла), што је повећање од 13% у односу на претходну годину. На овакав резултат свакако утичу и подстицаји који се исплаћују за свако грло закрано у кланици.

Мед

Графикон број 9: Спољнотрговинска размена меда у периоду 2015–2018. године, у тонама

Као што се из графичког приказа може видети, производња и извоз меда из године у годину расту. У 2018. години, извоз меда је порастао за 28% у односу на 2016. годину.

У циљу стварања услова за пласман прехранбених производа животињског порекла на тржишта других земаља, Министарство пољопривреде је од 2016. године до 31.12.2018. године закључило следеће билатералне уговоре:

1. Меморандум о разумевању између Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије и Генералне управе за контролу квалитета, инспекцију и карантин Народне Републике Кине о сарадњи у области давања гаранција за безбедност прехранбених производа намењених за увоз и извоз (потписан 24. априла 2017. године);
2. Протокол између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Генералне управе за контролу квалитета, инспекцију и карантин Народне Републике Кине о инспекцији, карантину и ветеринарско-санитарним захтевима за извоз говеђег меса из Републике Србије у Народну Републику Кину (потписан 27. новембра 2017. године);
3. Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске о сарадњи у области ветеринарства (потписан 7. маја 2018. године);
4. Меморандум о разумевању између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Министарства за климатске промене и животну средину Уједињених Арапских Емирата о сарадњи у области пољопривреде и безбедности хране (потписан 15. маја 2018. године).

У циљу пласмана замрзнутог јагњећег меса на кинеско тржиште, закључен је Протокол између Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије и Генералне управе за контролу квалитета, инспекцију и карантин Народне Републике Кине о карантину и здравственим захтевима који се односе на замрзнуто јагњеће месо за извоз из Републике Србије у Народну Републику Кину (потписан 17. децембра 2014. године) који је још на снази.

У 2018. години су на иницијативу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде отворене нове квоте за извоз јунећег меса у Републику Турску у количини од 5.000 тона у 2018. години, а што је договорено Протоколом I Споразума о слободној трговини између Републике Србије и Републике Турске, који је закључен 30. јануара 2018. године, а Закон о потврђивању Протокола I Споразума о слободној трговини са Републиком Турском је објављен 27. септембра 2018. године⁹⁴.

⁹⁴ Службени гласник РС – Међународни уговори број 12.

V Накнадни догађаји

У поступку ревизије Министарство пољопривреде је предузело активности и мере у циљу ефективнијег спровођења подстицаја у сточарству. Као најважније, истичемо следеће:

1. Потписан је Меморандум о разумевању између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Генералне управе царина Народне Републике Кине о сарадњи на увозу и извозу прехранбених производа и безбедности хране (потписан 17. јуна 2019. године),
2. Потписан је Протокол између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Генералне управе царина Народне Републике Кине о инспекцијским и карантинским захтевима за извоз млечних производа из Републике Србије у Народну Републику Кину (потписан 17. јуна 2019. године) и
3. Протокол између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије и Генералне управе царина Народне Републике Кине о инспекцијским и карантинским захтевима који се односе на свињско месо за извоз из Републике Србије у Народну Републику Кину (потписан 17. јуна 2019. године).

VI Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених несврсисходности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис несврсисходности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио несврсисходности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене несврсисходности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије је у обавези да у одазивном извештају исказе мере исправљања по основу откривених несврсисходности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији сврсисходности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно несврсисходности за које су дате препоруке првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, субјект ревизије је у обавези да достави доказе о отклањању несврсисходности односно предузимању мера исправљања;
2. За налазе, односно несврсисходности за које су дате препоруке другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, субјект ревизије је у обавези да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице;
3. За налазе, односно несврсисходности за које су дате препоруке трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року од једне до три године субјект ревизије је у обавези да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности или смањења ризика од појављивања несврсисходности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене несврсисходности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг

пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст. 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

1. Прилог 1 – Методологија у поступку рада

Да бисмо остварили циљ ревизије и одговорили на ревизорска питања, анализирали смо Стратегију пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године, Национални програм за пољопривреду за период 2018–2020. године, законску и подзаконску регулативу која уређује област подстицаја у сточарству.

Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју прописано је 17 врста подстицаја у сточарству⁹⁵. Одлучили смо да се у току ревизије фокусирамо на подстицаје за приплодне млечне краве, подстицаје за тов свиња, подстицаје за тов јунади, подстицаје за приплодне овце и козе и подстицаје по кошници пчела, с обзиром да, у периоду ревизије, планирана средства за наведене подстицаје чине око 93% укупних планираних средстава за подстицаје у сточарству.

Како бисмо прикупили податке о начину планирања и износу средстава за подстицаје у сточарству, од субјеката ревизије (Министарство пољопривреде и Управа за аграрна плаћања) тражили смо следећа документа за 2016, 2017. и 2018. годину:

- 1) Предлоге приоритетних области финансирања,
- 2) Предлоге финансијских планова,
- 3) Извештаје о учинку програма, и
- 4) Извештаје о извршењу буџета (Образац 5).

Такође, тражили смо и податке о планираним и реализованим средствима за редовне и неизмирене обавезе за подстицаје по свакој врсти животиње за 2015, 2016, 2017. и 2018. годину. Прикупили смо информације о начину координације између субјеката ревизије у поступку планирања буџета.

Испитивали смо начин на који Министарство пољопривреде врши надзор над радом Управе за аграрна плаћања и прикупили доступну документацију.

Одржали смо састанке са представницима Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања у вези са начином планирања средстава за подстицаје у сточарству и за поједине тврдње изнете усменим путем тражили смо писмене изјаве.

У вези са ефективношћу Управе за аграрна плаћања у спровођењу програма подстицаја у сточарству, анализирали смо процес одобравања подстицаја у сточарству (пријем захтева, обрада захтева, доношење решења о одобравању, одбијању или допуни захтева, контрола, налози за исплату). Такође, анализирали смо предмете по захтевима корисника подстицаја и то:

- 1) Предмете из Одсека за подстицаје за тов – 15 предмета (пет предмета са усвојеним захтевима, пет предмета са усвојеним захтевима са позивима за уређивање поднеска и пет предмета у којима је захтев за подстицајима одбијен),
- 2) Предмете из Одсека за подстицаје за квалитетна приплодна грла –
 - а. 15 предмета за подстицаје за квалитетна приплодна грла (пет предмета са усвојеним захтевима, пет предмета са усвојеним захтевима са позивима за уређивање поднеска и пет предмета у којима је захтев за подстицајима одбијен)
 - б. 15 предмета за подстицаје по кошници пчела (пет предмета са усвојеним захтевима, пет предмета са усвојеним захтевима са позивима за уређивање поднеска и пет предмета у којима је захтев за подстицајима одбијен).

⁹⁵ Члан 17. тачка 2).

Тражили смо податке о:

- 1) укупном броју поднетих захтева, броју одобрених захтева и броју одбијених захтева,
- 2) броју корисника подстицаја,
- 3) броју поднетих захтева према скали за број грла по захтеву за подстицаје и висини одобрених средстава по датој скали.

Одржали смо састанке са одговорним лицима у Управи за аграрна плаћања, са шефовима и запосленима у Одсеку за подстицаје за тов и Одсеку за подстицаје за квалитетна приплодна грла. За поједине тврдње изнете усменим путем тражили смо писмене изјаве.

Да бисмо прикупили мишљења пољопривредних произвођача о ефикасности подстицаја у сточарству, спровели смо телефонску анкету над 14 пољопривредника, чије смо захтеве за подстицајима анализирали. Свим испитаницима су постављена следећа питања:

1. Да ли сте корисник подстицаја?
2. Колико дуго сте корисник подстицаја?
3. На који начин се информисете у вези подношења захтева за подстицаје?
4. Да ли сте задовољни брзином исплате средстава за подстицаје?
5. На који начин подстицаји утичу на вашу производњу?
6. Да ли намеравате да будете корисник подстицаја и у будућем периоду?
7. Шта мислите како би могао процес доделе подстицаја да буде ефикаснији за пољопривреднике? Како га унапредити?

Како бисмо одговорили на питање да ли програм подстицаја у сточарству испуњава циљеве повећања извоза и производње одабраних врста животиња, пошли смо од циљева предвиђених Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године и анализирали Извештаје о стању у пољопривреди у Републици Србији у 2016, 2017. и 2018. години, податке доступне на интернет страници Републичког завода за статистику Републике Србије и билатералне уговоре које је закључило Министарство пољопривреде у циљу пласмана прехрамбених производа животињског порекла на тржишта других земаља.

Имајући у виду напред наведено, прикупили смо три категорије ревизијских доказа до фазе извештавања у ревизији сврсисходности пословања:

- 1) Документарни докази – документација коју смо прикупили од Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања.
- 2) Аналитички докази – анализа података прикупљених од Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања и анализа података доступних на интернет страници Републичког завода за статистику Републике Србије.
- 3) Нематеријални докази – интервјуи са представницима Министарства пољопривреде и Управе за аграрна плаћања и телефонска анкета са пољопривредницима.

2. Прилог 2 – Приказ одређених измена у Закону о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју

Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015)	Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) – на снази
<p>Члан 10.</p> <p>Корисник подстицаја дужан је да наменски користи средства подстицаја.</p> <p>Корисник подстицаја дужан је да се придржава прописа којима се уређују стандарди квалитета животне средине, заштита јавног здравља, заштита здравља животиња и биљака, заштита добробити животиња и заштита пољопривредног земљишта.</p> <p>Корисник подстицаја дужан је да врати износ средстава који је примио на основу нетачно приказаних података или који је ненаменски користио, увећан за износ затезне камате, најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности решења директора Управе којим се утврђује обавеза корисника подстицаја да изврши повраћај новчаних средстава.</p> <p>Ако корисник подстицаја ненамерним чињењем, односно пропуштањем не поступи у складу са ставом 3. овог члана у току календарске године, директор Управе доноси решење о смањењу износа укупних подстицаја додељених у календарској години у проценту који је сразмеран степену одговорности.</p> <p>Ако корисник подстицаја намерним чињењем, односно пропуштањем не поступи у складу са ставом 3. овог члана у току календарске године, директор Управе доноси решење о смањењу износа укупних подстицаја додељених у календарској години које не може бити мање од 20%, односно о ограничењу права коришћења једне или више врста подстицаја, за једну или више календарских година.</p> <p>Директор Управе доноси решење из ст. 3, 4. и 5. овог члана на основу записника пољопривредног инспектора и извештаја других надлежних органа.</p> <p>Корисник подстицаја дужан је да чува документацију која се односи на остваривање права на подстицаје најмање пет година од дана њихове наплате.</p>	<p>Члан 10.</p> <p>Корисник подстицаја дужан је да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) се придржава прописа којима се уређују стандарди квалитета животне средине, заштита јавног здравља, заштита здравља животиња и биљака, заштита добробити животиња и заштита пољопривредног земљишта; 2) поступа на начин и под условима предвиђеним посебним прописом који ближе уређује поједине врсте подстицаја; 3) даје тачне податке и документацију за остваривање права на подстицаје; 4) наменски користи подстицајна средства као и да наменски користи, не отуђи и не омогући другом лицу коришћење предмета подстицаја, у року одређеном у складу са посебним прописом; 5) чува документацију која се односи на остваривање права на подстицаје најмање пет година од дана њихове наплате; 6) врати исплаћена новчана средства ако се не придржава обавеза из тач. 2)-4) овог члана; 7) врати неосновано исплаћена средства услед административне грешке; 8) врати вишак новчаних средстава у складу са чланом 33. овог закона. <p>Корисник подстицаја дужан је да врати новчана средства из става 1. тач. 6)-8) овог члана најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности решења којим се утврђује обавеза корисника подстицаја да изврши повраћај новчаних средстава.</p> <p>Корисник подстицаја дужан је да плати затезну камату почев од дана исплате подстицаја у случају непридржавања обавезе из става 1. тач. 2)-4) овог члана, односно почев од дана истека рока из става 2. овог члана у случају из става 1. тач. 7) и 8) овог члана.</p> <p>Уколико корисник подстицаја не врати новчана средства из става 1. тач. 6)-8) овог члана најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности решења којим се утврђује обавеза корисника подстицаја да изврши повраћај новчаних средстава, министарство има право да изврши умањење наредних исплата према кориснику до износа утврђеног решењем из става 2. овог члана увећаног за затезну камату у складу са ставом 3. овог члана.</p>
<p>Члан 17.</p> <p>Подстицаји за производњу могу бити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) подстицаји у сточарству, и то за: <ol style="list-style-type: none"> (1) квалитетне приплодне млечне краве, 	<p>Члан 17.</p> <p>Подстицаји за производњу могу бити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) подстицаји у сточарству, и то за: <ol style="list-style-type: none"> (1) квалитетне приплодне млечне краве,

Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015)	Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) – на снази
<p>(1а) квалитетне приплодне товне краве,</p> <p>(2) краве дојиље,</p> <p>(3) квалитетне приплодне овце и козе,</p> <p>(4) квалитетне приплодне крмаче,</p> <p>(5) тов јунади,</p> <p>(6) тов јагњади,</p> <p>(6а) тов јаради,</p> <p>(7) тов свиња,</p> <p>(8) кошнице пчела,</p> <p>(9) родитељске кокошке тешког типа,</p> <p>(10) родитељске кокошке лаког типа,</p> <p>(11) родитељске ћурке,</p> <p>(12) квалитетне приплодне матице риба шарана,</p> <p>(13) квалитетне приплодне матице риба пастрмке,</p> <p>(14) производња конзумне рибе.</p>	<p>(2) квалитетне приплодне товне краве и бикове (у даљем тексту: квалитетне приплодне товне краве),</p> <p>(3) краве за узгој телади за тов,</p> <p>(4) краве дојиље,</p> <p>(5) квалитетне приплодне овце и овнове, козе и јарчеве (у даљем тексту: квалитетне приплодне овце и козе),</p> <p>(6) квалитетне приплодне крмаче и нерастове (у даљем тексту: квалитетне приплодне крмаче),</p> <p>(7) тов јунади,</p> <p>(8) тов јагњади,</p> <p>(9) тов јаради,</p> <p>(10) тов свиња,</p> <p>(11) кошнице пчела,</p> <p>(12) родитељске кокошке тешког типа,</p> <p>(13) родитељске кокошке лаког типа,</p> <p>(14) родитељске ћурке,</p> <p>(15) квалитетне приплодне матице риба шарана,</p> <p>(16) квалитетне приплодне матице риба пастрмке,</p> <p>(17) производњу конзумне рибе.</p>
<p>Члан 20. став 2. Лице из става 1. овог члана за коришћење подстицаја у сточарству за квалитетна приплодна грла из члана 17. став 1. тачка 2) подтач. (1), (1а), (3), (4), (9), (10), (11), (12) и (13) поред услова из става 1. овог члана мора да испуни услов да су та грла пријављена на његовом пољопривредном газдинству под контролом правних лица овлашћених за послове селекције - одгајивачке организације, у складу са законом којим се уређује сточарство и да се користе за производњу млека и меса или служе за даљу репродукцију на његовом пољопривредном газдинству.</p>	<p>Члан 20. став 2. Лице из става 1. овог члана за коришћење подстицаја у сточарству за квалитетна приплодна грла из члана 17. тачка 2) подтач. (1), (2), (5), (6), (12), (13), (14), (15) и (16) овог закона поред услова из става 1. овог члана мора да испуни услов да су та грла пријављена на његовом пољопривредном газдинству под контролом правних лица овлашћених за послове селекције - одгајивачке организације, у складу са законом којим се уређује сточарство.</p>
	<p>Краве за узгој телади за тов (Члан 21б) Подстицаји за краве за узгој телади за тов утврђују се у минималном износу од 5.000 динара по грлу.</p> <p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се по крави која припада стаду за узгој телади, осим за краве из члана 17. тачка 2) подтач. (1), (2) и (4) овог закона и аутохтоне расе крава за које се остварују подстицаји у складу са овим законом.</p>
<p>Краве дојиље (Члан 22.) Подстицаји за краве дојиље утврђују се у минималном износу од 20.000 динара по грлу.</p> <p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се по крави за товна грла чисте расе и мелезе товних раса, која припадају стаду намењеном за узгој телади за производњу меса.</p> <p>Лице из члана 20. став 1. овог закона које је остварило подстицаје из става 1. овог члана не може</p>	<p>Краве дојиље (Члан 22.) Подстицаји за краве дојиље утврђују се у минималном износу од 20.000 динара по грлу.</p> <p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се по крави за товна грла чисте расе и мелезе товних раса, која припадају стаду намењеном за узгој телади за производњу меса.</p> <p>Лице из члана 20. став 1. овог закона које је остварило подстицаје из става 1. овог члана не може</p>

<p>Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015)</p>	<p>Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) – на снази</p>
<p>да испоручује млеко са свог газдинства на даљу прераду правним лицима или предузетницима који се баве прерадом млека 12 месеци од дана подношења захтева.</p>	<p>да остварује право на подстицаје за премију за млеко произведено од грла за које је остварило подстицаје за краве дојиље.</p>
<p>Тов јунади (Члан 25) Подстицаји за тов јунади утврђују се у минималном износу од 10.000 динара по грлу у тову.</p>	<p>Тов јунади (Члан 25) Подстицаји за тов јунади утврђују се у минималном износу од 10.000 динара по грлу у тову.</p>
<p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се ако је товно грло произведено у сопственом запату, купљено, односно увезено у години у којој се подноси захтев, ако је провело у власништву тог лица најмање 185 дана и ако је намењено за производњу меса и по завршетку тога ће бити предато у кланицу или је намењено извозу.</p>	<p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се ако је товно грло намењено за производњу меса провело у власништву лица из члана 20. став 1. овог закона најмање 120 дана, након чега је предато кланици или је намењено извозу.</p>
<p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се једанпут за период трајања това.</p>	<p>Подстицаји из става 1. овог члана остварују се једанпут за период трајања това.</p>
<p>5. Умањење исплата директних плаћања (Члан 33)</p>	<p>4. Умањење исплата директних плаћања (Члан 33)</p>
<p>Корисник средстава у току календарске године по основу директних плаћања, осим по основу кредитне подршке, може остварити укупан износ од 10.000.000 динара, који се не умањује.</p>	<p>Корисник подстицаја по основу директних плаћања за једну календарску годину може остварити укупан износ од 10.000.000 динара, који се не умањује.</p>
<p>Ако износ средстава по кориснику прелази износ од 10.000.000 динара, а мањи је од 20.000.000 динара врши се умањење исплате укупног износа средстава за 5%.</p>	<p>Ако износ средстава из става 1. овог члана прелази 10.000.000 динара, а мањи је од 20.000.000 динара, врши се умањење исплате износа који прелази 10.000.000 динара за 10%.</p>
<p>Ако износ средстава по кориснику прелази износ од 20.000.000 динара, врши се умањење исплате укупног износа средстава за 10%.</p>	<p>Ако износ средстава из става 1. овог члана прелази 20.000.000 динара, врши се умањење исплате износа који прелази 20.000.000 динара за 20%.</p>
<p>Умањење укупног износа средстава примењује се при свакој исплати директних плаћања, а коначни обрачун и исплата по кориснику врши се до краја марта наредне године.</p>	<p>Директор Управе доноси решење о умањењу исплата директних плаћања у складу са ст. 2. и 3. овог члана.</p>
<p>Уколико је кориснику средстава за једну календарску годину исплаћено више од износа добијеног коначним обрачуном права, корисник средстава је дужан да на захтев Управе уплати разлику на рачун извршења буџета Републике Србије у року од 60 дана од дана пријема решења о умањењу средстава.</p>	<p>Ако је кориснику подстицаја по основу директних плаћања за једну календарску годину исплаћено више од износа добијеног обрачуном из ст. 2. и 3. овог члана, вишак средстава се умањује од исплате директних плаћања за наредну календарску годину, а ако то није могуће или није довољно, корисник подстицаја је дужан да врати вишак новчаних средстава у року од 60 дана од дана пријема решења из става 4. овог члана.</p>
<p>Уколико корисник средстава у року није у целости измирио обавезе из става 5. овога члана, Управа умањује средстава од исплата директних плаћања која ће корисник средстава остварити за наредне календарске године.</p>	

Напомена: Црвеним словима су указане промене између важећег и старог Закона, појачаним црним словима и стрелицама су обележени ставови Закона који су од важности за ову ревизију.

3. Прилог 3 – Број захтева и одобрена средства према скали за подстицаје за тов јунади, јагњади, јаради и свиња, 2018. година

Тов јунади	Број грла по захтеву					
	1-3	4-10	11-50	преко 50		
Број захтева	20.759	8.280	2.707	106		
% од укупног броја захтева	34,16%	13,63%	4,45%	0,17%		
Исплаћена средства	311.190.000	447.700.000	430.590.000	139.570.000		
Тов јагњади	1-3	4-10	11-50	преко 50		
Број захтева	8	1.364	4.344	659		
% од укупног броја захтева	0,01%	2,24%	7,15%	1,08%		
Исплаћена средства	0	22.850.000	165.172.000	143.230.000		
Тов јаради	1-3	4-10	11-50	преко 50		
Број захтева	0	9	9	5		
% од укупног броја захтева	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%		
Исплаћена средства	0	108.000	350.000	704.000		
Тов свиња	1-3	4-10	11-50	51-100	101-1000	преко 1000
Број захтева	20	2.437	14.803	3.053	2.028	176
% од укупног броја захтева	0,03%	4,01%	24,36%	5,02%	3,34%	0,29%
Исплаћена средства	0	18.933.000	321.194.000	228.888.000	537.381.000	300.408.000
Укупан број пристиглих захтева	60.767					

Извор: Управа за аграрна плаћања

4. Прилог 4 – Анализирани предмети из Одсека за подстицаје за тов

Пример 1.

Предмет број 401-00-15479/2018-03 је примљен у писарницу УЗЗПРО 12.3.2018. године и поднео га је носилац пољопривредног газдинства

а односи се на захтев за одобравање подстицаја за тов јунади за 2018. годину, за два грла. Наведени предмет у себи садржи уредну документацију, за два грла у тову који су предати кланици „Дарови природе“ Дивци са ИД

Достављени су подаци о животињама које доставља сопственик животиње, Уверење о здравственом стању животиње, обавезно по члану 21. Закона о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу⁹⁶ које потписује овлашћено лице, типски захтев за подстицаје за тов јунади за 2018. годину у коме су наведени лични подаци носиоца пољопривредног газдинства као и број пољопривредног газдинства (БПГ) и Идентификациони број газдинстава (ХИД), као Изјава одговорног лица којом под кривичном и материјалном одговорношћу, власник газдинства гарантује да су грла за која се тражи подстицај била у његовом власништву, да су иста предата кланици и да за иста није остваривано право за подстицајна средства за тов јунади.

⁹⁶ „Службени лист СРЈ“, бр.43/86.

Не постоји датум када је предмет физички стигао у Управу, нити када је исти евидентиран у ДАТА базу што представља предуслов за доделу предмета одређеном обрађивачу. Тек кад шеф одсека предмет додели обрађивачу почиње процес провере достављене документације која у себи садржи:

- Провера података о пољопривредном газдинству кроз базу података Управе за трезор која води базу свих активних и пасивних пољопривредних газдинстава,
- Штампа се образац из те базе и проверавају сви наводи из захтева (проверава се број пољопривредног газдинства као и Идентификациони број газдинства, име и презиме, подносиоца захтева, адреса, као и његов ЈМБГ
- Штампа се образац где су наведени сви чланови пољопривредног газдинства и проверавају наводи,
- Проверава се Структура сточног фонда и још једном проверава ХИД број
- Иста се проверава и преко обрасца Листе газдинства који у себи садржи ИД број газдинства, улога (нпр. држалац говеда, име и презиме и адреса),
- Из базе Управе за ветерину се штампају Подаци о животињи. Свака животиња је регистрована у овој бази (говеда најбоље, остале врсте и нису тако добре), има свој лични број и у овом обрасцу се налазе и подаци о здравственом стању животиње (вакцинације, ТБЦ статус, бруцелоза, леукоза...).

Тек након провере свих ових података, исти се улажу у предмет и ако је све у реду, приступа се изради решења.

Наведени предмет је уредан те је решење које такође ради обрађивач у потпуности прихваћен и пољопривредни произвођач је добио решење 10.12.2018. године којим се утврдило право на подстицај за тов јунади за 2018. годину за два грла, у износу од 20.000 динара.

Након тога, предмет се пакује и доставља шефу одсека на контролу. После контроле шефа одсека, са свим парафима, решење се доставља директору Управе на потпис. Такође, обрађивачи припремају и Налог за исплату. Наведени предмет је потписан и експедован из Одсека 25.12.2018. године, док се исплата врши након 15+7 дана са рачуна Управе. Тај део посла ради Сектор за економско-финансијске послове.

Из наведеног примера, јасно се види да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове потпуне реализације прошло девет месеци.

Пример 2.

Решавајући по захтеву за тов свиња за 2018. годину, заведеном код Управе под бројем 401-00-05007/2018-03 од 19.1.2018. године

, утврђено је да је лице доставило Захтев за подстицај за тов свиња за 2018. годину за укупно 246 грла, такође од више откупљивача и кланица. Детаљном контролом обрађивача утврђено је да су два грла дуплирана те је лицу Решењем одобрено подстицаја са 244 грла, а два су одбијена као неоснована. Решење је припремљено 31.7.2018. године, дакле, више од шест месеци је лице чекало на подстицаје од дана подношења захтева.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 3.

Решавајући по захтеву за тов свиња за 2018. годину, заведеном код Управе под бројем 401-00-23457/2018-03 од 27.4.2018. године подносиоца

за 300 товних свиња, утврђено је да је пољопривредно газдинство у више наврата подносило захтеве за тов свиња и да су сви позитивно решени, да је испунио број од 9.939 товних свиња, овим решењем му је одобрено подстицај од 61 грла чиме је остварио максималан број (правилником предвиђен) од 10.000 грла свиња. Истим решењем је одбијено

239 грла товних свиња као неосновано. Као и у претходним случајевима сва документација је уредно прегледана и проверени сви наводи у захтеву. Решење је припремљено 23.8.2018. године, дакле након четири пуна месеца.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 4.

Решавајући по захтеву за тов јунади за 2017. годину, заведеном код Управе под бројем 401-00-30253/2017-03 од 18.5.2017. године, подносиоца

за четири грла у тову, утврђено је да су испуњени прописани услови за остваривање права на подстицаје јер су грла из захтева предата кланици ДДМ 015 Милосављевић ДОО, Петловача, кланици СЗТР „Бајуновић“, Бадовинци. Захтев је усвојен и одобрена је исплата подстицаја у износу од 40.000 динара. Као и у претходним случајевима сва документација је уредно прегледана и проверени сви наводи у захтеву. Решење је припремљено 30.3.2018. године, дакле након 15 месеци.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 5.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов свиња за 2015. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-03939/2016-03 од 31.12.2015. године, подносиоца

, утврђено је да су испуњени услови за део захтева за подстицај за 78 грла товне свиње, за 2015. годину, у износу од 78.000 динара док се одбија део захтева овог подносиоца за средства за осам грла товних свиња за 2015. годину, као неоснован јер су наведена остварила подстицајна средства по решењу 401-00-28911/2015-03. С обзиром да је захтев поднет 31.12.2015. године, односно пре 01.1.2017. године и почетка примене Закона о изменама и допунама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, то је овај захтев решаван у складу са прописима који су на снази били у време његовог подношења. Као и у претходним случајевима сва документација је уредно прегледана и проверени сви наводи у захтеву. Решење је припремљено 27.3.2018. године, дакле након две године и три месеца.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 6.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јунади за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-18085/2018-03 од 23.3.2018. године, подносиоца

, утврђено је да је поднет захтев неуредан те је Управа упутила Позив за уређење поднеска 28.5.2018. године у коме се наводи да је:

Фотокопија Уверења о здравственом стању животиња, за пет товних грла јунади са бројевима 361387, 361386, 361385, 361384 и 361388 од 9.11.2017. године је дописивана и преправљана и да је подносилац захтева дужан да достави исту читко исписану са наведеним свим подацима, оверена печатом у оригиналу од стране кланице и надлежног ветеринарског инспектора у року од осам дана од дана пријема позива.

Из документације се не види када је подносилац захтева доставио уредна документа али је Решењем Усвојен захтев подносиоца за подстицај за тов јунади за 2018. годину, за пет грла јунади у тову. Решење је урађено 18.6.2018. године, три месеца након упућивања првог неуредног захтева.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 7.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јунади за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-38215/2018-03 од 17.7.2018. године, подносиоца _____, утврђено је да је поднет захтев неуредан те је Управа упутила Позив за уређење поднеска 8.10.2018. године у коме се наводи да је поднети захтев неуредан, те да је неопходно да се исти уреди тако што:

Типску пријемницу са три товна грла јунади, број 132/201, издату од ДОО „Браћа Ђокић“, Крушевац, од 4.6.2018. године, оверену у оригиналу (плави печат) од стране кланице и надлежног ветеринарског инспектора достави у року од осам дана. Из документације се не види када је тражени документ стигао у Управу али Решење о Усвајању захтева се ради 29.10.2018. године, три месеца након захтева.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 8.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов свиња за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-24711/2018-03 од 7.5.2018. године, подносиоца _____, утврђено је да је поднет захтев неуредан те је Управа упутила Позив за уређење поднеска 23.11.2018. године у коме се наводи да је поднети захтев неуредан, те да је неопходно да се исти уреди тако што:

Треба да се достави Типска пријемница за 12 товних грла свиње, укупне телесне масе 1284 кг, просечне телесне масе 107 кг, издату од Митрос Флеисцхварен ДОО, Сремска Митровица, од 26.10.2017. године, уредно попуњену, оверену печатом у оригиналу (плави печат) од надлежног ветеринарског инспектора, у року од осам дана. Из документације се не види када је тражени документ стигао у Управу али Решење о Усвајању захтева се ради 11.12.2018. године, седам месеца након захтева.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 9.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов свиња за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-23072/2018-03 од 25.4.2018. године, подносиоца _____, утврђено је да је поднет захтев неуредан те је Управа упутила Позив за уређење поднеска 17.9.2018. године у коме се наводи да је поднети захтев неуредан, те да је неопходно да се исти уреди тако што ће се доставити Унакрсна изјава, оверена код јавног бележника (образац изјаве у прилогу), у року од осам дана. Из документације се не види када је тражени документ стигао у Управу али Решење о Усвајању захтева се ради 5.11.2018. године, шест и по месеци након захтева.

Као и у претходном случају Сектору за економско-финансијске послове припремљен је и Налог за исплату.

Пример 10.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јунади за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-00412/2018-03 од 5.1.2018. године, подносиоца
, утврђено је да је поднет захтев за једно грло товне јунади за 2018. годину, поднео препорученом пошиљком овом органу, дана 5.1.2018. године, односно подносилац захтева доставио је пријемницу за једно товно грло, предато кланици „Шејн“ ДОО, Шабац од 28.8.2017. године, што значи да захтев није поднет у року из члана 4. Правилника.

Пример 11.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јунади за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-62329/2017-03 од 19.10.2017. године, подносиоца
, утврђено је да је поднет захтев за једно грло товне јунади за 2017. годину, поднео препорученом пошиљком овом органу, дана 19.10.2017. године, што значи да захтев није поднет у року из члана 4. Правилника.

Пример 12.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јунади за 2016. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-05889/2016-03 од 26.1.2016. године, подносиоца
, утврђено је да је поднет захтев без документације прописане Правилником. Управа је подносиоца дописом број 401-00-05889/1/2016-03 од 26.4.2016. године позвала да уочене недостатке отклони, уз упозорење о последицама пропуштања. Како подносилац захтева иако прописно упозорен на последице пропуштања, у одређеном року, као ни након истека одређеног рока, до дана израде Закључка није отклонио наведене недостатке услед којих се не може поступати по захтеву, Управа је одбацила захтев за тов јунади.

Пример 13.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јунади за 2018. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-00476/2018-03 од 4.1.2018. године, подносиоца
, увидом у списе предмета, образац захтева, коверту, и пријемни печат писарнице, утврђено је да је именовани свој захтев за два грла товних јунади за 2018. годину поднео препорученом пошиљком дана 4.1.2018. године, односно једно грло предао кланици КПМТ „Недељковић“ Шашинци од 21.9.2017. године, а друго товно грло
, предао истој кланици 31.7.2017. године, чиме није испуњен услов за остваривање права на подстицај из члана 25. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју те је захтев одбијен као неоснован.

Пример 14.

Решавајући по захтеву за подстицаје за тов јагњади за 2017. годину, заведеном код овог органа под бројем 401-00-33100/2017-03 од 29.6.2017. године, подносиоца
за подстицај за тов јагњади, за 12 грла у тову, увидом у захтев и предметну документацију, увидом у Регистар пољопривредних газдинстава и увидом у Централну базу података о обележавању животиња, утврђено је да је власник грла
и није члан газдинства БПГ
, чији је носилац
, односно да нису испуњени услови за остваривање права на подстицаје из члана 20. став 1. тачка 4. Закона

о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, да је власник грла члан пољопривредног газдинства, те је захтев одбијен као неоснован.

Као што се из наведених примера види, Управа обрађује све пристигле захтеве, пажљиво проверава документацију, обраћа се подносиоцима захтева уколико захтеви нису комплетирани са прописаном документацијом, и тек након свих протеклих рокова доноси решење о прихватању, делимичном прихватању или одбијању захтева. Из приложених списа смо се уверили да одбијају само оне који нису у прописаном року доставили захтев или документацију или у Централној бази Управе за ветерину открију дуплирање ИД бројева животиња.

Такође смо се уверили да обрада захтева траје дуго и да пробијају све рокове у складу са Законом о општем управном поступку.

5. Прилог 5 - Број захтева и одобрена средства према скали за подстицаје за квалитетна приплодна грла, 2018. година

Прилодне млечне краве	Број грла по захтеву			
	2	3-10	11-50	51-300
Број захтева	14.394	25.315	3.505	170
% од укупног броја захтева	22,15%	38,96%	5,39%	0,26%
Исплаћена средства	660.925.000	2.861.500.000	1.514.825.000	449.725.000
Прилодне товне краве и бикови	2	3-10	11-50	преко 50
Број захтева	0	13	14	4
% од укупног броја захтева	0,00%	0,02%	0,02%	0,01%
Исплаћена средства		1.900.000	6.650.000	9.250.000
Прилодне овце и овнови	10	/	11-50	преко 50
Број захтева	1.871	/	6.858	890
% од укупног броја захтева	2,88%	/	10,55%	1,37%
Исплаћена средства	93.427.000	/	857.197.000	512.827.000
Прилодне козе и јарчеви	5	6-10	11-50	преко 50
Број захтева	153	245	353	47
% од укупног броја захтева	0,24%	0,38%	0,54%	0,07%
Исплаћена средства	3.955.000	9.737.000	39.711.000	28.224.000
Прилодне крмаче и нерастови	3	4-10	11-50	преко 50
Број захтева	180	571	359	117
% од укупног броја захтева	0,28%	0,88%	0,55%	0,18%
Исплаћена средства	5.010.000	33.530.000	71.280.000	280.980.000
Укупан број пристиглих захтева*	64.978			

*Укупан број пристиглих захтева је већи од збира броја захтева свих врста подстицаја за квалитетна приплодна грла према наведеним скалама јер Правилник предвиђа могућност да се у другом року (јануарски рок 2019. год.) поднесе захтев са бројем грла који је испод минимума предвиђеног истим, уз услов да је у првом року (2018. год.) остварено право на субвенције.

Извор: Управа за аграрна плаћања

6. Прилог 6 - Анализирани предмети из Одсека за подстицаје за квалитетна приплодна грла

Захтев број 320-02-59351/2018-03 (пример 1)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-59351/2018-03 од 11.6.2018. године, усваја се захтев за 13 грла квалитетне прилодне млечне краве и утврђује се право на подстицај у износу од 325.000 динара.

Достављен је Извод из главне матичне евиденције (из ког се види име грла, ХБ број, ИД број, датум рођења, број регистрације, име оца и мајке, њихов ХБ и ИД број, датум последњег тељења, раса, одгајивач-власник, итд.) за 13 грла говеда који мора да садржи два печата, основне и главне одгајивачке организације. Такође, достављен је типски захтев за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину у коме су наведени лични подаци носиоца пољопривредног газдинства, број пољопривредног газдинства (БПГ) и идентификациони број

газдинства (ХИД), као и Изјава одговорног лица којом под кривичном и материјалном одговорношћу, власник газдинства гарантује да су квалитетна приплодна грла за која се тражи подстицај била у његовом власништву, под контролом правних лица овлашћених за послове селекције– одгајивачке организације, да се користе за производњу млека и меса или служе за даљу репродукцију на његовом пољопривредном газдинству, те да за иста није у 2018. години остваривано право на подстицајна средства за квалитетна приплодна грла.

Када шеф одсека предмет додели обрађивачу почиње процес провере достављене документације:

- Провера података о пољопривредном газдинству кроз базу података Управе за трезор која води базу свих активних и пасивних пољопривредних газдинстава -штампа се образац из те базе и проверавају сви наводи из захтева (гледа се да ли је газдинство активно, да ли је у комерцијалном статусу, проверава се број пољопривредног газдинства као и Идентификациони број газдинства, име и презиме подносиоца захтева, адреса, као и његов ЈМБГ); штампа се образац где су наведени сви чланови пољопривредног газдинства и проверавају наводи, затим се штампа и проверава Структура сточног фонда, као и ХИД број (ХИД је број газдинства на коме се грло налази, гледа се да ли је за конкретно грло исти ХИД у Централној бази Управе за ветерину и код Управе за трезор).
- Из Централне базе Управе за ветерину се штампају–Подаци о газдинству (број животиња на газдинству, држалац говеда, власник газдинства).

Тек након провере свих ових података исти се прилажу у предмет и ако је све у реду, приступа се изради решења. Шеф одсека контролише предмет и са свим парафима, решење доставља на потпис директору Управе. Такође, обрађивачи припремају и Налог за исплату, који се шаље Сектору за економско–финансијске послове где они врше исплату са рачуна Управе (15 дана права на жалбу, након тога у року од 7 дана се врши исплата).

Наведени предмет је потписан, оверен од стране финансија 5.12.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло око шест месеци.

Захтев број 320-02-60646/2018-03 (пример 2)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-60646/2018-03 од 12.6.2018. године, усваја се захтев за пет грла квалитетне приплодне млечне краве и утврђује се право на подстицај у износу од 125.000 динара.

Захтев је послат на инспекцију. Из Записника се наводи да је извршена идентификација грла на лицу места и затечено свих пет грла из захтева, као и да постоји потврда о регистрацији газдинства. Попуњава се и контролна листа, где се проверавају подаци о подносиоцу захтева, да ли се грла налазе на ХИД броју који је пријављен у захтеву, да ли су грла прописно обележена, да ли су сва грла која су наведена у захтеву била на газдинству у моменту подношења захтева, да ли су грла за која је поднет захтев под контролом овлашћених организација, да ли су грла за која је поднет захтев расе која је наведена у изводу из главне матичне евиденције, итд.

Увидом у поднети захтев и инспекцијски записник број 270-320-392/2018-04 од 11.08.2018. године, утврђено је да су испуњени прописани услови за остваривање права на подстицај и подносиоцу захтева су одобрена подстицајна средства.

Сва документација је уредно прегледана и проверени су сви наводи у захтеву. Предмет је потписан, оверен од стране финансија 28.11.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло више од пет месеци.

Захтев број 320-02-85180/2018-03 (пример 3)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-85180/2018-03 од 30.7.2018. године, усваја се захтев за 23 грла квалитетне приплодне овце и овнове и утврђује се право на подстицај у износу од 161.000 динара.

Увидом у поднети захтев и предметну документацију, утврђено је да су испуњени прописани услови за остваривање права на подстицаје. Поред наведеног детаљног прегледа документације која се доставља, као и она која се штампа из Управе за трезор и Централне базе Управе за ветерину, која се после прилаже у предмет (како је објашњено у примеру 1), код квалитетних приплодних оваца и коза, штампа се и Потврда о извршеном обележавању оваца и коза из Централне базе Управе за ветерину (на потврди се налазе подаци о газдинству, затим да ли је утврђена бруцелоза у последњих 12 месеци, обележавање животиња, анализа узорака крви).

Сва документација је прегледана и проверени су сви наводи у захтеву. Предмет је потписан, оверен од стране финансија 6.12.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло више од четири месеца.

Захтев број 320-02-93850/2018-03 (пример 4)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-93850/2018-03 од 31.7.2018. године, усваја се захтев за 46 грла квалитетне приплодне млечне краве и утврђује се право на подстицај у износу од 1.150.000 динара.

Одбијен је део захтева, који се односи на три грла као неоснован. Увидом у поднети захтев и предметну документацију, утврђено је да наведена грла нису прихваћена од стране правних лица овлашћених за послове селекције—одгајивачке организације, што није у складу са чланом 20. став 2. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју⁹⁷, којим је прописано да лице мора да испуни услов да су та грла пријављена на његовом пољопривредном газдинству под контролом правних лица овлашћених за послове селекције – одгајивачке организације.

Предмет је потписан, оверен од стране финансија 29.11.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло четири месеца.

Захтев број 320-02-79335/2018-03 (пример 5)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-79335/2018-03 од 25.7.2018. године, усваја се захтев за 20 грла квалитетне приплодне овце и овнове, и утврђује се право на подстицај у износу од 140.000 динара.

Одбијен је део захтева, који се односи на два грла као неоснован. Увидом у поднети захтев, Инспекцијски записник број 275-320-489/2018-04 од 6.11.2018. године и предметну документацију, за два грла која се налазе на поднетом захтеву констатовано је да нису сјеничка овца тј. не припадају раси квалитетних приплодних оваца које су наведене у Изводу из главне матичне евиденције, што није у складу са чланом 25. став 2. Закона о сточарству, којим је прописано је да се квалитетним приплодним животињама, у смислу овог закона, сматрају домаће животиње које испуњавају прописане услове у погледу екстеријера, расних и производних особина.

Предмет је потписан, експедован је 24.12.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло пет месеци.

⁹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016.

Захтев број 320-02-44610/2018-03 (пример 6)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-44610/2018-03 од 30.4.2018. године, усваја се захтев за три грла квалитетне приплодне млечне краве и утврђује се право на подстицај у износу од 75.000 динара.

Првобитно поднети захтев је био неуредан па је било неопходно да се исти уреди тако што ће подносилац захтева доставити оригинал извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев, оверен од стране основне и главне одгајивачке организације у року од осам дана од пријема позива.

Извод из главне матичне евиденције је достављен и подносилац захтева је остварио право на подстицај за три грла квалитетне приплодне млечне краве. Предмет је потписан, експедован је 6.12.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло седам месеци.

Захтев број 320-02-75356/2018-03 (пример 7)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-75356/2018-03 од 10.7.2018. године, усваја се захтев за два грла квалитетне приплодне млечне краве и утврђује се право на подстицај у износу од 50.000 динара.

Првобитно поднети захтев је био неуредан па је било неопходно да се исти уреди тако што ће подносилац захтева доставити оригинал извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев, оверен од стране основне и главне одгајивачке организације.

Као и у претходном случају, извод из главне матичне евиденције је достављен и подносилац захтева је остварио право на подстицај за два грла квалитетне приплодне млечне краве. Предмет је потписан, експедован је 19.12.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло пет месеци.

Захтев број 320-02-77337/2018-03 (пример 8)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-77337/2018-03 од 23.7.2018. године, усваја се захтев за два грла квалитетне приплодне млечне краве и утврђује се право на подстицај у износу од 50.000 динара.

Првобитно поднети захтев је био неуредан па је било неопходно да се исти уреди тако што ће подносилац захтева попунити на захтеву податке о врсти животиња и броју грла, као и да ће га потписати.

Захтев за подстицаје је уређен и подносилац захтева је остварио право за два грла квалитетне приплодне млечне краве. Предмет је потписан, оверен од стране финансија 16.5.2019. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло око 10 месеци.

Захтев број 320-02-83289/2018-03 (пример 9)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-83289/2018-03 од 27.7.2018. године, усваја се захтев за 24 грла квалитетне приплодне овце и овнове и утврђује се право на подстицаје у износу од 168.000 динара.

Првобитно поднети захтев је био неуредан па је било неопходно да се исти уреди тако што ће подносилац захтева доставити оригинал извод из главне матичне евиденције за квалитетна приплодна грла за која се подноси захтев, оверен од стране основне и главне одгајивачке организације.

Захтев за подстицаје је уређен и подносилац захтева је остварио право за 24 грла квалитетне приплодне овце и овнове. Предмет је потписан, експедован је 27.11.2018. године, што значи да је од тренутка достављања захтева за подстицаје до његове реализације прошло четири месеца.

Захтев број 320-02-92261/2018-03 (Пример 10)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-92261/2018-03 од 27.7.2018. године, одбија се захтев за подстицаје за две квалитетне приплодне млечне краве као неоснован.

Увидом у поднети захтев и предметну документацију утврђено је да на пољопривредном газдинству није пријављена врста и број животиња, односно сточни фонд у 2018. години, што није у складу са чланом 20. став 1. тачка 2) Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и члану 13. став 2. тачка 2) Правилника о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства⁹⁸ у коме је прописано да се Управи достављају сви подаци који су промењени у односу на стање у Регистру, а обавезно се достављају подаци о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се животиње држе или узгајају. Предметни захтев за остваривање права на подстицаје у сточарству је одбијен.

Предмет је завршен 20.12.2018. године, што значи да је прошло око пет месеци од подношења захтева за подстицаје.

Захтев број 320-02-51582/2018-03 (пример 11)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-51582/2018-03 од 23.5.2018. године, одбија се захтев за подстицаје за седам квалитетних приплодних млечних крава као неоснован.

Увидом у поднети захтев и предметну документацију утврђено је да подносилац захтева није носилац комерцијалног породичног газдинства, што није у складу са чланом 20. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и члану 2. став 1. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла, којим је прописано да лице мора бити носилац комерцијалног породичног газдинства. Предметни захтев за остваривање права на подстицаје у сточарству је одбијен.

Предмет је завршен 6.12.2018. године, што значи да је прошло око шест месеци од подношења захтева за подстицаје.

Захтев број 320-02-50839/2018-03 (пример 12)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-50839/2018-03 од 21.5.2018. године, одбија се захтев за подстицаје за пет квалитетних приплодних млечних крава као неоснован.

Увидом у поднети захтев и предметну документацију утврђено је да је подносилац захтева већ остварио право на подстицај за пет квалитетних приплодних млечних крава у 2018. години и да је могуће само једном у току календарске године да се поднесе захтев за исто грло

⁹⁸ „Службени гласник РС“, број 26/2017.

како је прописано чланом 21. став 2. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и чланом 3. став 2. Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла. Предметни захтев за остваривање права на подстицаје у сточарству је одбијен.

Предмет је завршен 6.12.2018. године, што значи да је прошло око шест месеци од подношења захтева за подстицаје.

Захтев број 320-02-75398/2018-03 (пример 13)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-75398/2018-03 од 10.7.2018. године, одбија се захтев за подстицаје за пет квалитетних приплодних крмача и нерастова као неоснован.

Увидом у поднети захтев и предметну документацију утврђено је да подносилац захтева није пријавио врсту и број животиња на газдинству, на којем се животиње држе или узгајају, односно на ХИД броју који је пријављен у Регистру пољопривредних газдинстава у 2018. години, нема пријављене квалитетне приплодне крмаче и нерастове у Централној бази Управе за ветерину, што није у складу са чланом 20. став 1. тачка 2) Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и члану 13. став 1. и став 2. тачка 2) Правилника о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства. Предметни захтев за остваривање права на подстицаје у сточарству је одбијен.

Предмет је завршен 15.11.2018. године, што значи да је прошло четири месеца од подношења захтева за подстицаје.

Захтев број 320-02-42559/2018-03 (пример 14)

Решавајући у поступку по захтеву пољопривредног произвођача за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину, заведен у писарници УЗЗПРО под бројем 320-02-42559/2018-03 од 24.4.2018. године, одбија се захтев за подстицаје за 12 квалитетних приплодних млечних крава као неоснован.

Увидом у поднети захтев и предметну документацију утврђено је да на ХИД броју који је пријављен у Регистру пољопривредних газдинстава нема пријављена говеда у Централној бази Управе за ветерину на том ХИД броју, већ на другом, који није уписан у Регистар пољопривредних газдинстава, што није у складу са чланом 20. став 1. тачка 2) Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју. Предметни захтев за остваривање права на подстицаје у сточарству је одбијен.

Предмет је завршен 5.10.2018. године, што значи да је прошло око пет месеци од подношења захтева за подстицаје.

7. Прилог 7 - Број захтева и исплаћена средства према скали за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину

	Број кошница по захтеву						Укупно
	<30	30	31-50	51-100	101-200	>200	
Број захтева	1.700	1.456	5.225	4.003	2.196	256	14.836
% од укупног броја захтева	11,46%	9,81%	35,22%	26,98%	14,80%	1,73%	100%
Исплаћена средства (720 динара/кошница)	/	29.376.000	140.833.440	219.150.720	217.949.760	*	607.309.920

* Захтеви поднети за 200 кошница и више исплаћени су само за 200 кошница. Све кошнице преко 200 су одбијене.

Извор: Управа за аграрна плаћања

8. Прилог 8 - Анализирани предмети по захтевима за подстицаје по кошници пчела

Позитивно решени захтеви без допуна

Захтев број 320-08-34801/2018-03

Захтев за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину је поднет 30.4.2018. године за 40 кошница. Износ подстицаја по кошници је тада износио 720 динара, што значи да је укупан износ обрачунатог подстицаја 28.800 динара.

Изводе из Регистра пољопривредних газдинстава и Централне базе Управе за ветерину обрађивач је штампао **1.11.2018.** године. Изводи из Регистра пољопривредних газдинстава су Подаци о пољопривредном газдинству и Структура сточног фонда. У изводу Подаци о пољопривредном газдинству обрађивач је проверавао носиоца пољопривредног газдинства, активност (да ли је активно пољопривредно газдинство), статус носиоца (стални), статус (комерцијално пољопривредно газдинство), назив банке и текући рачун. У изводу Структура сточног фонда је проверавана врста стоке – да ли је пријављено пчелиње друштво-кошница, ХИД број. Изводи из Централне базе Управе за ветерину су Листа газдинства и Претрага потврда. У изводу Листа газдинства проверава се ИД газдинства, улога (у примеру: власник газдинства, држалац пчела) и име. У изводу Претрага потврда проверава се газдинство број, ИД газдинство, држалац пчела и да ли је за те податке извршен редован попис кошница у априлу месецу. Број кошница који је утврђен пописом је меродаван за одређивање броја кошница за које ће подносилац захтева добити подстицај, ако испуњава остале услове.

Предмет има и Чек листу за проверу испуњености услова за подстицаје у сточарству по кошници пчела-ПРВОСТЕПЕНИ ПОСТУПАК. Наведени документ приказује све кораке/провере који треба да буду спроведени да би се донела одлука по захтеву пољопривредника. У Чек листи се наводи датум обраде предмета и у овом случају је то био 2.11.2018. године. Чек листа изгледа као на наредној слици:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА

Адреса: Булевар Краља Александра 64, 11000 Београд
Тел. +381 11 30 20 100, Тел/Факс: +381 11 30 20 114

Документ : УАПЗ-ГППС-0_01.
Акт број : ПРЕДЛОГ
Верзија : 1.0
Страна : 1 од 2

УАП-03-ГППС-0_01.

Чек листа за проверу испуњености услова за подстицаје у сточарству по кошници пчела- ПРВОСТЕПЕНИ ПОСТУПАК

Број захтева: 320-08-345 01/2018-03

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

БЛАГОВРЕМНОСТ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Проверава се датум прелазе захтева на конверти, од њега се рачунају рокови	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	захтев поднет пре рока, достављена изјава о одустајању	
		ДА	НЕ
		Израда решења о обустани поступка	захтев поднет пре рока се одбацује решењем
		захтев поднет после рока се одбацује решењем	
ЗАХТЕВ ПОДНЕО НОСИЛАЦ ГАЗДИНСТВА			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Проверава се да ли је исто име и презиме носиоца ППГ на Изводу „Подаци из ППГ“ и име и презиме и потпис на подјавом захтеву	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	захтев се решењем одбија/одбацује ако није поднет од стране носиоца/накладно потписан носилац	
ЗАХТЕВ ВЕЋ ПОДNET И НИЈЕ УСВОЈЕН			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Проверава се преко ЈМБГ у бази Националне мере	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	захтев се решењем одбија као неоснован	

ПОДАЦИ НА ДАН ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА

ППГ ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У РПГ			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Регистрација ППГ у РПГ се проверава уношењем БПГ или ЈМБГ	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	захтев се решењем одбија као неоснован	
ППГ ЈЕ КОМЕРЦИЈАЛНО			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Проверава се податак „статус“ на Изводу „подаци о ППГ“ на дан подношења захтева	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	врши се провера у Управи за трезор и ако се потврди да је газдинство некомерцијално, захтев се решењем одбија као неоснован	
ППГ ЈЕ АКТИВНО			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Проверава се податак „активност“ на Изводу „подаци о ППГ“	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	врши се провера у Управи за трезор и ако се потврди да је газдинство пасивно, захтев се решењем одбија као неоснован	
(1) НОСИЛАЦ ГАЗДИНСТВА ЈЕ УПИСАО СТОЧНИ ФОНД или (2) ПЧЕЛИЊА ДРУШТВА/КОШНИЦЕ У СТОЧНИ ФОНД или ХИД је „0“ у РПГ или (3) ХИД у РПГ је исти као и ХИД у AIR и VET UP			
начин провере	чињенично стање		
	ДА ☒	НЕ	
Проверављу се подаци у пољу „датум измене на захтев“ на изводу „Структура сточног фонда“ на дан подношења захтева: (1) постоје уписане животње, ако нису стоји ознака „нема података“ (2) уписана пчелиња друштва/кошнице на ХИД броју на ком су пчелиња друштва уписана у Централној бази (AIR)	начин поступања		
	наставља се обрада захтева	врши се провера у Управи за трезор и ако се потврди да услови нису испуњени, захтев се решењем одбија као неоснован	

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА

Адреса: Булевар Краља Александра 84, 11000 Београд
Тел: +381 11 30 20 100, Тел/Факс: +381 11 30 20 114

Документ : УАП03-ГППС-0_01.
Акт број : ПРЕДЛОГ
Верзија : 1.0
Страна : 2 од 2

(З) провера се да ли је ХИД на Изводу „структура сточног фонда“, ХИД на изводу из АИР и да ли је претрагом по том ХИД-у добија преглед потврде у VET UP, као и да ли је уместо ХИД-а у РИП уписан ИД стајалишта		
---	--	--

ПОДАЦИ ВЕЗАНИ ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПЧЕЛНИЊИХ ДРУШТАВА/КОШНИЦА

ПЧЕЛНИЈА ДРУШТАВА КОШНИЦЕ СУ ОБЕЛЕЖЕНА		
начин провере	чињенично стање	
	ДА ☒	НЕ
Провера се да ли се на ХИД броју уписаном у АИР налазе пчеле у VET UP (подаци у АИР не значе да су пчеле обележене, већ могу да значе да је само отворена ролна газдинства	начин поступања	
	Наставља се обрада захтева	захтев се решењем одбија као неоснован
НОСИЛАЦ ГАЗДИНСТВА ЈЕ ВЛАСНИК ПЧЕЛНИЊИХ ДРУШТАВА/КОШНИЦА		
начин провере	чињенично стање	
	ДА ☒	НЕ
Провера се да ли је носилац газдинства власник пчелињих друштва/кошница на ХИД броју уписаном у АИР	начин поступања	
	Наставља се обрада захтева	Наставља се обрада захтева
Власник пчелињих друштва/кошница је члан газдинства	Наставља се обрада захтева	захтев се решењем одбија као неоснован

ПОДАЦИ О БРОЈУ КОШНИЦА

УСВАЈАЊЕ ЗАХТЕВА		
начин провере	чињенично стање	
	ДА ☒	НЕ
Провера се да ли је у априлу извршен редован попис кошница (потврда са ознаком Т000xxx)	начин поступања	
	захтев се решењем одбија као неоснован	
Провера се да ли је број кошница са захтева усаглашен са бројем кошница на потврди о редовном попису кошница (потврда са ознаком Т000xxx) и да ли странка има мање од 30 или више од 200 кошница	доноси се решење о усвајању (до 200) делимично решење (преко 200)	прихвата се број кошница са потврде, осим у случају када је странка поднела захтев за мањи број кошница од пописаног и када има мање од 30 кошница

број кошница на који се односи захтев: 60

број кошница који се признаје: 60

број кошница који одбија: 1

НАЛОГ ЗА ИСПЛАТУ

Са навозима за исплату у 2018. години се поступа исто као према налозима описаним у документу Информација о инструкцијама за превазилажење нерешених питања везаних за реализацију Правилника о подстицајима у сточарству по кошница пчела („Службени гласник РС“, бр. 33/15 и 14/16) у 2017. години (у даљем тексту: Правилник) и досадашњим активностима везаним за усаглашавање рада пред почетак његове реализације број 320-08-18864/1/2017-03 од 19.05.2017.

Датум обраде:	Обрађивач захтева:
<u>02/11/2018.</u>	
Датум статуса чека на одобравање*	Супервизор:
	Потпис:

датум доношења решења:	Обрађивач захтева:
<u>15/11/18</u>	Потпис:

* обрада захтева се наставља само су средствима по Уредби за текућу годину потрошена (не доноси се решења, само се проверава испуњеност услова, а предмети стањају у статус: чека на одобравање)

Управа за аграрна плаћања је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 15.11.2018. године, а на полеђини документа су назначени датуми када је исти оверен од стране финансија (4.12.2018.) и писарнице/експедиције (11.12.2018.). Решење потписују и обрађивач и шеф одсека. Странки је остављен рок жалбе на решење од 15 дана. Такође, 4.12.2018. године је израђен Налог за исплату. Према речима представника Управе када прође рок за жалбу врши се исплата средстава у року од 7-10 дана.

Датум подношења захтева ⁹⁹	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹⁰⁰	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
30.4.2018.	4.6.2018.	2.11.2018.	15.11.2018.	4.12.2018.

Захтев број 320-08-38206/2018-03

Захтев за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину је послат поштом 21.5.2018. године за 30 кошница.

Изводе из Регистра пољопривредних газдинстава и Централне базе Управе за ветерину обрађивач је штампао **14.2.2019.** године. Провере су рађене као и у првом захтеву. Извод Подаци о пољопривредном газдинству из РПГ је поново штампан 7.3.2019. године.

У чек листи није наведен датум обраде захтева.

Управа за аграрна плаћања је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 7.3.2019. године, а на полеђини документа су назначени датуми када је исти оверен од стране финансија (12.4.2019.) и писарнице/експедиције (28.3.2019.). Такође, 12.4.2019. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹⁰¹	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹⁰²	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
21.5.2018.	13.6.2018.	Није назначен	7.3.2019.	12.4.2019.

Захтев број 320-08-25429/2018-03

Захтев за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину је послат поштом 17.4.2018. године за 420 кошница (420 кошница*720 дин. = 302.400 динара).

Изводе из Регистра пољопривредних газдинстава и Централне базе Управе за ветерину обрађивач је штампао **11.7.2018.** године. Провере су рађене као и у првом захтеву, с тим што је из РПГ штампан још један извод „Подаци о члановима ПГ¹⁰³“.

Управа за аграрна плаћања је Решењем делимично усвојила захтев подносиоца, с обзиром да је Правилником прописано да правно лице, предузетник и физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, које испуњава услове прописане законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, може да оствари право на подстицаје у сточарству по кошници пчела за најмање 30, а највише 200 кошница пчела. Тиме је део захтева који се односи на 220 кошница одбијен као неоснован. Решење је састављено 6.8.2018. године, а на полеђини документа су назначени датуми када је исти оверен од стране финансија (24.8.2018.) и писарнице/експедиције (9.8.2018.). Такође, 24.8.2018. године је израђен Налог за исплату.

⁹⁹ назначен на коверти

¹⁰⁰ из Чек листе

¹⁰¹ назначен на коверти

¹⁰² из Чек листе

¹⁰³ пољопривредно газдинство

Датум подношења захтева ¹⁰⁴	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹⁰⁵	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
17.4.2018.	3.5.2018.	Није назначен	6.8.2018.	24.8.2018.

Захтев број 320-08-25660/2018-03

Захтев за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину је послат поштом 17.4.2018. године за 45 кошница (45 кошница*720 дин. = 32.400 динара).

Изводе из Регистра пољопривредних газдинстава и Централне базе Управе за ветерину обрађивач је штампао **16.7.2018.** године, осим извода „Подаци о члановима ПП“ из РПП који је штампан 19.7.2018. године. Провере су рађене као и у првом захтеву. У овом предмету у Листи газдинства из базе Управе за ветерину као власник газдинства и држалац пчела се јавља члан пољопривредног газдинства, што је проверено кроз извод из РПП „Подаци о члановима ПП“. У априлу 2018. године су извршени редовни пописи кошница за два стајалишта која је пријавио подносилац захтева: први за 21 кошницу, а други за 16 кошница, што укупно представља 37 кошница.

Управа за аграрна плаћања је Решењем делимично усвојила захтев подносиоца, односно за 37 кошница, с обзиром да је увидом у извод из централне базе Управе за ветерину утврђено да је пописом у априлу пописано 37 кошница на два стајалишта укупно. Решење је састављено 20.7.2018. године, а на полеђини документа су назначени датуми када је исти оверен од стране финансија (16.8.2018.) и писарнице/експедиције (1.8.2018.). Такође, 16.8.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹⁰⁶	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹⁰⁷	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
17.4.2018.	4.5.2018.	Није назначен	20.7.2018.	16.8.2018.

Захтев број 320-08-34807/2018-03

Захтев за подстицаје по кошници пчела за 2018. годину је послат поштом 30.4.2018. године за 121 кошницу (121 кошница*720 дин. = 87.120 динара).

Изводе из Регистра пољопривредних газдинстава и Централне базе Управе за ветерину обрађивач је штампао **1.11.2018.** године. Провере су рађене као и у првом захтеву.

Управа за аграрна плаћања је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 15.11.2018. године, а на полеђини документа су назначени датуми када је исти оверен од стране финансија (4.12.2018.) и писарнице/експедиције (11.12.2018.). Такође, 4.12.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹⁰⁸	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹⁰⁹	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
30.4.2018.	4.6.2018.	2.11.2018.	15.11.2018.	4.12.2018.

¹⁰⁴ назначен на коверти

¹⁰⁵ из Чек листе

¹⁰⁶ назначен на коверти

¹⁰⁷ из Чек листе

¹⁰⁸ назначен на коверти

¹⁰⁹ из Чек листе

Позитивно решени захтеви са допунама

Захтев број 320-08-34811/2018-03

Странка је 30.4.2018. године послала Управи Потврду о извршеној пријави стања коју је издала Ветеринарска станица Врање, а односи се на редован попис кошница. Пописом је утврђено укупно 50 кошница на пчелињаку.

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 1.11.2018. године и спровео провере.

С обзиром на то да странка није поднела Захтев за подстицаје по кошници пчела, истој је Управа упутила Позив за уређивање поднеска 2.11.2018. године (датум писарнице 15.11.2018.). У позиву се наводи да је поднесак неразумљив, да је неопходно да се исти уреди, односно достави поднесак који одређује природу обраћања органу.

Странка је доставила Захтев 16.11.2018. године за 50 кошница (50 кошница*720 дин. = 36.000 динара).

Управа је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 20.11.2018. године, а на полеђини документа су назначени датуми када је исти оверен од стране финансија (29.11.2018.) и писарнице/експедиције (6.12.2018.). Такође, 29.11.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹¹⁰	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹¹¹	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
30.4.2018. – без захтева 16.11.2018. - захтев	4.6.2018.	/	20.11.2018.	29.11.2018.

Захтев број 320-08-26311/2018-03

Странка је 18.4.2018. године послала Захтев за подстицаје по кошници пчела за 50 кошница (50 кошница*720 дин. = 36.000 динара). Међутим, у захтеву није попунила име и презиме.

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 25.7.2018. године и спровео провере. Затим је 26.7.2018. године (писарница оверила 9.8.2018.) саставио Позив за уређивање поднеска у коме је странку обавестио да је захтев неуредан и да је неопходно доставити оригинал попуњеног и потписаног захтева за подстицаје у сточарству по кошници пчела за 2018. годину на коме је уписано „Име и презиме носиоца пољопривредног газдинства“.

Странка је уредан захтев доставила 21.8.2018. године.

Управа је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 28.8.2018. године (финансије - 3.10.2018, писарница/експедиција 14.9.2018.). Такође, 3.10.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹¹²	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹¹³	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
18.4.2018. – неуредан 21.8.2018. - уредан	7.5.2018.	/	28.8.2018.	3.10.2018.

¹¹⁰ назначен на коверти

¹¹¹ из Чек листе

¹¹² назначен на коверти

¹¹³ из Чек листе

Захтев број 320-08-25807/2018-03

Странка је 18.4.2018. године послала Захтев за подстицаје по кошници пчела за 52 кошнице. Међутим, у захтеву није попунила годину за коју се подноси захтев.

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 19.7.2018. године и спровео провере. Затим је 23.7.2018. године (писарница оверила 1.8.2018.) саставио Позив за уређивање поднеска у коме је странку обавестио да је захтев неуредан и да је неопходно доставити оригинал попуњеног и потписаног захтева за подстицаје у сточарству по кошници пчела на ком је уписана година за коју се подноси захтев.

Странка је уредан захтев доставила 6.8.2018. године.

Управа је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 10.8.2018. године (финансије - 4.9.2018., писарница/експедиција 15.8.2018.). Такође, 4.9.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹¹⁴	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹¹⁵	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
18.4.2018. – неуредан 6.8.2018. - уредан	4.5.2018.	/	10.8.2018.	4.9.2018.

Захтев број 320-08-25427/2018-03

Странка је 17.4.2018. године послала Захтев за подстицаје по кошници пчела за 34 кошнице (34 кошница*720 дин. = 24.480 динара).

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 11.7.2018. године и спровео провере. Том приликом је установљено да је у изводу „Структура сточног фонда“ из РПГ у делу врста стоке назначено „6 Пчелиње друштво-кошница Органска производња“. Управа 16.7.2018. године упућује допис Министарству финансија Управи за трезор за доставу података о томе који организациони облик производње је пријављен за конкретно газдинство, конвенционални или органски у случају пчелињих друштава (кошница) и уколико се ради о техничкој грешци приликом уписа података од стране радника Управе за трезор, да се то наведе приликом доставе података.

Министарство финансија Управа за трезор је 24.7.2018. године потврдила да се ради о грешци приликом куцања и у прилог доставила доказ.

Обрађивач је поново штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 3.8.2018. године и спровео провере, и у изводу „Структура сточног фонда“ из РПГ више није стајало поред пчелињег друштва органска производња.

Управа је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 3.8.2018. године (финансије - 28.8.2018, писарница/експедиција 13.8.2018.). Такође, 28.8.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹¹⁶	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹¹⁷	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
17.4.2018.	3.5.2018.	/	3.8.2018.	28.8.2018.

¹¹⁴ назначен на коверти

¹¹⁵ из Чек листе

¹¹⁶ назначен на коверти

¹¹⁷ из Чек листе

Захтев број 320-08-25424/2018-03

Странка је 16.4.2018. године послала копију Захтева за подстицаје по кошници пчела за 44 кошнице, Потврду о извршеној пријави стања (утврђен број кошница на пчелињаку 44), Пријаву стања на пчелињаку, Потврду о извршеном активном надзору кошница и Потврду о статусу у регистру пољопривредних газдинстава.

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 11.7.2018. године и спровео провере. Затим је 16.7.2018. године (писарница оверила 1.8.2018.) саставио Позив за уређивање поднеска у коме је странку обавестио да је захтев неуредан и да је неопходно да се достави оригинал попуњеног и потписаног захтева за подстицаје у сточарству по кошници пчела за 2018. годину (достављена је копија захтева).

Странка је уредан захтев доставила 3.8.2018. године (датум на коверти).

Управа је Решењем усвојила захтев подносиоца у потпуности. Решење је састављено 10.8.2018. године (финансије - 4.9.2018, писарница/експедиција 15.8.2018.). Такође, 4.9.2018. године је израђен Налог за исплату.

Датум подношења захтева ¹¹⁸	Датум на омоту списка	Датум обраде захтева ¹¹⁹	Датум на Решењу	Датум налога за исплату
16.4.2018. –копија 3.8.2018. - оригинал	3.5.2018.	/	10.8.2018.	4.9.2018.

Одбијени захтеви

Захтев број 320-08-24431/2018-03

Странка је 18.4.2018. године поднела Захтева за подстицаје по кошници пчела за 55 кошница (55 кошница*720 дин. = 39.600 динара).

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 4.7.2018. године и спровео провере. Провером је уочено да је у РПГ пријављен ХИД за пчелиња друштва-кошнице који у Централној бази Управе за ветерину припада другом лицу (покојном оцу подносиоца захтева) и на коме се не налазе кошнице. Лице које је поднело захтев има пријављено пољопривредно газдинство у Централној бази Управе за ветерину под другим ХИД-ом на коме се налази 55 кошница пчела, утврђено пописом из априла месеца.

Управа је упутила дописе Управи за ветерину 5.7.2018. године и Управи за трезор 4.7.2018. године за доставу, односно проверу података. Управа за ветерину је 10.7.2018. године доставила одговор са пратећом документацијом, а Управа за трезор 10.7.2018. године са изводом из РПГ.

На основу наведених одговора, Управа је донела Решење којим је одбијен захтев странке, јер је утврђено да на ХИД броју на ком је регистровано газдинство и обележена пчелиња друштва/кошнице у Централној бази Управе за ветерину, нема пријављене пчеле у РПГ, где је пријављен други ХИД, па нису испуњени прописани услови за остваривање права на подстицаје. Решење је састављено 23.7.2018. године (писарница/експедиција 1.8.2018.).

Датум подношења захтева ¹²⁰	Датум на омоту списка	Датум на Решењу
18.4.2018.	27.4.2018.	23.7.2018.

¹¹⁸ назначен на коверти

¹¹⁹ из Чек листе

¹²⁰ назначен на коверти

Захтев број 320-08-26387/2018-03

Странка је 17.4.2018. године поднела Захтева за подстицаје по кошници пчела за 32 кошнице.

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 25.7.2018. године и спровео провере. Утврђено је да није вршен редован попис кошница у 2018. години.

Управа је донела Решење којим је одбијен захтев странке, јер је утврђено да странка није извршила редован попис кошница у априлу 2018. године без чега није могуће утврдити број кошница за које би се одобрио подстицај, стога нису испуњени прописани услови. Решење је састављено 30.7.2018. године (писарница/експедиција 9.8.2018.).

Датум подношења захтева ¹²¹	Датум на омоту списка	Датум на Решењу
17.4.2018.	7.5.2018.	30.7.2018.

Захтев број 320-08-28568/2018-03

Странка је 21.4.2018. године поднела Захтева за подстицаје по кошници пчела за 30 кошница (30 кошница*720 дин. = 21.600 динара).

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 21.8.2018. године и спровео провере. Утврђено је да у изводу Структура сточног фонда РПГ-а нема унетих података.

Управа је упутила допис Управи за трезор (24.8.2018. године) са захтевом да се за именовано газдинство доставе подаци о томе да ли је извршена пријава сточног фонда (пчелињих друштава/кошница) у РПГ и да уколико се ради о техничкој грешци приликом уписа података од стране радника Управе за трезор, то наведу приликом доставе података.

Управа за трезор је одговорила на допис 30.8.2018. године и навела да је констатовано да именована (странка) није поднела потврду о ХИД броју, нити је испуњавала образац бр. 4 приликом прве регистрације газдинства, а после тога није имала промену података.

Управа је донела Решење којим је одбијен захтев странке, јер је утврђено да странка није пријавила врсту (пчелиње друштво-кошнице) и број животиња у 2018. години, односно сточни фонд у 2018. години, те сходно томе нису испуњени услови за остваривање права на подстицаје. Решење је састављено 13.9.2018. године (писарница/експедиција 26.9.2018.).

Датум подношења захтева ¹²²	Датум на омоту списка	Датум на Решењу
21.4.2018.	15.5.2018.	13.9.2018.

Захтев број 320-08-36125/2018-03

Странка је 8.5.2018. године поднела Захтева за подстицаје по кошници пчела за 31 кошница (31 кошница*720 дин. = 22.320 динара).

Обрађивач је штампао изводе из РПГ и Централне базе Управе за ветерину 29.11.2018. године и спровео провере. Утврђено је да у изводу Структура сточног фонда није уписана врста стоке пчелиње друштво/кошнице.

Управа је упутила захтев Управи за трезор 3.12.2018. године да за именовано газдинство достави податке о томе да ли је извршило пријаву пчелињих друштава/кошница у структури сточног фонда и да уколико се ради о техничкој грешци приликом уписа података од стране радника Управе за трезор, то наведу приликом доставе података.

¹²¹ назначен на коверти

¹²² назначен на коверти

Управа за трезор је одговорила 12.12.2018. године да за тражено газдинство у структури сточног фонда никада није извршена пријава пчелињих друштава/кошница и приложила доказе.

Управа је донела Решење којим је одбијен захтев странке, јер је утврђено да на породичном пољопривредном газдинству није пријављена врста (пчелиње друштво-кошница) и број животиња у 2018. години, те сходно томе нису испуњени прописани услови за остваривање права на подстицаје. Решење је састављено 28.1.2019. године (писарница/експедиција 13.2.2019.).

Датум подношења захтева ¹²³	Датум на омоту списка	Датум на Решењу
8.5.2018.	6.6.2018.	28.1.2019.

¹²³ назначен на коверти